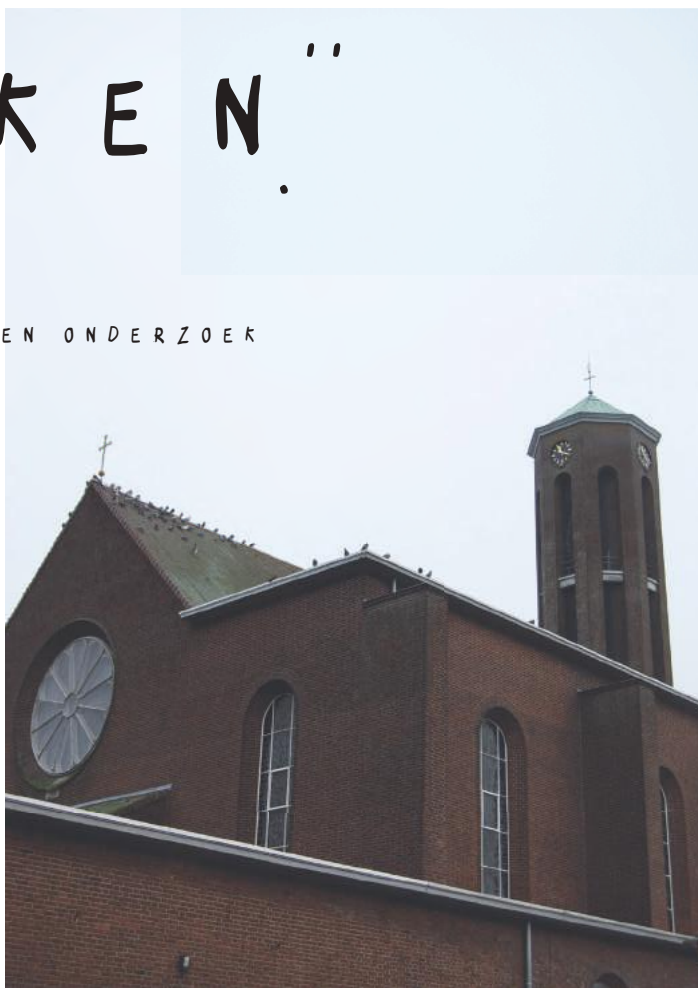

"EEN
POEPIE
LATEN
RUIKEN"

LOTTE HENDRIKS
MATERIAL DESIGN EN ONDERZOEK

MAASTRICHT ACADEMY OF FINE ARTS AND DESIGN

NEGENENTWINTIG MEI TWEEDEUIZENDTWINTIG

"E E N P O E P I E
L A T E N R U I K E N"

BACHELOR SCRIPTIE

MAFAD

MAASTRICHT ACADEMY OF FINE ARTS AND DESIGN

DOOR:

LOTTE HENDRIKS

1616137

MATERIAL DESIGN 2019 2020

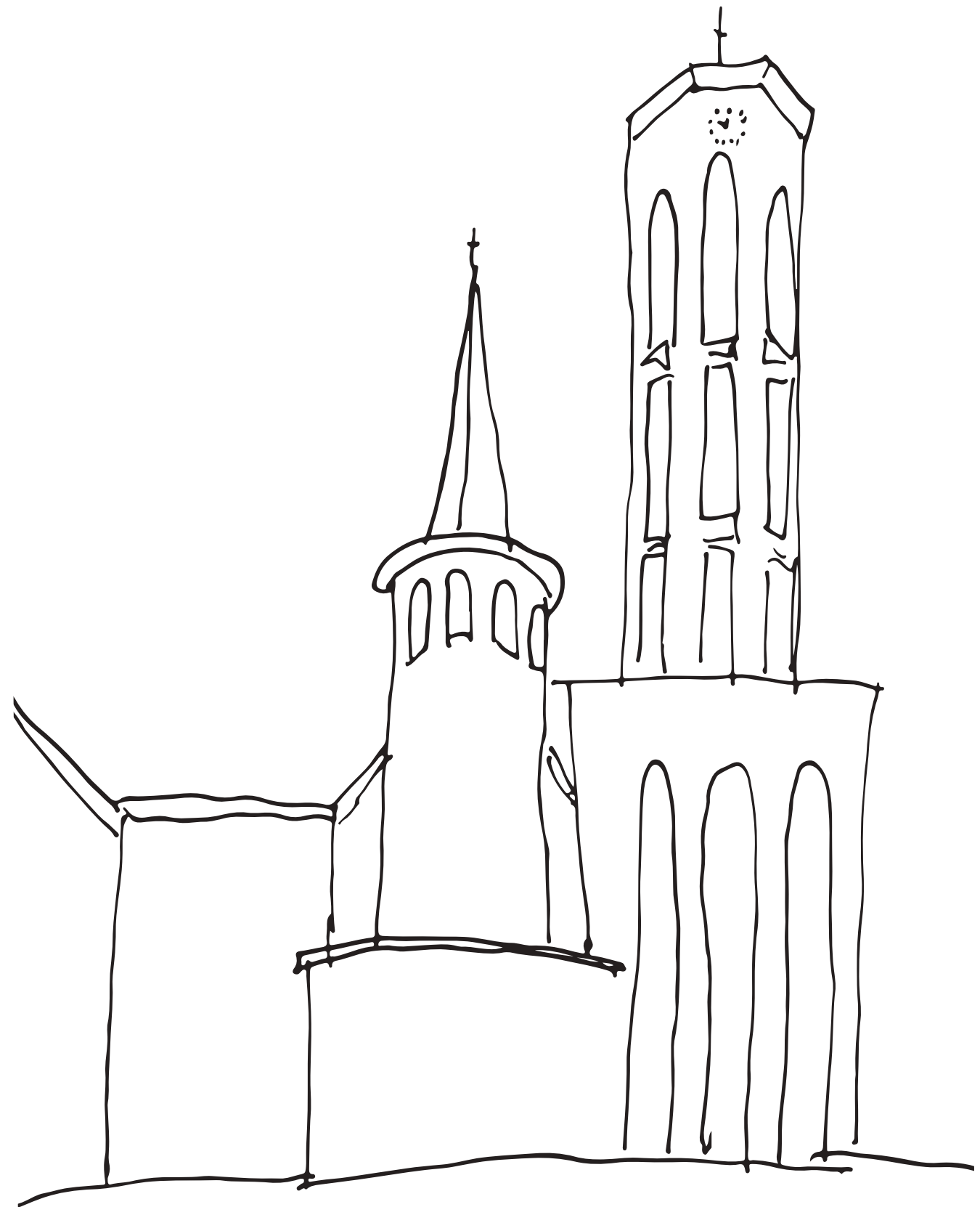
BEGELEIDING:

JOERY ERNA

DATUM:

29 MEI 2020

MAFAD
Maastricht Academy
of Fine Arts and Design
ZU
YD

INHOUDSOPGAVE

	ABSTRACT	6, 7
1.	INLEIDING	8, 9
2.	PROBLEEMANALYSE	10, 11
	2.1 AANLEIDING VAN HET PROBLEEM	12 - 15
	2.2 DOELGROEP	16
	2.3 AANPAK	17
3.	EEN POEPIE LATEN RUIKEN	18, 19
4.	ONDERZOEK EN VELDWERK	20, 21
	4.1 ONDERZOEKSVRAGEN	22, 23
	4.2 DUIVEN	24, 25
	4.3 DUIVENPOEP	26, 27
	4.4 VIES	28, 29
	4.5 ONTWERPERS EN KUNSTENAARS MET HET THEMA VIES	30, 31
	4.6 APPLIED SCIENCE	32, 33
5.	DATA VISUALISATIE	34 - 37
	5.1 GESPREKKEN MET BETROKKENEN	38 - 43
	5.2 TRAGISCHE KOMEDIE	44, 45
6.	MATERIAALONDERZOEK	46, 47
	6.1 MATERIALEN	48 - 65
	6.2 TOEPASSING	66, 67
7.	HOE VIES? SERVIES! "DE VUILE VAAT!"	68 - 71
	7.1 DE VUILE VAAT SAMEN OPKNAPPEN	72 - 77
	7.2 SOCIAL DESIGN	78, 79
8.	PUBLICATIE	80 - 83
	CONCLUSIE	84 - 87
	BRONNENLIJST	88 - 92

A B S T R A C T

EEN FASCINEREND VERHAAL WERD UITGEZONDEN OP DE LIMBURGSE TELEVISIEZENDER L1: DE KERKEN VAN HORST SEVENUM WORDEN AL EEN TIJD GETERRORISEERD DOOR EEN GROTE DUIVENPLAAG. DE UITWERPSELEN VAN DE DUIVEN BRENGEN GROTE SCHADE AAN IN EN ROND DE KERK. HET KERKBESTUUR ZIET EEN OPLOSSING IN EEN NESTKAST VOOR DE SLECHTVALK. HET MENU VAN EEN SLECHTVALK BESTAAT NAMELIJK VOOR 90% UIT DUIF. DEZE OPLOSSING ZORGT VOOR PANIEK BIJ DE PLAATSELIJKE POSTDUIVENVERENIGING "DE SNELVLIEGERS". DE OPLOSSING ZOU BETEKENEN DAT DE DUIVENMELKERS HUN HOBBY NIET MEER KUNNEN UITOEFENEN EN DAT DE SPORTDUIF OP HET MENU ZOU KUNNEN KOMEN STAAN. DE DUIF POEPT 14 KILO POEP PER JAAR. KAN DIE 14 KILO POEP PER DUIF PER JAAR GEZIEN WORDEN ALS BRUIKBARE GRONDSTOF IN PLAATS VAN OVERLAST? ONDERSTAANDE VRAGEN ZIJN ONDERZOCHT: HOE KUNNEN MENSEN DE WAARDE INZIEN EN TROTS WORDEN OP DE HERKOMST VAN DIT MATERIAAL? HOE KUNNEN DE GROEPEN DIE NU TEGENOVER ELKAAR STAAN WEER BIJ ELKAAR GEBRACHT WORDEN? ER ZIJN VERSCHILLENDE PARTIJEN BETROKKEN BIJ DEZE TRAGISCHE KOMEDIE. OM DE SITUATIE EN DE VERSCHILLENDE MENINGEN BETER TE BEGRIJPEN, IS VELDONDERZOEK GEDAAN. ZO ZIJN OME FRITS LID VAN "DE SNELVLIEGERS", SJAAK KEUNEN VOORZITTER "DE SNELVLIEGERS" EN HENK VERSLEIJEN VAN HET KERKBESTUUR HORST SEVENUM GEINTERVIEWD. IN DE KERK ZIJN GROTE REKKEN GEPLAATST OM DE DUIVEN TE WEREN. DIT IS GEBEURD NA HET RENOVEREN VAN DE KLOKKENSTOEL DIE AANGETAST WAS DOOR DE DUIVENPOEP. DIT BETEKENT DAT DE DUIVEN NIET MEER IN DE KERKTOREN KUNNEN EN DAT DE NESTKAST VOOR DE SLECHTVALK VAN DE BAAN KAN. "DE SNELVLIEGERS" EN HET KERKBESTUUR ZIJN OPGELUCHT. ECHTER BETEKENT DIT WEL DAT DE DUIVEN DAKLOOS ZIJN. ONDANKS DE OPLOSSING ZIJN DE GROEPEN NOG NIET HERENIGD EN HEERST ER NOG STEEDS SPANNING. UIT ONDERZOEK BLIJKT DAT HET NIEUWSARTIKEL VAN DE

LOKALE LIMBURGSE ZENDER VEEL INFORMATIE WAS ACHTERGEHOUDEN EN DE GEGEVEN INFORMATIE UIT CONTEXT GETROKKEN IS. VEEL MENSEN VINDEN DUIVEN EN VOORAL HUN UITWERPSELEN VIES. MAAR HOE VIES IS DUIVENPOEP? DE STOFFEN IN DE DUIVENPOEP ZIJN ONDERZOCHT. HIERVOOR IS EEN CHEMISCH EXPERT BETROKKEN BIJ HET ONDERZOEK. DAARNAAST ZIJN DE UITWERPSELEN VAN DE DUIF ONDERZOCHT DOOR - HET LAB VAN DE DIERENARTSENPRAKTIJK VAN HORST SEVENUM. ZIJ STELDEN VAST DAT ER GEEN RISICO IS OP ZIKTES BIJ HET ONTWIKKELEN VAN HET EINDPRODUCT, WANNEER ER HYGIENISCH MET DE DUIVENPOEP WORDT OMGEGAAN. ER ZIJN VEEL MATERIALEN ONDERZOCHT. UITEINDELIJK IS ERVOOR GEKOZEN OM EEN KERAMIEK ONDERZOEK UIT TE VOEREN MET DUIVENPOEP ALS GRONDSTOF VOOR GLAZUUR. VERDER ZIJN ASGLAZUREN ONTWIKKELD MET HET MATERIAAL. OM DE ONDERZOEKSVRAAG "HOE KUNNEN DE GROEPEN DIE TEGENOVER ELKAAR STAAN BIJ ELKAAR GEBRACHT WORDEN?" - TE BEANTWOORDEN, IS DE DORPSE SFEER IN HORST SEVENUM GESCHETST.

"LIMBURGSE GEZELLIGHEID, DAT VERBROEDERD. CULTURELE EN SOCIALE GEBRUIKEN, ACHTEROM IS KERMIS, IEDEREEN LOOPT BIJ ELKAAR DOOR DE ACHTERDEUR BINNEN VOOR EEN "3 UURTJE": KOFFIE OF THEE MET EEN STUKJE LIMBURGSE VLAAI. GESPREKKEN WORDEN AANGEGAAN EN DE DAG WORDT DOORGENOMEN."

DEZE KENNIS WORDT GEBRUIKT OM EEN PRODUCT TE ONTWIKKELEN DAT DE GROEPEN BIJ ELKAAR BRENGT. ER WORDT EEN KOFFIE EN VLAAI SERVIES ONTWIKKELD WAARBIJ HET MATERIAAL WAT ZO ONGEWENST IS, DE DUIVENPOEP, EEN ROL IN DE GLAZUUR SPEELT.

HET SERVIES WORDT GEINSPIREERD OP LABORATORIUMGLAS, DAT WORDT GEZIEN ALS SCHOON EN STERIEL. DIT ALS TEGENHANGER VAN DE "VIEZE" DUIVENPOEP. EEN GEBAKSBORDJE EN SCHOTELTJE WORDEN GEBASEERD OP EEN PETRISCHAAL,

MET VERSCHILLENDE UITNEEMBARE STUKKEN OM VERSCHILLENDE STUKKEN VLAAI OP TE LEGGEN. KOFFIE EN THEE KOPPEN WORDEN OOK GEBASEERD OP PETRISCHALEN. DE KOFFIE EN THEEKAN WORDEN GEINSPIREERD OP EEN BEKERGLAS EN DE KOFFIEFILTER OP EEN TRECHTER. ER WORDT GEBRUIK GEMAAKT VAN DE TRANSPARANTE AS GLAZUREN, OMDAT DE DUIVENPOEP HIERIN HET BESTE TOT ZIJN RECHT KOMT. HOE VIES? SERVIES. UITEINDELIJK WORDEN ALLE BETROKKEN PARTIJEN UITGENODIGD OM SAMEN MET ELKAAR OP HET SINT LAMBERTUSPLEIN BIJ DE KERK EEN KOP KOFFIE OF THEE TE DRINKEN MET EEN LEKKER STUK LIMBURGSE VLAAI ERBIJ. OM GESPREKKEN TE STARTEN EN UITEINDELIJK SAMEN DE VUILE VAAT OP TE KNAPPEN EN ALLES AF TE SLUITEN. OP DEZE MANIER KAN DE ONDERZOEKSVRAAG BEANTWOORD WORDEN EN KOMEN WE ERACHTER OF DE GROEPEN DIE TEGENOVER ELKAAR STAAN OP DEZE MANIER VERBROEDEREN EN DE WAARDE VAN DE DUIVENPOEP KUNNEN INZIEN. EEN POEPJE LATEN RUIKEN: EEN SOCIAAL MAATSCHAPPELIJK GERELATEERD PROJECT OVER KWETSBAARHEID, VERDEELDHEID, GROEPERINGEN EN HEEL VEEL DUIVENPOEP.

NIET VOOR,
NIET TEGEN,
MAAR MET DE DUIVEN.

I N L E I D I N G

ZOLANG IK ME KAN HERINNEREN BEN IK GEFASCINEERD DOOR MOOIE, BIJZONDERE VERHALEN. DEZE VERHALEN BRENG IK GRAAG OVER NAAR ANDEREN. ALS SOCIALE, MAATSCHAPPELIJKE EN CULTURELE ONTWERPER LEG IK PROBLEEMKWESTIES VERHALEND VOOR DOORMIDDEL VAN ONDERGEWAARDEERD MATERIAALONDERZOEK. DEZE PROBLEEMKWESTIES RELATIEVEER IK MET HUMOR EN ILLUSTRATIES. TOT SLOT VIND IK HET BELANGRIJK OM MENSEN HIERMEE SAMEN TE BRENGEN.

UIT ONDERZOEK BLIJKT DAT MENSEN VEEL SNELLER INFORMATIE TOT ZICH KUNNEN NEMEN WANNEER HET IN EEN VERHAAL OMSCHREVEN WORDT DAN WANNEER HET IN CIJFERS OF GRAFIEKEN WEERGEVEN WORDT. DIT KOMT OMDAT EEN VERHAAL MENSEN SNELLER RAAKT. SCHRIJFSTER MARGARET ATWOOD VERTELT IN EEN INTERVIEW: *"VERHALEN ZIJN NIET PUUR RATIONEEL, MAAR OOK NIET PUUR EMOTIONEEL, EN DAT IS PRECIJS WAT WIJ ALS MENSEN OOK ZIJN."*

"VERHALEN ZIJN WAT ONS MENSELIJK MAAKT."
– MARGARET ATWOOD ⁽¹⁾

WIKIPEDIA LEGT HET BEGRIP STORYTELLING ALS VOLGT UIT:
"ER IS SPRAKE VAN STORYTELLING ALS DROGE FEITEN VERBONDEN WORDEN DOOR EEN DRAMATISCHE LIJN WAARDOOR ZE BETER DOORDRINGEN BIJ DE ONTVANGER EN LANGER ONTHOUDEN WORDEN. MENSEN OP EMOTIONEEL GEBIED AANSPREKEN EN ZE ZO ONDERDEEL MAKEN VAN HET VERHAAL. DE ONTVANGER HET GEVOEL GEVEN DAT HIJ OF ZIJ HET ZELF HEEFT MEEGEMAAKT." ⁽²⁾

DANKZIJ EEN GEMEENSCHAPPELIJK GEDEELD VERHAAL KUNNEN GROTE GROEPEN MENSEN HET EENS WORDEN EN SAMENWERKEN. ER ZIJN DRIE BELANGRIJKE ASPECTEN WAARBIJ STORYTELLING ALTIJD BEGINT. DE EERSTE IS DE HOOFDPERSOON, DAARNA KOMT HET INCIDENT EN ALS LAATSTE HET CONFLICT OF DE GEBEURTENIS. ALS ER EEN VAN DEZE DRIE BASISELEMENTEN ONTBREEKT, IS HET MOEILIK VOOR DE ONTVANGER OM ZICH MET HET VERHAAL TE IDENTIFICEREN EN WORDT HET VERHAAL NIET GOED OVERGEBRACHT. STORYTELLING GAAT DUS VOORNAMELIJK OVER EMOTIE, HET HERKENNEN VAN EIGEN ERVARINGEN OF ZICH KUNNEN IDENTIFICEREN MET HET VERHAAL. HET ZORGT VOOR VERBINDING. VERBINDING EN STORYTELLING GAAN HAND IN HAND.

STORYTELLING, HET VERTELLEN VAN VERHALEN EN HET VERBINDEN VAN MENSEN, HEEFT EEN GROTE ROL GESPEELD IN MIJN Afstudeerproject. EEN BIJZONDER, BIZAR, MOOI EN UITZONDERLIJK VERHAAL. ⁽³⁾

- ⁽¹⁾ Hofland, T., & Atwood, M. (2016, 21 november). Waarom we van verhalen houden en ze graag vertellen. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van <https://www.bedrock.nl/wharom-we-van-verhalen-houden-en-ze-grag-vertellen/>
- ⁽²⁾ Storytelling. (z.d.). In Wikipedia. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Storytelling>
- ⁽³⁾ Oord, B. (2020, 25 februari). Storytelling: de 3 basisingrediënten om ie mand te raken. Geraadpleegd op 1 maart 2020, van <https://www.frankwatching.com/archive/2014/05/15/storytelling-de-3-basingredienten-om-iemand-te-raken/>

PROBLEMANALYSE

P R O B L E E M A N A L Y S E

2.1 AANLEIDING VAN HET PROBLEEM

OP MAANDAG 12 AUGUSTUS 2019 OM 17:30 UUR WERD EEN PRACHTIG VERHAAL VERTELD DOOR BAS VAN MULKEN OP DE LOKALE NIEUWSPROGRAMMA "LIMBURG CENTRAAL":

IN HET NOORDEN VAN LIMBURG LIGT HORST SEVENUM, EEN KLEINE GEMEENTE MET SAMEN ONGEVEER NEGENTIEN EN EEN HALF DUIZEND INWONERS. IN DEZE GEMEENTE ZIJN ZE AL ONGEVEER ZES MAANDEN IN REP EN ROER. ER HEERST EEN GROTE DUIVENPLAAG. DE DUIVEN TERRORISEREN HET HELE DORP, DE STRATEN, DE WINKELS, GA ZO MAAR DOOR, MAAR VOORNAMELIJK DE KERK. DE KERK IS HET SLACHTOFFER VAN DEZE 'VLIEGENDE RATTEN' ZOALS SOMMIGE BUURTBEWONERS ZE NOEMEN.

DE KERK IS HET MIJNPUNT VAN DE UITWERPSELEN DIE DE DUIVEN DAAR LOZEN. ONGEVEER 14 KILO POEP PER DUIF PER JAAR ZOU BESPAARD KUNNEN WORDEN DOOR EEN NESTKAST. EEN NESTKAST VOOR DE SLECHTVALK, DE GEMEENTE EN HET KERKBESTUUR WILLEN DEZE NESTKAST OPHANGEN. ECHTER BAART DIT DE PLAATSELIJKE DUIVENSPORTVERENIGING ZORGEN. EEN SLECHTVALK HEEFT VEEL HONGER, NEGENTIG PROCENT VAN ZIJN MAALTIJD BESTAAT UIT DUIVEN. DEZE ROOFVOGEL MAAKT GEEN ONDERSCHIED TUSSEN DE DOOR ZIERTE OF OPGEJAAGDE VERZWAKTE KERKDUIVEN EN DE DUIVEN DIE WORDEN GEHOUDEN VOOR DE SPORT. EEN NESTKAST ZOU VOOR DE DUIVENSPORTERS DUS BETEKENEN DAT ZIJ HUN HOBBY NIET MEER KUNNEN UITOEFENEN. ⁽⁴⁾

IN HET NIEUWSITEM WERDEN VERSCHILLENDE MENSEN AAN HET WOORD GELATEN. HENK VERSLEIJEN VAN HET KERKBESTUUR EN SJAAR KEUNEN VAN POSTDUIVENVERENIGING "DE SNELVLIEGERS" HEBBEN HUN ZORGEN UITGESPROKEN OP DE LOKALE OMROEP. EEN HEEL DORP DAT UIT ELKAAR WORDT GEDREVEN DOOR ENKEL WAT DUIVENPOEP. HOE IS DAT TOCH MOGELIJK?

HET VERHAAL RIEP VEEL VRAGEN OP: KAN DIE 14 KILO POEP PER DUIF PER JAAR GEZIEN WORDEN ALS BUIKBARE GRONDSTOF IN PLAATS VAN ALS OVERLAST? IS ER EEN MOGELIJKHEID OM VAN DIT ONGEWENST MATERIAAL, DAT HUN DUIVEN PRODUCEREN, IETS TE MAKEN WAAROP ALLE PARTIJEN TROTS ZIJN? IN DIT ONDERZOEK WORDT INGEZOOMD OP DEZE VRAGEN MET ALS DOEL OM DE VERSCHILLENDE DOELGROEPEN BINNEN DIT PROBLEEM MET ELKAAR TE VERBINDEN DOOR MIDDEL VAN EEN CREATIEVE OPLOSSING.

DIT ONDERZOEK WORDT DOOR DE DOELGROEP GEZIEN ALS EEN TRAGISCHE GEBEURTENIS, MAAR DOOR BUITENSTAANDERS ALS EEN KOMISCHE GEBEURTENIS. DE DUIF DIE SYMBOOL STAAT VOOR VREDE, TERRORISEERT DE KERK IN EEN KLEIN DORPJE. ER ONTSTAAT ONVREDE EN ONRUST IN EEN VREDIG DORP DOOR POEPENDE DUIVEN. HOE KAN HET DAT EEN TRAGISCH PROBLEEM OOK EEN KOMISCH GEVOEL MET ZICH MEEBRENGT? HIERVOOR IS DE DEFINITIE VAN EEN TRAGISCHE KOMEDIE OPGEZOCHT "WIKIPEDIA":

"EEN TRAGIKOMEDIE IS EEN DRAMAVORM DIE ZOWEL IN HET THEATER ALS IN ZIJN AFGELEIDE, DE FILM, EEN VERMENGING HANTEERT VAN TRAGISCHE EN KOMISCHE VERHAALELEMENTEN. EEN VAN DE EERSTE AUTEURS DIE DEZE MENGFORM BEHEERSTEN, WAS PLAUTUS, ZO ONGEVEER IN 210 V.CHR., MET ZIJN STUK AMPHITRUO, DAT IN DE 17E EEUW MOLIERE INSPIREERDE TOT HET SCHRIJVEN VAN ZIJN AMPHITRION "1668". DE SAMENSTELLING TRAGIKOMEDIE GEEFT AAN DAT KOMEDIE DE HOOFDBEDOELING IS, MAAR DAT ER ENKELE TRAGISCHE GEGEVENS DOORHEEN LOPEN. HET BEGRIIP IS PAS TEGEN HET EINDE VAN DE 16E EEUW ECHT DOORGEBROKEN." ⁽⁵⁾

EEN VERBINDING TUSSEN HET TRAGISCHE EN HET KOMISCHE ROEPT EMPATHIE EN BEGRIIP OP. IN HET BOEK "HET LEVEN ALS EEN TRAGIKOMEDIE" BESCHRIJFT CABARETIER EN FILOSOOF TIM FRANSEN HET MENSELIJK TEKORT ALS ENIGE BRON VAN HUMOR DIE HEM ECHT INTERESSEERT. ALS VOORBEELD NEEMT HIJ IEMAND DIE UITGLIJDT OVER EEN BANANENSCHIL. HOEWEL HET VOOR DE PERSOON IN KWESTIE IETS TRAGISCH IS, WORDT HET GEZIEN ALS IETS KOMISCH. DOOR AFSTAND TE NEMEN VAN EEN SITUATIE, KRIJGEN WE INZICHT IN DE SITUATIE. ⁽⁶⁾ DEZE MANIER VAN DENKEN WORDT TOEGEPAST IN DIT ONDERZOEK. DOOR HET AFSTAND NAAR HET ONDERWERP TE RIJZEN, WORDT DE KERN BEREIKT. ER WORDT GELUISTERD NAAR DE BETROKKEN DOELGROEPEN. HUN VERHAAL WORDT VERTAALD EN GERELATIEEERD IN DIT ONDERZOEK EN UITEINDELIJKE EINDPRODUCT.

⁽⁴⁾ <https://www.limburg.nl/komst-valt-slecht-bij-postduivenvereniging>
⁽⁵⁾ Tragikomedie, (z.d.). In Wikipedia. Geraadpleegd op 15 februari 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Tragikomedie>
⁽⁶⁾ Hofland, T., & Atwood, M. (2016, 21 november). Waarom we van verhalen houden én ze graag vertellen. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van <https://www.bedrock.nl/waarom-we-van-verhalen-houden-en-ze-graag-vertellen/>

KERK SEVENUM

KERK HORST

DUIVEN TERRORISEREN DE KERKEN IN HORST SEVENUM

DE DUIVEN GEBUIKEN DE KERKEN DUS MASSAAL ALS COLLECTIEF TOILET

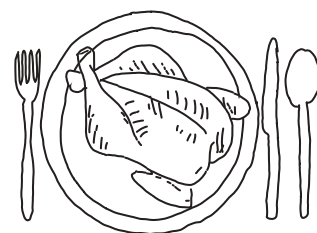

EEN ENKELE DUIF POEPT ONGEVEER 14 KILO PER JAAR

HONGER!!!!

EEN NESTKAST VOOR DE SLECHTVALK ZOU VOOR HET KERKBESTUUR EEN OPLOSSING ZIJN

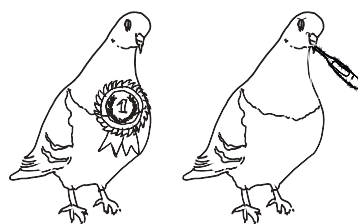
90 PROCENT VAN DE MAALTIJD VAN EEN SLECHTVALK BESTAAT UIT DUIF

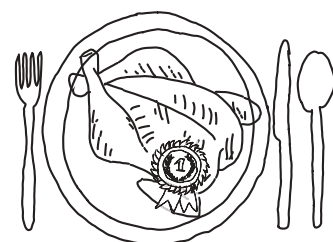
'OPGELOST!' DACHT HET KERKBESTUUR, MAAR HELAAS

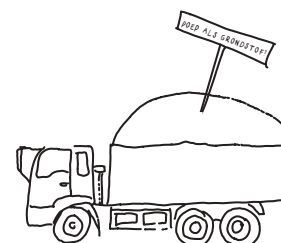
GROTE PANIEK BIJ DE PLAATSELIJKE DUIVENSPORTVERENIGING DOOR DEZE KEUZE VAN HET KERKBESTUUR

EEN SLECHTVALK ZIET HET VERSCHIL NAMELIJK NIET TUSSEN EEN TOP SPORTDUIF EN EEN VERZWAKTE KERKDUIF

EEN SLECHTVALK ZOU BETERENEN DAT DE DUIVENSPORT IN DE GEMEENTE NIET MEER UITGEOEFEEND ZOU KUNNEN WORDEN OF DAT DIE TOPFITTE DUIVEN OP HET MENU KOMEN TE STAAN

WAAROM ZIEN WE DE POEP ALS OVERLAST TERWIJL WE DEZE OOK ALS GRONDSTOF KUNNEN ZIEN? 14 KILO POEP PER DUIF PER JAAR, DAAR MOETEN WE TOCH IETS MEE!!!

NIET VOOR, NIET TEGEN, MAAR MET DE DUIVEN EEN POEDIE LATEN RIUKEN

P R O B L E E M A N A L Y S E

2.2 DOELGROEP

DE DOELGROEPEN DIE EEN HOOFDROL SPELEN IN DEZE TRAGISCHE KOMEDIE, ZIJN:

DE KERKDUIVEN

HET KERKBESTUUR

P.V. "De Snelvliegers"
1928 80 Jaar 2008

POSTDUIVENVERENIGING "DE SNELVLIEGERS"

DE SLECHTVALK

EN NATUURLIJK DE POEP

P R O B L E E M A N A L Y S E

2.2 AANPAK

DE VELDONDERZOEKER ONDERZOEKT IN HET VELD WAT ER SPEELT OP DAT MOMENT. ER WORDT ONDERZOEK GEDAAN MET EEN OPEN VIZIER EN ANTROPOLOGISCH OOGPUNT. DAT WIL ZEGGEN: HET ONDERZOEKEN EN BESTUDEREN VAN DE BETROKKEN GROEPEN EN DE OMGANG TUSSEN DEZE GROEPEN. DOOR DE VERSCHILLENDE DOELGROEPEN HUN VERHAAL TE LATEN DOEN, WORDT DE KERN VAN HET PROBLEEM IN KAART GEBRACHT.

DOOR MIDDEL VAN INTERVIEWS, GESPREKKEN, OPNAMES EN BEZOeken WORDT DE CONVERSATIE MET DE DOELGROEP AANGEGAAN. HET DOEL HIERVAN IS OM HET PROBLEEM NOG BETER TE BEGRIJPEN EN IN KAART TE BRENGEN. DIT WORDT GEDAAN MET EEN OPEN BLIKVELD: GEEN VOOROORDELEN EN GEEN SUBJECTIEVE MENING VAN DE ONDERZOEKER. VERDER WORDEN ER EXPERTS BETROKKEN BIJ HET ONDERZOEK, VOOR EEN DESKUNDIG INZICHT. TIES VAN DE WERFF IS ONDERZOEKER BIJ HET LECTORAAT WAAR DIT PROJECT IS UITGEKOZEN VOOR PROJECTKUNST. HIJ IS OPGELEID ALS INTERDISCIPLINAIRE WETENSCHAPPER IN SCIENCE AND TECHNOLOGY STUDIES "STS" EN EMPIRISCHE FILOSOFIE. VAN DE WERFF HELPT MET HET OPSTELLEN VAN INTERVIEWS EN HET ANALYSEREN VAN VERZAMELDE DATA.

ER WORDT MATERIAALONDERZOEK GEDAAN NAAR DE DUIVENPOEP OP DE KERKTORENS VAN HORST SEVENUM. DE DUIVENPOEP VERVULT MEERDERE FUNCTIES ALS MATERIAAL. IN DIT ONDERZOEK WORDT GEZOCHT NAAR EEN BETEKENISVOLLE TOEKOMST VOOR DE UITWERPSELEN, ZOALS KERAMIEK OF PATINA'S. IN SAMENWERKING MET EEN APPLIED SCIENCE STUDEND VAN HOGESCHOOL ZUYD WORDT ONDERZOECHT HOE VIES DUIVENPOEP IS EN WANNEER HET NIET MEER VIES IS. WAT ZIT ER ALLEMAAL IN DEZE POEP? WELKE TOEPASSINGEN ZIJN MOGELIJK MET DE STOFFEN IN DIT MATERIAAL? IN HET CHILL LAB VAN APPLIED SCIENCE GELEGEN BIJ CHEMELOT KAN VEEL GELEERD WORDEN OVER DE DUIVENPOEP EN OVER DE STOFFEN DIE IN DIT MATERIAAL ZITTEN. HET VERDIEPEN IN DEZE TOTAAL ANDERE DISCIPLINE KAN HELPEN OM OP EEN ANDERE MANIER NAAR HET MATERIAAL TE KIJKEN. DE DATA DIE VERZAMELD WORDT, WORDT OMGEZET NAAR EEN TAALVISUALISATIE DIE VOOR IEDEREEN TE BEGRIJPEN IS.

NAAST VAN DE WERFF EN DE APPLIED SCIENCE STUDENT, WORDT OOK OME FRITS ALS EXPERT BETROKKEN BIJ DIT ONDERZOEK. OME FRITS HEEFT VEEL KENNIS OVER DUIVEN EN DE DUIVENPOEP.

VERDER IS OME FRITS, ALS LID VAN "DE SNELVLIEGERS", PERSOONLIJK BETROKKEN BIJ HET ONDERZOEK. ZIJN KENNIS HEEFT EEN CRUCIALE ROL IN DIT ONDERZOEK. ZO IS AL MEDEGEDEELD DAT DE DUIVEN BIJ DE KERK IN HORST-SEVENUM VOORNAMELIJK VERZWAKTE SPORTDUIVEN ZIJN. DIT ZIJN DUIVEN DIE DE WEG NAAR HUIS NIET MEER KUNNEN VINDEN. ZIJ VLIEGEN DAN NAAR EEN HERKENBARE PLEK, IN DIT GEVAL DE KERK. DE SLECHTVALK ZORGT VOOR EEN NATUURLIJKE SELECTIE EN PIKT DE ZWAKKE DUIVEN ER ALS EERSTE UIT. DE POSTDUIVENVERENIGING IS HET ER NIET MEE EENS DAT DE NATUUR MET EEN NESTKAST EEN HANDJE GEHOLDEN WORDT. ER WORDEN NAMELIJK VAKER SLECHTVALKEN ROND DE KERK GESIGNALEERD EN ZE WORDEN NIET MET UITSTERVEN BEDREIGD. OOI WAS DIT WEL HET GEVAL, MAAR ER ZIJN NU ONGEVEER Z'N TWEEHONDERD SLECHTVALKPAARTJES IN NEDERLAND. (1)

EEN NESTKAST ZOU DUS OVERBODIG ZIJN. ECHTER KOMEN ER STEEDS MEER KERKDUIVEN BIJ ALS ER GEEN OPLOSSING WORDT BEDACHT. DUIVEN ZIJN MONOGAME VOGELS, DIE ZICH HET HELE JAAR VOORTPLANTEN. EEN DUIVENPAARTJE NESTELT 4 TOT 8 KEER PER JAAR EN LEGT PER NEST 2 EIEREN. NA 28 DAGEN VLIEGEN DE JONGE DUIVEN UIT EN NA ONGEVEER 5 MAANDEN ZIJN DE DUIVEN GESLACHTSRIJP. (2) DAT BETEKENT DAT ER STEEDS MEER DUIVEN KOMEN. HET KERKBESTUUR IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET OPRUIJEN VAN DE POEP DIE DE VERDWAALDE KERKDUIVEN DAAR ACHTERLATEN. HET KOST VEEL ENERGIE EN GELD OM DEZE POEP OP TE RUIJEN.

DE KLOKKENSTOEL VAN DE KERK VAN HORST IS ER ZO SLECHT AAN TOE DAT ER BEGIN DIT JAAR EEN OPKNAPBEURT GEPLAND STAAT. DE DUIVENPOEP HEEFT DE CONSTRUCTIE VAN DE KERKTOREN FLINK AANGETAST. DE VRAAG DIE DIT OPROEPT IS: WAT ZIT ER IN DEZE DUIVENPOEP WAT ZO HEFTIG IS DAT EEN HISTORISCH MONUMENT ERAAN ONDERDOOR GAAT? EEN STUDENT AAN DE TECHNISCHE UNIVERSITEIT VAN PRAAG GEEFT IN HAAR MASTERTHESIS ANTWOORD OP DEZE VRAAG. ER IS EEN CHEMISCH ANALIST AANGEHAART OM DIT ANTWOORD TE ANALYSEREN EN IN BEGRIJPBARE TAAL DIT ANTWOORD UIT TE LEGGEN.

(7) van der Geest-Buinen, A. (2018, 29 mei). Slechtvalk broedt in Astense kerktoeren. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van <https://sirris.nl/artikel/114859674/slechtvalk-broedt-in-astense-kerktoren>
(8) Hoffland, T., & Atwood, M. (2016, 21 november). Waarom we van verhalen houden én ze graag vertellen. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van <https://www.bedrock.nl/waarom-we-van-verhalen-houden-en-ze-graag-vertellen/>

EEN POEPIE LATEN RUIKEN

EEN POEPIE LATEN RUIKEN IS EEN MAATSCHAPPELIJK EN SOCIAAL GERELATEERD PROJECT OVER HET SLAAN VAN BRUGGEN TUSSEN DE GROEPEN DIE IN HORST SEVENUM TEGENOVER ELKAAR STAAN EN TUSSEN VERSCHILLENDE DISCIPLINES. ER WORDT EEN ONTWERP ONTWIKKELD DAT WERELDEN MET ELKAAR KENNIS LAAT MAKEN. VERDER GAAT HET PROJECT OVER KWETSBAARHEID, VERDEELDHEID, GROEPERINGEN EN OVER HEEL VEEL DUIVENPOEP. BIJ ELKE HANDELING DIE PLAATSVINDT KRIJGT DE POEP EEN NIEUWE ROL. WANNEER HET OP DE KERK VALT, WANNEER HET VERZAMELD WORDT, WANNEER DE POEP NAAR HET DIERENARTSLABORATORIUM GAAT VOOR ONDERZOEK EN WANNEER HET UITEINDELIJK EEN PRODUCT WORDT. ELKE KEER HEEFT DE DUIVENPOEP EEN NIEUWE ROL IN DIT PROJECT. EN ELKE ROL IS EEN ONDERDEEL VAN HET EINDRESULTAAT EN ONDERZOEK. ZONDER CONTRAST IS ER GEEN VERHAAL.

"VERHALEN MAKEN DEEL UIT VAN ONZE NATUUR EN ZIJN EEN INSTRUMENT OM TE KUNNEN SAMENWERKEN. BIJ STORYTELLING LUISTEREN WE AANDACHTIGER, KOPPELEN ONZE EMOTIES AAN INHOUD EN ONZE CREATIVITEIT EN BELEVING WORDEN STERK GEDRIKKELD. JE VERHAAL IS EEN LEVEND ORGANISME."
(9) BLUM, R. 2019)

DIT VERHAAL EN DE DATA DIE VERZAMELD WORDT, WORDEN GEILLUSTREERD. ILLUSTRATIES ZORGEN ER NET ZOALS BIJ VERHALEN VOOR DAT INFORMATIE BETER WORDT OPGESLAGEN EN BETER BEGREPEN KAN WORDEN. (10) DOOR DIE VISUALISATIES VAN DE VERZAMELDE DATA WORDT HET VERHAAL VOOR

IEDEREEN TOEGANKELIJK: VAN EEN KLEUTER DIE NOG NIET KAN LEZEN TOT MENSEN OP LEEFTIJD DIE MOEITE MET LEZEN HEBBEN.

TOT SLOT WORDT ER MET DIT MATERIAAL EEN PRODUCT GEMAAKT WAT IEDEREEN IN HET DORPJE HORST-SEVENUM WILT HEBBEN. WAT DAT GAAT ZIJN IS NOG EEN GROTE VRAAG, EEN VRAAG WAAR ANTWOORD OP WORDT GEGEVEN NAARMATE HET PROCES VORDERT. MET DIT MOOIE EINDPRODUCT WORDEN ALLE INWONERS VAN HORST-SEVENUM EN ALLE BETROKKEN PARTIJEN ONTZZETTEND TROTS OP "HUN" DUIVEN. ZE GAAN DE DUIVEN EN DE BIJBEHORENDE POEP ALS WAARDEVOL ZIEN. DE VERSCHILLENDE GROEPEN MET HUN VERSCHILLENDE STANDPUNTEN WORDEN DICHTER BIJ ELKAAR GEBRACHT ZODAT DE RUST IN HORST SEVENUM WEER TERUG KAN KEREN.

- (9) Blom, R. (2019, 4 september). Storytelling en leiderschap: verhalen brengen mensen bij elkaar. Geraadpleegd op 16 februari 2020, van <https://rotys.nl/media/storytelling-leiderschap-verhalen-bringen-mensen-bij-elkaar/>
- (10) Ligtienberg, J. (2017). Moeten verhalen ondersteund worden door illustraties? Geraadpleegd van <http://amo.uvt.nl/show.cgi?hd=144055>

O N D E R Z O E K
E N V E L D W E R K

ONDERZOEK EN VELDWERK

4.1 ONDERZOEKSVRAGEN

NA DE NIEUWSUITZENDING OP 12 AUGUSTUS 2019 ONTSTONDEN ER VRAGEN OVER HET PROBLEEM VAN DE DUIVENDOEP IN HORST SEVENUM. OM DEZE REDEN STAAT DIT ONDERWERP CENTRAAL IN MIJN AFSTUDEERTRAJECT. ER IS GEZOCHT NAAR INFORMATIE BIJ ONDER ANDERE DE PLAATSELIJKE KRANT EN DE PLAATSELIJKE OMROEP OM MEER TE WETEN TE KOMEN OVER DIT ONDERWERP.

HOE KAN IK MENSEN DE WAARDE VAN MATERIAAL LATEN INZIEN EN TROTS LATEN WORDEN OP DE HERKOMST VAN DIT MATERIAAL?

+

HOE KAN IK MENSEN DIE TEGENOVER ELKAAR STAAN WEER BIJ ELKAAR BRENGEN?

HOE KAN IK MENSEN DE WAARDE
VAN MATERIAAL LATEN INZIEN
EN TROTS LATEN WORDEN OP DE
HERKOMST VAN DIT MATERIAAL?

+

HOE KAN IK MENSEN DIE
TEGENOVER ELKAAR STAAN
WEER BIJ ELKAAR BRENGEN ?

ONDERZOEK EN VELDWERK

4.2 DUIVEN

DE MENS EN DE DUIF HEBBEN EEN RIJKE GESCHIEDENIS, UIT EGYPTISCHE HIEROGLYFEN KAN ER WORDEN OPGEMAAKT DAT 5000 JAAR GELEDEN DUIVEN WERDEN GEDOMESTICEERD, DIT GEBEURDE VOORNAMELIJK IN NOORD AFRIKA. VERVOLGENS ZIJN BIJ ONS UIT DEZE DUIVENSOORT DE TAMME DUIVENSOORTEN ONTSTAAN. IN DEZE TIJD WERDEN DE DUIVEN VOORAL ALS GOEDKOOP MAAR VOEDZAAM GERECHT GEZIEN. DE DUIF WERD VOOR DE MENS EEN GEMAKKELIJKE PROOI, OMDAT DE DIEREN OP DE LANDBOUWGROND AFKWAMEN OM ETEN TE ZOEKEN.

DE ROMEINEN EN DE GRIEKEN LIETEN PAPIER MET DAAROP BOODSCHAPPEN VAN BESTEMMING NAAR BESTEMMING VLIEGEN DOOR DE DIEREN. DAT WAS DE OPKOMST VAN DE POSTDUIF. MEDE DOOR DE BOUW VAN DUIVENTILLEN WERDEN POSTDUIVEN DE BOODSCHAPPERS VAN DE WERELD. ⁽¹¹⁾

TUSSEN 1815 EN 1825 WERDEN IN BELGIE VOOR HET EERST DE POSTDUIVEN GEBRUIKT OM WEDSTRIJDEN TE VLIEGEN. DE HOBBY VERSPREIDDE ZICH SNEL OVER DE REST VAN EUROPA. IN DIE TIJD WERD HET HOUDEN VAN DUIVEN ALS HOBBY ERG POPULAIR. TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG WAREN POSTDUIVEN HEEL ERG BELANGRIJK. ZE WERDEN INGEZET OM VANUIT HET FRONT BOODSCHAPPEN NAAR VERLIGGENDE GEBIEDEN TE VLIEGEN. DE DUIVEN MOESTEN STEEDS GROTERE AFSTANDEN AFLEGGEN IN EEN KORTERE TIJD. ⁽¹²⁾ TIJDENS DE TWEEDE WERELDOORLOG WERD DE SPORT VERBODEN, WAARDOOR SOMMIGE DUIVENMELKERS HUN DUIVEN LIETEN "ONDERDUIKEN". TIJDENS DE BEZETTING WERDEN DE VRIJ-RONDVFLIEGENDE DUIVEN GEVANGEN GEHOUDEN, OMDAT ER EEN KANS BESTOND DAT DE DUIVEN GEHEIME BERICHTEN MET ZICH MEEDROEGEN. ER WERD EEN SPECIAAL POLITIETEAM OPGEZET OM DIT TE CONTROLEREN. DE DUIVENBRIGADE HEEFT TUSSEN 1940 EN 1942 32.709 DUIVEN IN DE STAD AMSTERDAM "OPGEPAKT". NA 1942 WERDEN DEZE DUIVEN GELIQUIDEERD, DE POLITIE-EENHEID MOEST AFGEHARTE Pootjes INLEVEREN OM TE LATEN ZIEN DAT ZE DAADWERKELIJK DE DUIVEN OM HET LEVEN HADDEN GEBRACHT. TOEN DE TWEEDE WERELDOORLOG TEN EINDE WAS GINGEN VEEL NEDERLANDERS ZICH VERDIEPEN IN DE DUIVENSPOORT. IN DIE TIJD WAREN ER ONGEVEER 100.000 DUIVENSPOORT HOBBYISTEN. ⁽¹³⁾

DUIVEN WERDEN IN BEGIN 19DE EEUW GEBRUIKT ALS DOELWIT TIJDENS HET SCHIETEN. TIJDENS DE OLYMPISCHE SPELEN IN PARIJS STOND HET DUIVEN SCHIETEN OOK OP HET PROGRAMMA. TIJDENS DIE SPELEN WERDEN ER ONGEVEER DRIEHONDERD DUIVEN DOODGESCHOTEN. DIERENORGANISATIES OEFENDEN VEEL DRUK UIT OP DE SPORT WAARDOOR HET VERBODEN WERD. IN 1912 WERD KLEIDUIVENSCHIETEN EEN OFFICIELE SPORT EN BLEVEN DE DUIVEN GESPAARD. ⁽¹⁴⁾ DE DUIF WORDT OOK GEHOUDEN ALS PLUIMVEE VOOR CONSUMPTIE ZOALS DUIVENSOEP.

EEN GOED GETRAINDE DUIF KAN AAN WEDSTRIJDEN MEEDOEN. WANNEER DE JONGE DUIF ZELFSTANDIG KAN VLIEGEN, BEGINT DE TRAINING. DE AFSTANDEN WORDEN STEEDS MEER OPGESCHAALD. DE WEDSTRIJDEN VINDEN PLAATS TUSSEN MAART EN SEPTEMBER. DE AFSTANDEN BEGINNEN BIJ 25 KILOMETER MAAR KUNNEN OPLOPEN TOT WEL 1200 KILOMETER. DUIVEN WORDEN IN EEN VRACHTWAGEN NAAR DE STARTLOCATIE GEREDEN EN VANUIT DAAR WORDEN ZE LOSGELATEN. DE DUIF DIE HET SNELST THUIS IS OF DE SNELSTE GEMIDDELDE SNELHEID HEEFT, WINT. ⁽¹⁵⁾

DE DUIVENSPOORT WORDT DE LAATSTE JAREN DOOR DE GROEIENDE VERGRIJZING STEEDS MINDER POPULAIR. EEN HALVE EEUW GELEDEN WAS HET HEEL NORMAAL OM WEDSTRIJDDUIVEN IN BEZIT TE HEBBEN. MOMENTEEL ZIJN ER NOG ONGEVEER 17.000 MENSEN DIE DE DUIVENSPOORT BEOEFENEN IN NEDERLAND, WAARVAN 1300 LEDEN IN LIMBURG. DEZE 1300 LEDEN ZIJN VERDEELD OVER 60 POSTDUIFVERENIGINGEN, WAARVAN DE MEESTE AL OP LEEFTIJD ZIJN. ⁽¹⁶⁾ SINDS 2017 STAAT DE DUIVENSPOORT IN NEDERLAND OP IMMATERIEEL ERFGOED. DE NPO, NEDERLANDSE POSTDUIVEN ORGANISATIE, IS GESTART MET HET GPS2021 TRAJECT. DIT TRAJECT HEEFT ALS DOEL OM DE SPORT IN NEDERLAND TE BEHOUDEN EN NIEUW LEVEN IN TE BLAZEN MET HET ZICHT OP DE TOEKOMST. HOPELIJK KOMEN ER OP DEZE MANIER WEER VEEL COLOMBOFIELEN (LIEFHEBBERS VAN DE DUIVENSPOORT BIJ). ⁽¹⁷⁾

DUIVENSPOORT WAS IN DE 50-ER EN 60-ER JAREN ONDER DE MIJNWERKERS IN LIMBURG ENORM POPULAIR. ER WERD VEEL GEBRUIK GEMAAKT VAN HET ONDERLING RUILEN VAN DUIVEN. DE DUIVENMELKERS "KOELEPIET" IN DE MIJNSTREEK BEOEFENDEN ZELFS DE WEDSTRIJDSPORT. ELKE MELKER HAD TUSSEN DE 25

EN 60 DUIVEN. DE WEBSITE: WWW.DEMIJNEN.NL, SUGGEREERT DAT DE DUIVENSPOORT ONDER DE MIJNWERKERS ZO POPULAIR WAS. DIT OMDAT DE DUIVEN ALLES HADDEN WAT DE "KOEMPELS", ZOALS DE LIMBURGSE MIJNARBEIDERS GENOEMD WERDEN, NIET BEZATEN: LICHT, LUCHT EN RUIMTE. DE SPORT IS ALTIJD IN LIMBURG GEBLEVEN. ⁽¹⁸⁾ DOCUMENTATIEFOTOGRAFE SUZANNE VALKENBURG (1981) HEEFT IN EEN FOTOSERIE DE SCHOONHEID VAN HET ALLEDAGSE EN DE PLATVLOERSHEID VAN DE REALITEIT VAN DE DUIVENSPOORT IN LIMBURG LATEN ZIEN, MET ECHTE MENSEN. HET LIMBURGSE PLAATSJE HOENSBROEK IS EEN PLEK WAAR VROEGER VEEL MIJNWERKERS VERBLEVEN. IN HOENSBROEK WAS DE DUIVENSPOORT GROOT. VALKENBURG VOLGT MATTIE, DIE DE DUIVENSPOORT OOK IN ZIJN HART HEEFT GESLOTEN. MAAR OOK IN HOESBROEK IS DE SPORT INMIDDELS AAN HET UITSTERVEN.

"HOME SWEET HOME" IS EEN SOCIAAL DOCUMENT OVER DE VERWACHTINGEN EN DROMEN DIE DE DUIF KAN BIJEN. IS DE DUIF EEN GEVLEUGELDE VRIEND GEBLEVEN OF EEN STATUSSYMBOOL GEWORDEN? " – SUZANNE VALKENBURG. ⁽¹⁹⁾ DUIVEN BROEDEN HET HELE JAAR DOOR, VIER TOT ACHT KEER PER JAAR, EN BROEDEN IN TWAALF TOT ZESTIEN DAGEN ONGEVEER TWEE EIEREN. HET NEST WAAR ZE IN BROEDEN IS VAAK ROMMELIG EN OP HOGE HOOGTE GEVESTIGD. ZEVENTIEN DAGEN LATER KOMEN DE EIEREN UIT, WAARNA DE JONGE DUIVEN NA 28 DAGEN AL UITVLIEGEN. NA VIJF MAANDEN ZIJN DE JONGE DUIVEN GESLACHTSRIJP. DE GEMIDDELDE LEEFTIJD DIE DUIVEN BEREIKEN IS 18 TOT 20 JAAR, WAARBIJ ZE ZICH TOT OP EEN LEEFTIJD VAN 12 TOT 15 JAAR KUNNEN VOORTPLANTEN. ⁽²⁰⁾

EEN DUIF STAAT VOOR VEEL ZAKEN SYMBOOL. ZOALS IN HET VERHAAL VAN NOACH UITGELEGD, ALS DE PERSONIFICATIE VAN DE VREDE. EEN DUIVENPAARTJE STAAT SYMBOOL VOOR LIEFDE. IN HET CHRISTENDOM STAAT DE DUIF CENTRAAL ALS DE HEILIGE GEEST. OOK WORDT DE DUIF GEZIEN ALS DE ZIEL. SCHOLASTICA IS HIERVAN EEN VOORBEELD, DIT IS EEN SCHILDERIJ WAAROP EEN NON STAAT AFGEBEELD EN UIT HAAR MOND KOMT EEN DUIF. DE DUIF SYMBOLISEERT DE ZIEL DIE HET LICHAAM VERLAAT. ⁽²¹⁾

(11) Couwenberg, D. (2017, 11 december). Postduiven, belangrijke boodschappers. Geraadpleegd op 22 februari 2020, van <https://isgeschiedenis.nl/nieuws/postduiven-belangrijke-boodschappers>
(12) Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland . (2017, 1 december). Postduivensport. Geraadpleegd op 20 februari 2020, van <https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/postduivensport>
(13) Couwenberg, D. (2017, 11 december). Postduiven, belangrijke boodschappers. Geraadpleegd op 20 februari 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Kleiduivenschieten>. (z.d.). In Wikipedia. Geraadpleegd op 1 april 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Kleiduivenschieten>
(14) Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland . (2017, 1 december). Postduivensport. Geraadpleegd op 20 februari 2020, van <https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/postduivensport>
(15) Jessen, M. (2019, 3 december). Eeuwfeest voor postduivenvereniging uit Sibbe [Persbericht]. Geraadpleegd op 30 april 2020, van <https://www.1limburg.nl/eeuwfeest-voor-postduivenvereniging-uit-sibbe>
(16) NPO. (z.d.). Visie. Geraadpleegd op 25 april 2020, van <http://www.gps2021.nl/visie/>
(17) Hendriks, J. (2015, 22 juli). Witste nog, Carboon liedtekst Koelpiet - Doevepiet. Geraadpleegd op 25 april 2020, van <https://www.demijnen.nl/actueel/nieuws-item/witste-nog-carboon-liedtekst-koelpiet-doevepiet>
(18) Valkenburg, S. (z.d.). Home Sweet Home – Suzanne Valkenburg. Geraadpleegd op 25 april 2020, van <http://suzannevalkenburg.nl/?portfolio=home-sweet-home>
(19) Vogelbescherming Nederland . (z.d.). Houtduif. Geraadpleegd op 24 april 2020, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/houtduif>
(20) Vredesduif. (z.d.). In Wikipedia. Geraadpleegd op 26 april 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Vredesduif>
(21)

AFBEELDINGEN
van boven naar beneden:

De Mijnen. (z.d.-a.). Een OVS'er van de Staatsmijn Hendrik bij zijn duiven [Foto]. Geraadpleegd van <https://www.demijnen.nl/collectie/foto/een-ovser-van-de-staatsmijn-hendrik-bij-zijn-duiven>

De Mijnen. (z.d.). Onbekend [Foto]. Geraadpleegd van <https://www.demijnen.nl/collectie/foto/j-janssen-bediensman-de-wasserij-van-de-staatsmijn-maurits-met-zijn-duiven>

BELGA. (2012). Het Britse leger stuurt een postduif op pad in WOII. [Foto]. Geraadpleegd van <https://www.ad.nl/buitenland/experts-kunnen-code-postduif-uit-woii-niet-kraken~afdd3b12/63694840/>

ONDERZOEK EN VELDWERK

4.3 DUIVENPOEP

DUIVEN HEBBEN EEN CLOACA, EEN OPENING IN DE BUIK. EIEREN, ZAAD POEP EN PLAS KOMEN UIT HETZELFDE ORGAAN. DUIVEN POEPEN ZOWEL IN SLAPENDE ALS WAKKERE TOESTAND. ALS JE DUIVENPOEP GOED BEKIJKT, ZIE JE DAN OOK EEN WITTE KLODDER: DE PLAS MET IN HET MIDDEN EEN DONKERDER HOOPJE: DE POEP. ⁽²²⁾ DUIVENPOEP IS IETS WAT BIJ VEEL MENSEN IRRITATIE EN AFKEER OPROEPT. HET VERVULT STEDEN EN GEBOUWEN. IN AMSTERDAM LIGT ER PER JAAR OVER DE 169.000 LITER DUIVENPOEP OP STRAAT. ⁽²³⁾ VEEL GROTE STEDEN HEBBEN DUIVENOVERLAST VANWEGE DE VOEDSELRIJKE OMGEVING EN DE HOGE GEBOUWEN DIE GOED FIGUREREN ALS BROED- EN SCHUILPLAATSEN. ER ZIJN EEN AANTAL OPLOSSINGEN VOOR DEZE OVERLAST. ZO WORDT ER OP DE DUIVEN GEJAAGD MET ROOFVOGELS OF VANGEN ZE DUIVEN EN WORDEN ZE GEDOOD DOOR MIDDEL VAN VERGASSING. BEIDE OPLOSSINGEN ZIJN NIET DIERVRIENDELIJK EN WEKT VEEL WEERSTAND OP BIJ DE BEVOLKING EN DIERENACTIVISTEN. DAARNAAST IS HET DODEN VAN DE DUIVEN MAAR EEN TIJDELIJKE OPLOSSING. ANDERE OPTIES DIE DE GEMEENTES PROBEREN ZIJN HET STERILISEREN VAN DE DUIVEN OF HET GEBRUIK VAN DE "TILLEN METHODE", WAARBIJ DE EIEREN WORDEN VERVANGEN DOOR KUNSTEXEMPLAREN. BEWONERS VAN DEZE STEDEN KUNNEN ZELF OOK INITIATIEVEN NEMEN, ZOALS ANTI-DUIVENPINNEN WAARDOOR DE VOGELS GEEN PLAATS MEER KUNNEN NEMEN OP HET EIGEN BALKON EN HUN UITWERPSELEN HIERMEE OOK BUITEN DE DEUR HOUDEN. DE STADSDUIVEN WORDEN ONGEVEER ANDERHALF JAAR OUD. DIT KOMT DOOR DE VELE RISICO'S DIE DE VOGELS LOPEN IN HET CENTRUM VAN DE STAD. ⁽²⁴⁾ OOK IN VEEL LIMBURGSE STEDEN IS ER EEN GROOT OVERSCHOT AAN DUIVEN. ENKELE GROTE STEDEN HEBBEN MAATREGELEN GETROFFEN TEGEN DE OVERLAST. ZO IS IN VENLO, OP DE SINT -MARTINUS, EEN NESTKAST GEPLAATST VOOR DE SLECHTVALK. DE GROOTSTE VIJAND VOOR DE DUIF. DEZE NESTKAST HEEFT VEEL SUCCES, AFGELOPEN JAAR ZIJN DE EERSTE SLECHTVALK KUIKENS GEBOREN IN DE KAST. DEZE NESTKAST IS HET VOORBEELD VAN HOE DE DUIVENSPOERTERS IN HORST HET NIET WILLEN. DE LIEFHEBBERS IN REGIO VENLO MISSEN ELKE DAG WEER NIEUWE VOGELS DIE NIET MEER TERUG KOMEN OMDAT ZE ZIJN GEGREPEN DOOR DE ROOFVOGEL. ⁽²⁵⁾

GROTE STEDEN PROBEREN ER DUS ZOVEEL MOGELIJK AAN TE DOEN OM DE DUIVEN EN HUN UITWERPSELEN TE WEREN. DIT TERWIJL DE POEP OOK HEEL ZINVOL KAN ZIJN. ZOALS BIJVOORBEELD IN FEZ (MAROKKO) WAAR ZE DUIVENPOEP GEBRUIKEN OM LEER TE LOOIEN. IN GROTE BADEN VAN STEEN ZIT EEN MENGEL VAN KALKSTEEN, WATER EN DUIVENPOEP. IN DE BADEN LIGGEN DE DIERENHUIDEN OM ZE OP DEZE MANIER TE WEKEN EN SOEPEL TE MAKEN. NA TIEN TOT VEERTIEN DAGEN WEKEN IS HET LEER SOEPEL GENOEG OM NA TE BEWERKEN. DOOR DE AMMONIAK DIE IN DE UITWERPSELEN ZITTEN IS DE POEP VAN DUIVEN UITERMATE GESCHIKT VOOR DEZE KLUS. IN FEZ BRENGT EEN KILO DUIVENPOEP ONGEVEER TWINTIG EURO OP. DAT IS OOK DE REDEN WAAROM ER IN DE MAROKKAANSE STAD ZOVEEL DUIVEN GEHOUDEN WORDEN. ⁽²⁶⁾

OOK IN NEDERLAND WORDT DUIVENPOEP GEBRUIKT ALS GRONDSTOF ZOALS IN VISAAS. DE GEDROOGDE EN GEMALEN DUIVENPOEP IS EEN VEELGEBRUIKT AAS DOOR HENGELAARS. DAARNAAST WORDT HET GEBRUIKT ALS AANVULLING VOOR LOKVOER VOOR DE HENGELSPORT. DE UITWERPSELEN MAKEN HET VOER PLAKKERIG. OP EEN WEBSITE VOOR LIEFHEBBERS VOOR DE HENGELSPORT WORDT DE PURE DUIVENPOEP AANGEBODEN IN ZAKKEN VAN 1 KILO. VOOR 1 KILO DUIVENPOEP BETAAL JE ONGEVEER TWEE EURO. DE VISSSEN SMULLEN ERVAN. VROEGER WERD IN NEDERLAND DE MEST VAN DUIVEN OOK GEBRUIKT OM DE WAS WITTER TE KRIJGEN. ⁽²⁷⁾

MAAR NIET ALLEEN VISSSEN SMULLEN OF DE WAS WORDT ER WITTER VAN. DE UITWERPSELEN WORDEN OOK GEBRUIKT VOOR HET BEMESTEN VAN DE GROND. DE DUIVENPOEP IS ZEER GECONCENTREERD EN OM DEZE REDEN WORDT DE DUIVENPOEP ALTIJD IN DE HERFST, ALS ER VEEL REGEN VALT, OVER DE GROND VERDEELD. ANDERS ZOU ER EEN KANS ZIJN DAT DE MEST TE SNEL WORDT OPGENOMEN EN HIERDOOR HET GEWAS ZOU BESCHADIGINGEN. DUIVENPOEP IS DUS TOCH EEN BRUIKBARE GRONDSTOF. ZO WAARDELOOS IS DE POEP DUS TOCH NIET. ⁽²⁸⁾

- (22) Wermink, M. (2018, 15 november). Een cloaca: wat doen vogels ermee? Geraadpleegd op 15 maart 2020, van <https://natuurwijzer.naturalis.nl/leerobjecten/een-cloaca-wat-doen-vogels-ermee>
- (23) van der Zwan, G. (2019, 24 april). Lorenzo verdient bijna 10.000 euro per maand met duivenmelken. Geraadpleegd op 20 maart 2020, van <https://www.vice.com/nl/article/mj8ebn/lorenzo-verdient-bijna-10000-euro-per-maand-met-duivenmelken>
- (24) Bijl, H. (2015, 19 februari). Alleen de meest wanhopige duiven trekken naar het centrum. Geraadpleegd op 20 maart 2020, van <https://www.parool.nl/nieuws/alleen-de-meest-wanhopige-duiven-trekken-naar-het-centrum-b08e193f/>
- (25) L.T. (2018). LINWS: Duivenmelkers klagen over het aantal roofvogels in hun omgeving [Videobe stand]. Geraadpleegd van <https://1.nl/11nws-duivenmelkers-139955/>
- (26) Redactie Samsam. (2019, 14 januari). Soep van duivenpoep. Geraadpleegd op 20 maart 2020, van <https://www.samsam.net/milieu-duurzaamheid/leerloler-marokko>
- (27) Develo, S. L. (z.d.). Van Den Eynde - Duivenmest. Geraadpleegd op 20 april 2020, van <https://www.vismania.nl/7061-van-den-eynde-duivenmest.html>
- (28) Kasteel artikel. (z.d.). Geraadpleegd op 20 maart 2020, van https://www.kasteleninederland.nl/kasteel_artikel.php?id=15

ONDERZOEK EN VELDWERK

4.4 VIES

DE EERSTE REACTIES OP DIT ONDERZOEK WAREN:

“BAH! DUIVENPOEP! DAT IS TOCH VIES!”

HET GEVOEL “*ERGENS VAN WALGEN*” IS EEN EMOTIE, HET IS ZELFS EEN BASISEMOTIE. UIT ONDERZOEK VAN LONDON SCHOOL OF HYGIENE AND TROPICAL MEDICINE (2001) BLIJKT DAT VEEL MENSEN WERELDWIJD VOOR DEZELFDE DINGEN EEN WALGING HEBBEN ONTWIKKELD. ER IS EEN ONDERZOEK GEDAAN NAAR DE INWONERS VAN VERSCHILLENDE LANDEN EN HET BLIJKT DAT POEP, RATTEN, ROTTEND VOEDSEL EN BEDELAARS ALS HET MEEST VIES WORDEN GEZIEN. HOE KAN HET, DAT VOORAL DEZE DINGEN WALGING OPROEPT BIJ MENSEN? (29)

“DEZE UNIVERSELE SMERIGHEDEN KUNNEN WORDEN SAMENGEVAT IN VIJF CATEGORIEËN: LICHAAMSUITSCHEIDINGEN, DINGEN DIE ROTTEN, VIEZE DIEREN, BEPAALDE MENSEN EN ZAKEN DIE MOREEL VERKEERD ZIJN. SOMMIGE VAN DEZE DINGEN ZIJN EVOLUTIONAIR VRIJ GEMAKKELIJK TE VERKLAREN. IN POEP EN BEDORVEN ETEN ZITTEN VEEL ZIEKTEVERWEKKERS. DIEREN ZIJN OOK BERUCHTE ZIEKTEVERSPREIDERS. HET KAN DUS VERSTANDIG ZIJN ER ZO MIN MOGELIJK MEE IN CONTACT TE KOMEN.” – (VICE, 2016)

IN EEN RECENTER ONDERZOEK UIT 2010 VAN DE LONDON SCHOOL OF HYGIENE AND TROPICAL MEDICINE WORDT OMSCHREVEN DAT IETS VIES VINDEN OF WALGING VOOR IETS-ONTWIKKELEN GENETISCH BEDAALD KAN ZIJN. MAAR DAT WALGING HEBBEN VOOR IETS VOORAL IS AANGELEERD. UIT HETZELFDE ONDERZOEK BLIJKT OOK DAT ER VERSCHILLEN ZIJN TUSSEN WALGING VAN MANNEN EN VROUWEN. HET VROUWELIJKE GESLACHT WALGT SNELLER VAN IETS DAN HET MANNELIJKE GESLACHT. DIT ZIT HEM VOORAL IN DE GENEN. VROUWELIJKE GENEN BESCHERMEN NIET ALLEEN ZICHZELF MAAR OOK HUN KINDEREN TEGEN ZIEKTES EN VIEZE DINGEN.

DE SOCIALE OMGEVING HEEFT OOK EEN GROTE INVLOED OP DE ONTWIKKELING VAN WALGING. ALS EEN VOLWASSEN PERSOON IN DE OMGEVING VAN EEN KIND IETS VIES VINDT, NEMEN KINDEREN DIT SNEL OVER. DIT HOEFT NIET ALLEEN OP SOCIAAL VLAK TE ZIJN, MAAR KAN OOK GEBASEERD ZIJN OP CULTUUR OF RELIGIE. DAARNAAST HEBBEN SLECHTE ERVARINGEN INVLOED OP DEZE EMOTIE. (44)

ER WORDT OOK VOL WALGING GEREAGEERD OP DIT ONDERZOEK.

MENSEN VINDEN POEP, DUIVEN EN DE ONDERZOEK- PROEVEN VIES. WAAROM VINDEN MENSEN DUIVEN VIES? VROEGER WAREN DUIVEN HET SYMBOOL VAN VREDE EN LIEFDE. WAAR IS DIE LIEFDE GEBLEVEN? DUIVEN HEBBEN HET IMAGO VAN VLIEGENDE RATTEN OF VIEZE ZIEKTEVERWEKKERS, MAAR WAT IS DAARVAN WAAR?

DUIVEN BRENGEN VAAK VEEL OVERLAST MET ZICH MEE. ZE BOUWEN HUN NEST OP PLEKKEN WAAR ZE SCHADE AANRICHTEN OF ZE POEPEN HET HELE BALKON OF DE AUTO ONDER. DAARNAAST ZIJN DUIVEN EEN BROEINEST VAN BACTERIËN, SCHIMMELS EN VIRUSSEN. DOOR IN CONTACT TE KOMEN MET EEN DUIF IS HET MOGELIJK DAT JE ER EEN ZIEKTE VAN OPLOOPT, ZOALS BIJVOORBEELD PAPEGAAIENZIEKTE OF VOGELMALARIA. GEDROOGDE UITWERPSELEN VAN DUIVEN KUNNEN OOK STOF LONGEN OF ANDERE ZIEKTES OF ALLERGIEËN VEROORZAKEN. VERDER KUNNEN DUIVENNESTEN EEN BROEINEST VAN ONGEDIERTE ZIJN, ZOALS MIJTEN OF STOF LUIZEN. DIT VEROORZAAKT STANKOVERLAST, WAT EEN VAAK GENOEMDE NARE BIJKOMSTIGHEID IS VAN DUIVEN. SALPETERZUUR IS EEN BESTANDDEEL VAN DUIVENPOEP. DAT KAN OPPERVLAKTES FLINK BESCHADIGEN, ZOALS BIJVOORBEELD DE KLOKKENSTOEL IN DE LAMBERTUSKERK. STANKOVERLAST IS OOK EEN VAAK GENOEMDE NARE BIJKOMSTIGHEID VAN DUIVEN. (30)

MET AL DEZE VIEZIGHEDEN OP EEN RIJTJE, LIJKT EEN DUIF INDERDAAD NIET ZO SCHOON. OM TE ONDERZOEKEN OF DE DUIVENPOEP ECHT ZO VIES IS, ZIJN DE UITWERPSELEN ONDERZOECHT IN HET LABORATORIUM VAN DE DIERENARTSENPRAKTIJK IN HORST – SEVENUM. DE LABORANT HEEFT DE DARMFLOORA VAN DE DUIVEN ONDERZOECHT. HIERBIJ IS ALLEREERST ONDERZOECHT OF ER BACTERIËN IN DE ONTLASTING ZITTEN DIE SCHADELIJK KUNNEN ZIJN, ZOALS SALMONELLA. OM EEN EINDPRODUCT MEE TE ONTWIKKELEN, HIERVOOR IS EEN SALMONELLA TEST UITGEZET MET OPHOPING. BINNEN VIER DAGEN WAS DE UITSLAG VAN DE TEST BEKEND: NEGATIEF, ER WAREN GEEN BACTERIËN TE ZIEN DIE DE PRODUCTIE VAN HET EINDPRODUCT IN GEVAAR ZOUDEN KUNNEN BRENGEN. DE DARMFLOORA WAS IN ORDE. ER WERD GEADVISEERD OM VEILIG MET DE UITWERPSELEN OM TE GAAN: HANDSCHOENEN AAN EN EEN MONDKAPJE OP, ZO VIES BLIJKT DUIVENPOEP DUS TE ZIJN.

- (29) Jongeling, C. (2016, 7 oktober). De wetenschap van walging: waarom vinden mensen verschillende dingen vies? Geraadpleegd op 23 maart 2020, van <https://www.vice.com/nl/article/pg3wyk/de-wetenschap-van-walging-waarom-vinden-mensen-verschillende-dingen-vies>
- (44) VICE. (2016, 7 oktober). De wetenschap van walging: waarom vinden mensen verschillende dingen vies? Geraadpleegd op 22 april 2020, van <https://www.vice.com/nl/article/pg3wyk/de-wetenschap-van-walging-waarom-vinden-mensen-verschillende-dingen-vies>
- (30) Bijl, H. (2015, 19 februari). Alleen de meest wanhopige duiven trekken naar het centrum. Geraadpleegd op 20 maart 2020, van <https://www.parool.nl/nieuws/alleen-de-meest-wanhopige-duiven-trekken-naar-het-centrum~b08e193f/>

ONDERZOEK EN VELDWERK

4.5 ONTWERPERS EN KUNSTENAARS MET HET THEMA VIES

ER ZIJN EEN AANTAL ONTWERPERS EN DESIGNERS DIE OOK MET DIT THEMA HEBBEN GEWERKT. HET THEMA “VIES” BLIJKT EEN TREND TE ZIJN. ZO HEEFT DE ITALIAANSE KUNSTENAAR PIERO MANZONI (1933–1963) ZIJN EIGEN POEP ONDERZOCHT DOOR DIT IN TE BLIKKEN IN NEGENTIG CONSERVENBLIKKEN. “MERDA D’ARTISTA” (ARTIST’S SHIT) WAS DE NAAM VAN HET WERK. DE BLIKKEN VERKOCHT HIJ UITEINDELIJK VOOR MEER DAN 100.000 DOLLAR. HET WERK WAS EEN KRITISCHE “BLIK” OP DE KUNSTWERELD. (31)

DE BELGISCHE KUNSTENAAR JACQUES LIZENE WERKT OOK GRAAG MET ZIJN EIGEN UITWERPSELEN. LIZENE VERVING ZIJN VERF VOOR MENSELIJK AFVAL. OOK HIJ SCHOPT MET DIT WERK TEGEN DE SYSTEMEN VAN GALERIES EN VERZAMELAARS. (32)

WIM DELVOYE, EEN BELGISCHE KUNSTENAAR, WERD INTERNATIONAAL BEKEND DOOR ZIJN WERK CLOACA. DELVOYE ONTWIERP EEN INSTALLATIE DIE DE WERKING VAN ONZE DARMEN IMITEERDE. VOOR DIT PROJECT WERKTE HIJ SAMEN MET WETENSCHAPPERS EN INGENIEURS. HET PROJECT WERKT ALS VOLGT: AAN HET BEGIN VAN DE INSTALLATIE NEEMT DE MACHINE HET VOEDSEL TOT ZICH EN DOORLOOPT HET TRAJECT ZOALS HET ER IN ONZE DARMEN OOK AAN TOE ZOU GAAN. AAN HET EINDE VAN DE CYCLUS KOMT ER EEN MOOIE DROL UIT DIE NIET VAN ECHT TE ONDERSCHIEDEN IS, DEZE WORDT INGEBLIKT EN KRIJGT EEN LABEL. MET DIT WERK BEKRITISEERT HIJ DE CONSUMPTIEMAATSCHAPPIJ. DE INSTALLATIE REIST NU DE HELE WERELD OVER. (45)

ER ZIJN OOK VEEL ONTWERPERS DIE DIT MATERIAAL LINKS LATEN LIGGEN MAAR KIEZEN VOOR EEN ANDER “VIES” MATERIAAL OM MEE AAN DE SLAG TE GAAN. ZOALS ONTWERPER EN VOORMALIG MATERIALDOCENT BIJ MAFAD; NIENKE HOOGVLIET. ZIJ GING AAN DE SLAG MET HET PROJECT WATERSCHATTEN. DIT PROJECT IS EEN INITIATIEF VAN DE NEDERLANDSE WATERSCHAPPEN IN SAMENWERKING MET DE ENERGIE EN GRONDSTOFFEN FABRIEK. DIT BEDRIJF HOUDT ZICH BEZIG MET HET WINNEN VAN GRONDSTOFFEN UIT AFVALWATER. DOORDAT HET AFVALWATER GEZUIVERD WORDT KAN DE DRAP DOOR BACTERIËN OMGEZET WORDEN IN BIOPOLYMEER “KAUMERA”. HOOGVLIET HEEFT ONDERZOCHT WAT DE MOGELIJKHEDEN ZIJN VAN DIT MATERIAAL. IN EEN INTERVIEW VERMELDT ZE DAT ZE HET INTERESSANT VINDT OM TE SPELEN MET DIT “VIEZE” MATERIAAL. OM VAN DIE VIEZE BRUINE DRAP TOCH IETS TE MAKEN WAT WAARDEVOL EN MOOI IS. MENSEN LATEN ZIEN DAT ZULK MATERIAAL OOK SCHOONHEID BEVAT. DIT SPANNINGSVELD WORDT OOK IN DIT ONDERZOEK BELICHT. (33)

SINAE KIM’S PROJECT “THIS IS URINE” GAAT OVER MENSELIJKE URINE. DOOR DE STEEDS MAAR GROEIENDE BEVOLKING KOMT ER OOK STEEDS MEER MENSELIJK AFVAL DAT DOOR HET TOILET WORDT GESPOELD. WAARNA HET IS DOORGESPOELD IS HET EEN FLINKE KLUS VOOR WATERZUIVERINGSBEDRIJVEN OM DE AFVALSTOFFEN TE SCHEIDEN VAN HET SCHONE WATER. HELEMAAL NIET DUURZAAM DUS, SINAE KIM GLAZUURT KERAMIEK MET DE URINE. DE BOODSCHAP

VAN DIT EINDPRODUCT IS: VAN IETS VIES KAN EEN PRACHTIG OBJECT GEMAAKT WORDEN. VERDER IS HET DOEL VAN HET PROJECT OM MENSEN NA TE LATEN DENKEN OVER EEN SYSTEEM VOOR HET RECYCLEN VAN MENSELIJK AFVAL. (33)

DE BELGISCHE KUNSTENAAR TUUR VAN BALEN HEEFT EEN BACTERIE ONTWIKKELD DIE ERVOOR ZORGT DAT DUIVEN ZEEP POEPEN. MET PIGEON D’OR PROBEERT VAN BALEN DE NATUUR TE PERFECTIENEREN. DE RELATIE TUSSEN DE STAD EN DE DIEREN WORDT STEEDS MOEIZAMER. MENSEN DIE IN DE STEDEN WONEN VINDEN DE DIEREN VAAK VERVELEND. DE DIEREN HEBBEN DE REPUTATIE VIES TE ZIJN EN VEEL ZIEKTES MET ZICH MEE TE DRAGEN. DUIVEN VERVUILEN DE STRATEN EN DE GEBOUWEN MET HUN ONTLASTING. MET ZIJN WERK HEEFT HIJ EEN OPLOSSING GEVONDEN VOOR DE OVERLAST VAN DEZE DIEREN. DOOR DE BACTERIE GAAN DE DUIVEN ZEEP POEPEN. DEZE UITVINDING ZORGT VOOR EEN SCHONE STAD IN PLAATS VAN EEN TOTAAL VERVUILDE STAD. OM DE DUIVENPLAGEN DE STAD TOCH EEN BEETJE BETER TE MAKEN. (34)

AL DEZE PROJECTEN HEBBEN EIGENLIJK HETZELFDE DOEL: VAN IETS NEGATIEFS IETS POSITIEF MAKEN. “HET BESTE ERVAN MAKEN.” IETS WAT IN DIT ONDERZOEK NAAR VOREN KOMT. HOE VERVELEND DE SITUATIE OOK IS, ER WORDT OP ZOEK GEGAAN NAAR EEN MANIER WAAROP ER TOCH GELACHEN OF GENOTEN KAN WORDEN VAN DEZE ZAKEN. DE WITDAGING AANGAAN EN ALTIJD NIEUWSGIERIG BLIJVEN.

JACQUES LIZENE “KAK VERF”

NIENKE HOOGVLIET “KAUMERA”

(31) de Lange, H. (2019, 22 februari). Voor Piero Manzoni kon alles kunst zijn. Ook een blikje poep. Geraadpleegd op 12 februari 2020, van <https://www.trouw.nl/cultuur-media/voor-piero-manzoni-kon-alles-kunst-zijn-ook-een-blikje-poep-b457250d/>
(32) Pages, A. (2017, 21 februari). Een korte geschiedenis van poep in kunst. Geraadpleegd op 2 april 2020, van <https://www.vice.com/nl/article/vvxyb9/een-korte-geschiedenis-van-poep-in-kunst>
(45) BILL. (2019). Wim Delvoye: kak, een meesterwerk [Videolbestand]. Geraadpleegd van <https://www.youtube.com/watch?v=5mncRtA5Ak>
(33) VICE. (2018, 18 oktober). Mooie spullen maken van vieze materialen is een trend. | DDW. Geraadpleegd op 13 maart 2020, van <https://ddw.nl/nl/magazine-archief/195/mooie-spullen-maken-van-vieze-materialen-is-een-trend>
(34) van Balen, R. C. A. T. (z.d.). PIGEON D’OR - REVITAL COHEN & TUUR VAN BALEN. Geraadpleegd op 13 februari 2020, van <https://www.cohenvanbalen.com/work/pigeon-dor#>

AFBEELDINGEN:
Van links naar rechts:
Etre son propre tube de couleur. . (z.d.). [Foto]. Geraadpleegd van <http://ensembles.org/items/entre-son-propre-tube-de-couleur-peinture-a-la-maniere-fecale-peinture-analitque-sans-y-remake-1995-en-remake-2010-to-be-your-own-paint-tube-painting-in-the-fecal-style-analitc-painting-without-y-remake-1995-as-a-remake-2010>
Hoogvliet, N. (z.d.). Kaamera kimono [Foto]. Geraadpleegd van <https://www.nienkehoogvliet.nl/portfolio/kaamera-kimono/>

ONDERZOEK EN VELDWERK

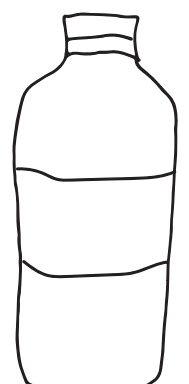
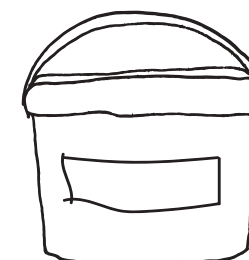
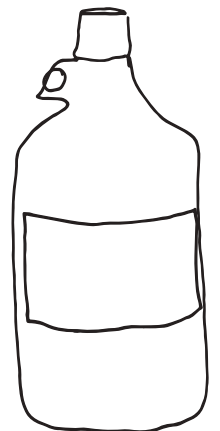
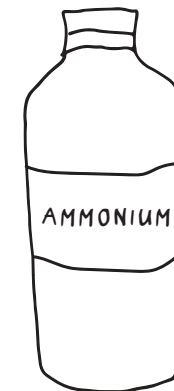
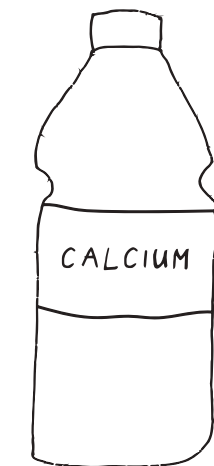
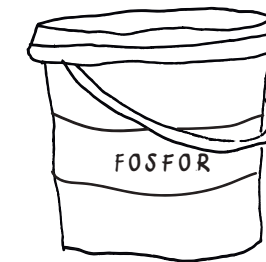
46 APPLIED SCIENCE

ER IS EEN EXPERT VAN DE BRIGHTLAND CAMPUS VAN CHEMELOT, APPLIED SCIENCE BETROKKEN BIJ DIT ONDERZOEK, OM ERACHTER TE KOMEN WELK EINDPRODUCT ONTWIKKELD KON WORDEN MET DE DUIVENPOEP. DE VRAGEN DIE GESTELD ZIJN, WAREN ONDER ANDERE: WELKE STOFFEN ZITTEN ERIN? EN WAAR ZOU IK DIE GRONDSTOFFEN IN KUNNEN VERWERKEN? SERDAR, EEN DERDEJAARS CHEMIE STUDENT HEEFT ANTWOORD KUNNEN GEVEN OP EEN AANTAL VAN DEZE VRAGEN.

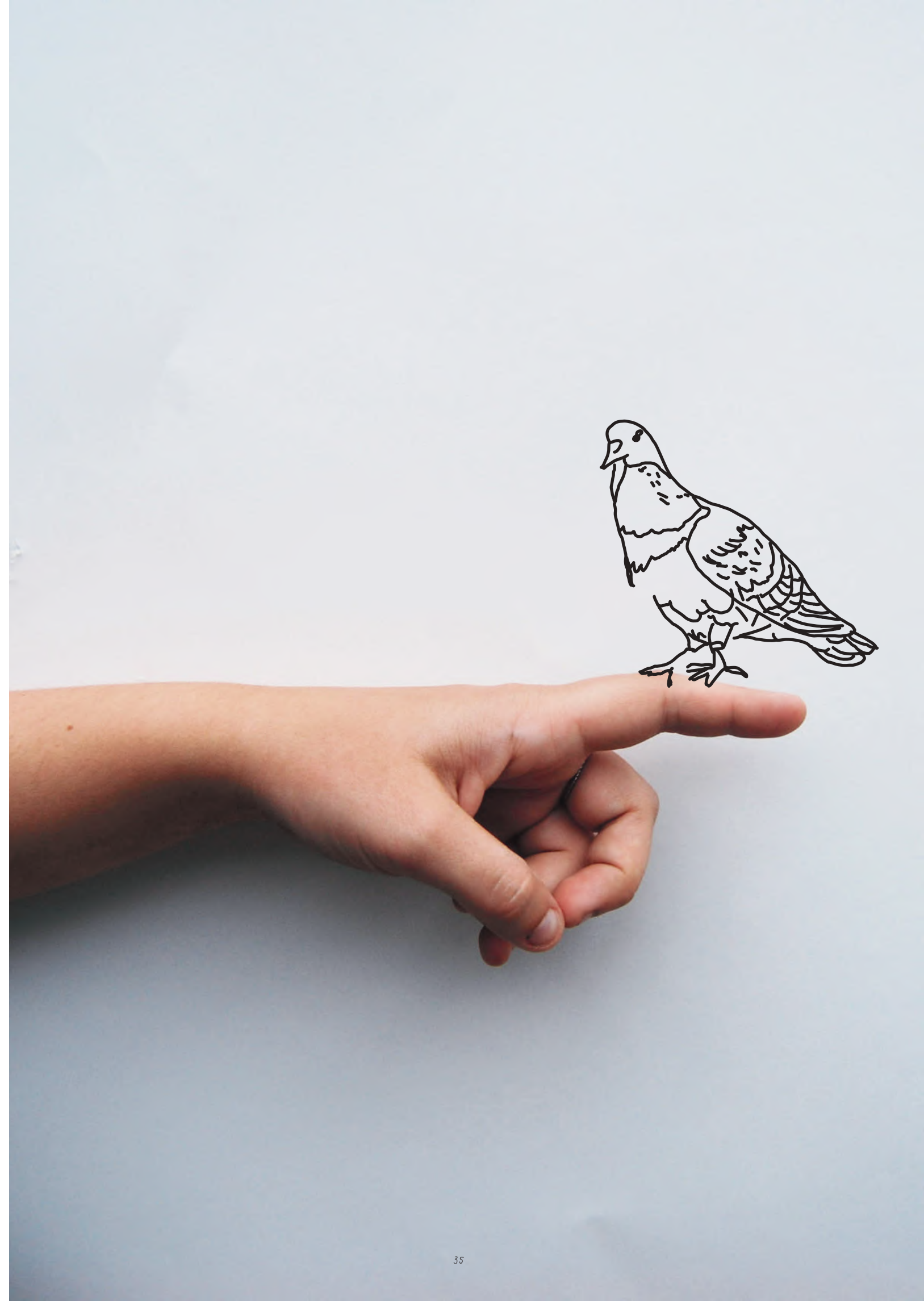
DOOR VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSRISICO'S MOCHT DE POEP NIET ONDERZOCHT WORDEN IN HET LAB OP DE CAMPUS. ER IS ONLINE RESEARCH GEDAAN NAAR DE BESTANDDELEN VAN DUIVENPOEP. EEN THESIS VAN EEN MASTERSTUDENT VAN DE TECHNISCHE UNIVERSITEIT IN PRAAG PRESENTEERT EEN LIJST AAN STOFFEN DIE DUIVENPOEP BEVAT. STOFFEN ZOALS KALIUM, FOSFOR, AMMONIAK EN SALPETERZUUR KOMEN VOOR IN DE UITWERPSELEN. (34) ER IS NOOIT EERDER ONDERZOEK GEDAAN NAAR HET EFFECT VAN DUIVENPOEP OP KERAMIEK. DIT BEMOEILIJKE VOOR DE CHEMISCHE EXPERT SERDAR HET ONDERZOEK NAAR HET EFFECT VAN DE STOFFEN IN DUIVENPOEP. DAARNAAST BEMOEILIJKE DE SITUATIE RONDOM HET CORONAVIRUS HET ONDERZOEK, OMDAT ER GEEN ONDERZOEK IN EEN LAB KON WORDEN GEDAAN NAAR DE EFFECTEN. HET IS ONDUIDELIJK GEBLEVEN WAT BEPAALDE EFFECTEN VAN DE STOFFEN IN DE DUIVENPOEP OP KERAMIEK ZULLEN ZIJN. DAARNAAST BLEEK DE CHEMISCHE VAKTAAL GEOMPLICEERD TE ZIJN. OM DE ZWARE MATERIE LUCHTIGER TE WEERGEVEN, WORDT DE DATA DIE ONTVANGEN IS GEILLUSTREERD OP EEN MANIER WAAROP OOK MENSEN DIE NIET ALS CHEMICUS AFGESTUDEERD ZIJN, DE STOF KUNNEN BEGRIJPEN.

Zuyd University of Applied Sciences **ZU**
YD

(34) Balogh, K. (2017). The Effects of Bird Excrements on Copper and Bronze (Master's Thesis). Geraadpleegd van <https://core.ac.uk/download/pdf/128480414.pdf>

D A T A
V I S U A L I S A T I E

D A T A V I S U A L I S A T I E

DOOR DE DATA DIE VERZAMELD WORDT TE VISUALISEREN, WORDT DE ZWARE MATERIE VERSIMPELD. ZO ERG VERSIMPELD DAT HET ALS BRUGGENBOUWER WEER DOORGEGEVEN WORDT AAN DE ONTVANGER. DIT VISUALISEREN GEBEURT DOOR MIDDEL VAN ILLUSTRATIES. EEN ILLUSTRATIE KAN EEN TOELICHTING GEVEN BIJ EEN VERHAAL, VAAK WORDEN BOEKEN OF VERHALEN MET ZWARE MATERIE VERSIMPELD OF LUCHTIGER GEMAAKT MET EEN ILLUSTRATIE.

ER ZIJN TWEE SOORTEN ILLUSTRATIES: TEKENINGEN DIE INFORMEREN EN TEKENINGEN DIE VERBEELDEN.

- INFORMERENDE ILLUSTRATIES WORDEN VAAK GEBRUIKT BIJ WETENSCHAPPELIJKE OF INGEWIKKELDE TAAL, OM ZAKEN TE VERDUIDELIJKEN EN TE ONDERSTEUNEN. DE TERM INFOGRAPHIC WORDT GEBRUIKT VOOR DEZE MANIER VAN ILLUSTREREN. INFOGRAPHICS WORDEN GEBRUIKT OM SNEL EN DUIDELIJK INFORMATIE OVER TE BRENGEN. ZE ZIJN VAAK VISUEEL EN TEKSTUEEL EEN GEHEEL. HET INZETTEN VAN INFOGRAPHICS WORDT OOK WEL DATAVISUALISATIE GENOEMD. IN EEN OOGOPSLAG ALLE INFORMATIE KUNNEN OPNEMEN.

- TEKENINGEN DIE VOOR DE VERBEELDING ZORGEN ZIJN BIJVOORBEELD CARTOONS, EEN CARTOON IS EEN TEKENING DIE OP EEN HUMORISTISCHE MANIER KWESTIES AAN HET LICHT BRENGT. VAAK WORDEN DEZE ILLUSTRATIES GEBRUIKT OM ACTUELE ZAKEN OP EEN LUCHTIGE MANIER TE VERTALEN, KRANTEN EN TIJDSCHRIFTEN MAKEN VEEL GEBRUIK VAN CARTOONS. ZIJ GEBRUIKEN OP EEN HUMORISTISCHE MANIER DE ILLUSTRATIES OM KRITIEK OP DE MAATSCHAPPIJ TE GEVEN. (40)

IN HET PROJECT WORDT GEBRUIK GEMAAKT VAN ILLUSTRATIES OM ZAKEN TE VERDUIDELIJKEN: VAN ZWARE MATERIE OVER DE GRONDSTOFFEN DIE DE POEP BEVAT TOT HET VERLOOP VAN DE HELE SITUATIE IN HORST - SEVENUM. MET DEZE ILLUSTRATIES ZAL DE ONTVANGER ZICH BETROKKEN VOELEN EN ZICH KUNNEN VERPLAATSEN IN DE SITUATIE. MET DE TEKENINGEN WORDT ER OOK INGESPEELD OP DE HUMORISTISCHE WIJZE WAAROP DE MATERIE VERTELD WORDT. DE ILLUSTRATIES TRIGGEREN DE VERBEELDING.

(40) Illustratie. (z.d.). In Wikipedia. Geraadpleegd op 20 april 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Illustratie>

DATA VISUALISATIE

51 GESPREKKEN MET BETROKKENEN

OME FRITS VAN "DE SNELVLIEGERS"

OME FRITS, LID VAN "DE SNELVLIEGERS" WERD AANGEHAALD OM INFORMATIE IN TE WINNEN VOOR HET PROJECT EN UITEINDELIJKE EINDPRODUCT. ER IS GEVRAAGD NAAR DE SITUATIE RONDOM DE SLECHTVALK, UIT ZIJN REACTIE BLEEK DAT HIJ NIET GRAAG OVER DE SITUATIE SPRAK. HIJ MELDDE DAT DE DUIVEN GEEN KANS MAKEN BIJ DE STRIJD TEGEN DE SLECHTVALK. DE ROOFVOGEL DUKT NAMELIJK MET BIJNA 400 KILOMETER PER UUR OP EEN NIETVERMOEDEND GROEPJE DUIVEN AF. EN DAN IS ER ZELFS VOOR EEN GEZONDE DUIF GEEN ONTSNAPPEN MEER AAN.

BEN DE KEIJZER "DE SLECHTVALK"

ER IS TELEFONISCH CONTACT GEZOCHT MET EEN ROOFVOGEL BOERDERIJ IN ZUID-HOLLAND. OP DE WEBSITE VAN DE BOERDERIJ STOND VERMELD ZE IN BEZIT ZIJN VAN 2 SLECHTVALKEN, GENAAMD STORM EN ZEUS. WAT OOK VERMELD STOND OP HUN WEBSITE WAS DAT ZE JAGEN OP DUIVEN MET DE SLECHTVALKEN. GEMEENTES KUNNEN BIJ DE BOERDERIJ AANKLOPPEN WANNEER ZE EEN DUIVENPROBLEEM HEBBEN. TIJDENS HET TELEFOONGESPREK KWAM NAAR VOREN HOE DAT IN ZIJN WERK GAAT. DE DUIVEN WORDEN VERJAAGD, MAAR WORDEN NOOIT GEGREPEN DOOR DE ROOFVOGELS.

DE SLECHTVALKEN VAN DE BOERDERIJ ZIJN EROP GETRAIND DAT ZE DE DUIVEN NOOIT GRIJPEN. DOOR HET VERJAGEN VAN DE DUIVEN OF SOMS ZELF HET VANGEN, IS DE PLEK DIE GETEISTERD WORDT VERLOST. ECHTER IS HET VOORAL HET VERPLAATSEN VAN HET PROBLEEM, ZE STRIJKEN ERGENS ANDERS WEER NEER.

HENK VERSLEIJEN "KERKBESTUUR HORST SEVENUM"

VERDER IS OOK HENK VERSLEIJEN, VOORZITTER VAN HET KERKBESTUUR HORST-SEVENUM, GEÏNTERVIEWD. TIJDENS HET INTERVIEW WERD DE KERK IN HORST-SEVENUM BEZOCHT. DE RASTERS DIE AFGELOPEN JANUARI GEPLAATST ZIJN VOOR DE OPENINGEN IN DE KERKTORENS WERDEN GEPRÉSENTEERD. DIT ZIJN ENORME REKKEN DIE DE DUIVEN BUITEN MOETEN HOUDEN, ZO OOK HUN POEP. EEN NESTKAST VOOR DE SLECHTVALK KAN DUS VAN DE BAAN. DE SITUATIE RONDOM DE DUIVENPOEP TROK VERSLEIJEN ZICH ERG AAN: "DE UITWERPSELEN ZATEN SOMS WEL TOT DEZE HOOGTE." VERSLEIJEN GEBAAARDE MET ZIJN HANDEN DAT HET WEL 20 CENTIMETER DIKKE LAGEN WAREN. AL DIE UITWERPSELEN WERDEN EENS IN DE ZOVEEL TIJD VERWIJDERD DOOR EEN GROTE GROEP VRIJWILLIGERS. VRIJWILLIGERS DIE MET MAN EN MACHT HIEPDEN OM DE KERK VRIJ TE HOUDEN VAN DE AANTASTENDE POEP.

AFGELOPEN JANUARI IS ZELFS DE KLOKKENSTOEL VERVANGEN, DEZE WAS OOK SLACHTOFFER GEWORDEN VAN DE POEPENDE DUIVEN. AAN HET EIND VAN ONS GESPREK VERTELDE VERSLEIJEN DAT OMROEP L1 OOK BIJ HEM ZEKER EEN UUR AAN OPNAMES HAD GEMAAKT. DAT HIJ MEERDERE OPLOSSINGEN HAD VOORGELEGD OM HET PROBLEEM WAT ER TOEN DER TIJD WAS OP TE LOSSEN, ALLEEN DE SLECHTVALK WERD ERUIT GEPIKT. WEER ZOEKEN NAAR SENSATIE.

S J A A K K E U N E N " D E S N E L V L I E G E R S "

OOK SJAAK KEUNEN, VOORZITTER VAN "DE SNELVLIEGERS", WERD GEÏNTERVIEWD VOOR DIT ONDERZOEK. KEUNEN LIET GRAAG MEER INFORMATIE LOS OVER DE SITUATIE. DE LOKALE OMROEP L1 WAS VOOR HET NIEUWSITEM BIJ HEM THUIS GEWEEST. ER WAS EEN UUR AAN MATERIAAL GESCHOTEN, WAT ENKEL OP TV KWAM WAREN EEN AANTAL ZINNEN VAN KEUNEN, ZOALS: "DEN ISSE DN HANNES." IN HET NEDERLANDS VERTAALD: "DAN IS HIJ DE PINEUT." WAT DOELDE OP EEN NIETSVERMOEDENDE DUIF DIE

MOGELIJK WORDT AANGEVALLEN DOOR DE TOEKOMSTIGE SLECHTVALK. KEUNEN VERTELDE DAT ZIJN ZINNEN DEELS UIT CONTEXT WAREN GETROKKEN OM VOOR MEER SENSATIE TE ZORGEN.

*DOOR GESPREKKEN AAN TE GAAN MET
BETROKKENEN, WERD DE SITUATIE VAN
VERSCHILLENDE KANTEN BELICHT.*

*DE DUIVEN BLIJKEN NIET DE BOEMAN TE ZIJN
IN DIT VERHAAL. DE BOEMAN IS DE POEP DIE DE
DUIVEN OVERAL LATEN VALLen. DE DUIVEN
HEBBEN GEEN MOGELIJKHEID MEER OM IN DE KERK
TE KOMEN, DUS DE POEP BLIJFT WEG.*

*"DE SNELVLIEGERS" KUNNEN WEER OPGELUCHT
ADEMHALEN WANT DE KOMST VAN EEN
SLECHTVALK IS VAN DE BAAN. HET ENIGE WAT
NU NOG OVERBLIJFT ZIJN DE DUIVEN, DIE ZIJN
DAKLOOS. EN DE NOG GRIMMIGE SITUATIE TUSSEN
HET KERKBESTUUR EN DE LOKALE
DUIVENSPORT VERENIGING.*

BEVINDINGEN VAN DE GESPREKKEN

DATA VISUALISATIE

5.2 TRAGISCHE KOMEDIE

EN TRAGISCHE KOMEDIE, DE OMSCHRIJVING VAN DIT PROJECT, EEN VERHAAL MET TEGENSLAGEN MAAR MET EEN GOED EINDE, EEN "EXITUS FELIX" ZOALS DAT OOK WEL GENOEMD WORDT.

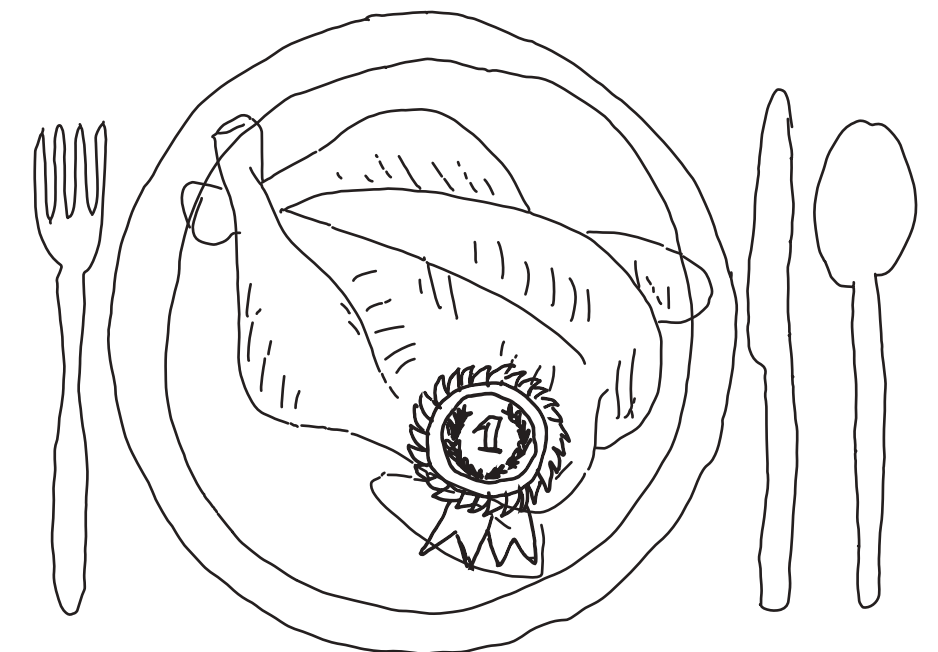
IN DE GRIEKSE OUDHEID WAS ER AL SPRAKE VAN EEN SAMENKOMST VAN HET TRAGISCHE EN HET KOMISCHE, "TRAGICOCOMOEDIA" DAT WAS DE TERM DIE TITUS MACCIUS PLAUTUS (PLATUS) GEBRUIKTE. EEN ROMEINSE TONEELSCHRIJVER UIT DE OUD-LATIJNSE PERIODE GAF HET SAMENSPEL AAN VAN DEZE TWEE VERSCHILLENDE GENRES. HET GENRE TRAGIKOMEDIE KOMT VAN GUARINI. HIJ ZOCHT NAAR EEN BEPAALDE MELANCHOLIEK IN ZIJN WERK MAAR WILDE NIET DAT HET TRAGISCHE DE OVERHAND NAM. ⁽⁴¹⁾

TEGENWOORDIG IS DE TRAGIKOMEDIE NIET MEER WEG TE DENKEN UIT DE THEATERS EN BIJVOORBEELD DE FILMINDUSTRIE, ZOALS DE OSCARWINNENDE ZUID-KOREAANSE TRAGIKOMISCHE FILM PARASITE GEREgisSEERD DOOR BONG JOON-HO, WAARIN HET CONTRAST TUSSEN ARM EN RIJK PIJNLIJK DUIDELIJK WORDT. VOLKSKRANT NOEMT OVERDRIJVING EEN VAN JOON-HO'S SPECIALITEITEN, AL WORDT HET OP WONDERLIJKE WIJZE TOCH OVERTUIGEND PSYCHOLOGISCH REALISME, ALDUS DE VOLKSKRANT. IN RECENSIES WORDT VAAK GENOEMD DAT DE FILM EEN DIVERS PUBLIEK AANSPREKT, ER ZITTEN ZOVEEL ASPECTEN IN VERWEVEN DAT IEDEREEN ZICH WEL KAN IDENTIFICEREN. HIJ MAAKT GEEN KEUZES TUSSEN GENRES, DOELGROEPEN OF ONDERWERPEN.

"PARASITE VALT TE OMSCHRIJVEN ALS EEN TREURIGE KOMEDIE, EEN GEESTIGE THRILLER, EEN MAATSCHAPPIJKRITISCH FAMILIEDRAMA OF EEN REALISTISCHE SATIRE MET BOVENNATUURLIJKE EN BLOEDERIGE ELEMENTEN. DE FILM IS DAT ALLES EN MEER, TE VEEL OVER DE PLOT VERTELLEN IS ZONDE, HET VOLSTAAT TE ZEGGEN DAT HET GEZIN KIM MET SLIM BEDROG HET LEVEN VAN DE PARKS BINNENDRINGT. DAARNA BARST DE KLASSENSTRIJD LOS, OF MISSCHIEF IS HET EERDER EEN STRIJD OM GEZIEN TE WORDEN." - VOLKSKRANT ⁽⁴²⁾

DOOR MIDDEL VAN HET TRAGIKOMISCHE ASPECT VAN DIT PROJECT WORDT HET VERHAAL TOEGANKELIJKER. VOOR DE BETROKKEN PARTIJEN IS HET EEN TRAGISCH VERHAAL. TERWIJL HET VOOR BUITENSTAANDERS VOORAL KOMISCH IS. DIT KOMISCHE BEELD ONTSTAAT DOOR DE AFSTAND WAARMEE DE NIET-BETROKKENEN NAAR HET VERHAAL KIJKEN. DEZE AFSTAND GEEFT INZICHT EN MOGELIJKHEID TOT REFLECTIE EN RELATIVEREN. ER ONTSTAAT "HUMANISERENDE HUMOR", WAARBIJ GELACHEN WORDT OM MENSELIJK TEKORT. "DE HUMOR DIE ONS KAN VERZOENEN MET ONZE GEBREKKIGE MENSELIJKE CONDITIE." - TIM FRANSEN (TIM FRANSEN, 2019) ⁽⁴³⁾

- (41) Tragikomedie. (z.d.-a). In Wikipedia. Geraadpleegd op 15 februari 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Tragikomedie>
- (42) Kleijer, P. (2019, 27 november). Parasite, van de Zuid-Koreaanse regisseur Bong Joon-ho, is een meesterwerk 00000 [Persbericht]. Geraadpleegd op 5 mei 2020, van <https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/parasite-van-de-zuid-koreaanse-regis-seur-bong-joon-ho-is-een-meesterwerk-b9006440/>
- (43) Fransen, T. (2019). Het leven als tragikomedie (1ste editie, Vol. 3). Amersfoort, Nederland: Das Mag Uitgeverij B.V.

M A T E R I A A L
O N D E R Z O E K

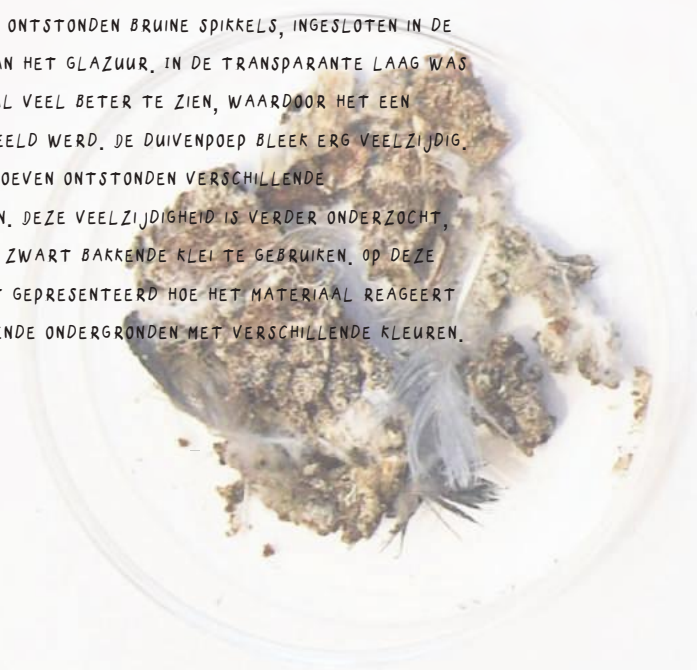
*"HOE KUNNEN DE GROEPEN DIE NU
TEGENOVER ELKAAR STAAN WEER
BIJ ELKAAR GEBRACHT WORDEN?"*

M A T E R I A A L O N D E R Z O E K

6.1 M A T E R I A L E N

VERSCHILLENDE MATERIALEN ZIJN ONDERZOCHT, ZOALS PATINEREN, KERAMIEK, HET MAKEN VAN VERF EN EMAILLEREN. ER IS BESLOTEN OM TIJDENS DIT ONDERZOEK TE FOCUSSEN OP EEN MATERIAALSOORT, NAMELIJK KERAMIEK. DUIVENPOEP WORDT HIERBIJ GEBRUIKT ALS GRONDSTOF VOOR DE GLAZUUR. DIT IS UITEINDELIJK DE UITKOMST VAN HET ONDERZOEK, EEN TOEPASSING DIE GROEPEN HERENIGD.

ER IS MET MATERIAALPROEVEN GEWERKT IN LINEAIRE REEKEN. DE GEDROOGDE DUIVENPOEP IS GEGLAZUURD IN GLANS, MAT, TRANSPARANT EN WIT. HOE DE GRONDSTOFFEN IN HET MATERIAAL REAGEREN OP DE GLAZUURBESTANDDELEN WAS NOG ONBEKEND. BIJ ALLE PROEVEN ONTSTONDEN BRUINE SPIKKELS, INGESLOTEN IN DE GLAS-LAAG VAN HET GLAZUUR. IN DE TRANSPARANTE LAAG WAS HET MATERIAAL VEEL BETER TE ZIEN, WAARDOR HET EEN ESTHETISCH BEELD WERD. DE DUIVENPOEP BLEEK ERG VEELZIJDIG. TIJDENS DE PROEVEN ONTSTONDEN VERSCHILLENDE UITSTRALINGEN. DEZE VEELZIJDIGHEID IS VERDER ONDERZOCHT, DOOR ROOD EN ZWART BAKKENDE KLEI TE GEBRUIKEN. OP DEZE MANIER WORDT GEPRESENTEERD HOE HET MATERIAAL REAGEERT OP VERSCHILLENDE ONDERGRONDEN MET VERSCHILLENDE KLEUREN.

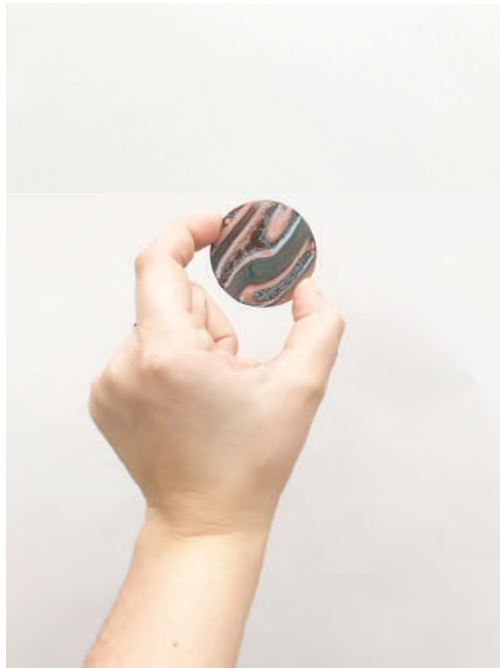

EMAILLE PROEVEN MET GEDROOGD MATERIAAL

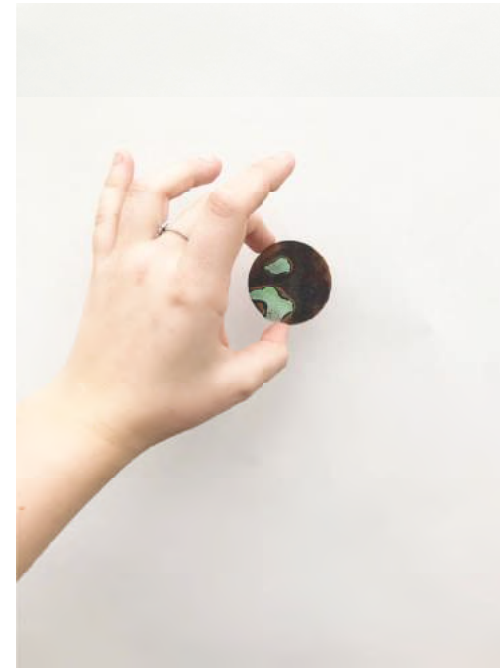
EMAILLE PROEVEN MET GEDROOGD MATERIAAL

AMMONIAK

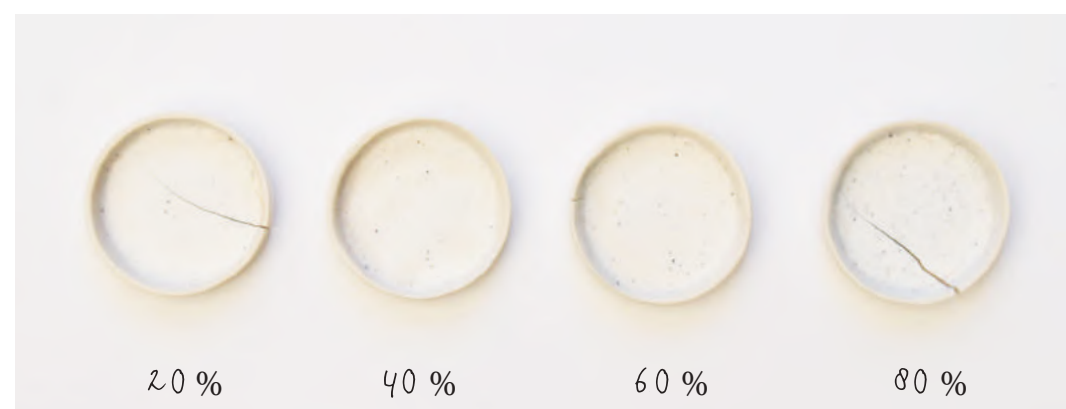
AMMONIAK MET GEDROOGDE POEP

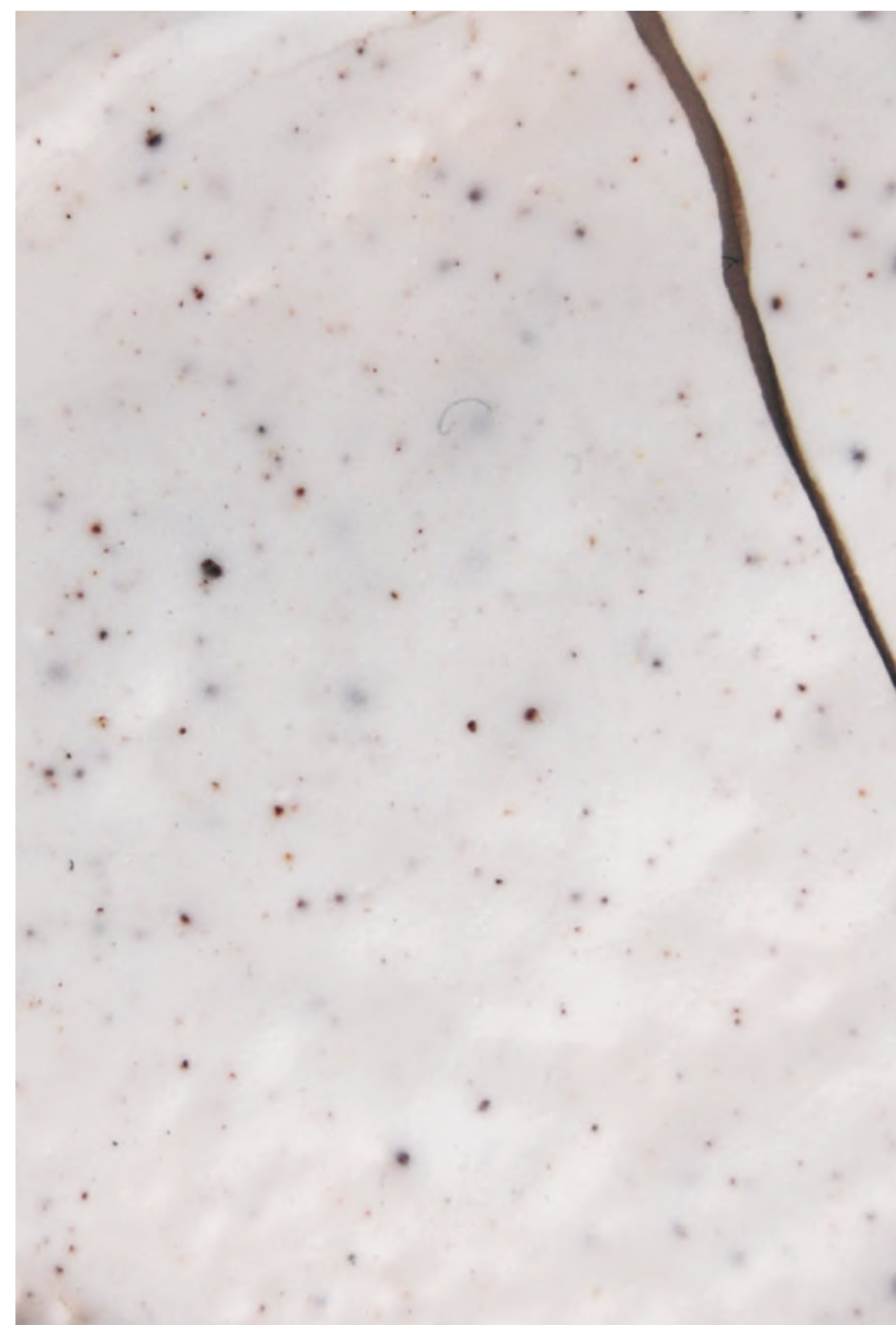
ZOUTZUUR

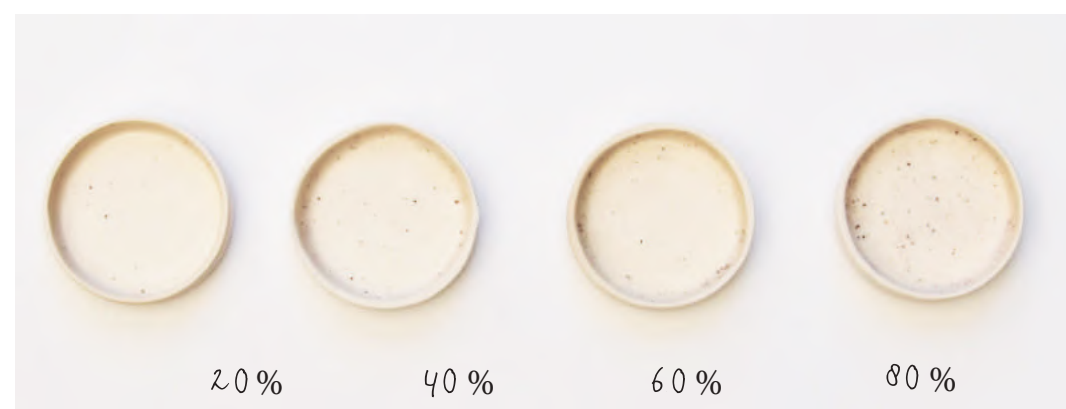

ZOUTZUUR MET GEDROOGDE POEP

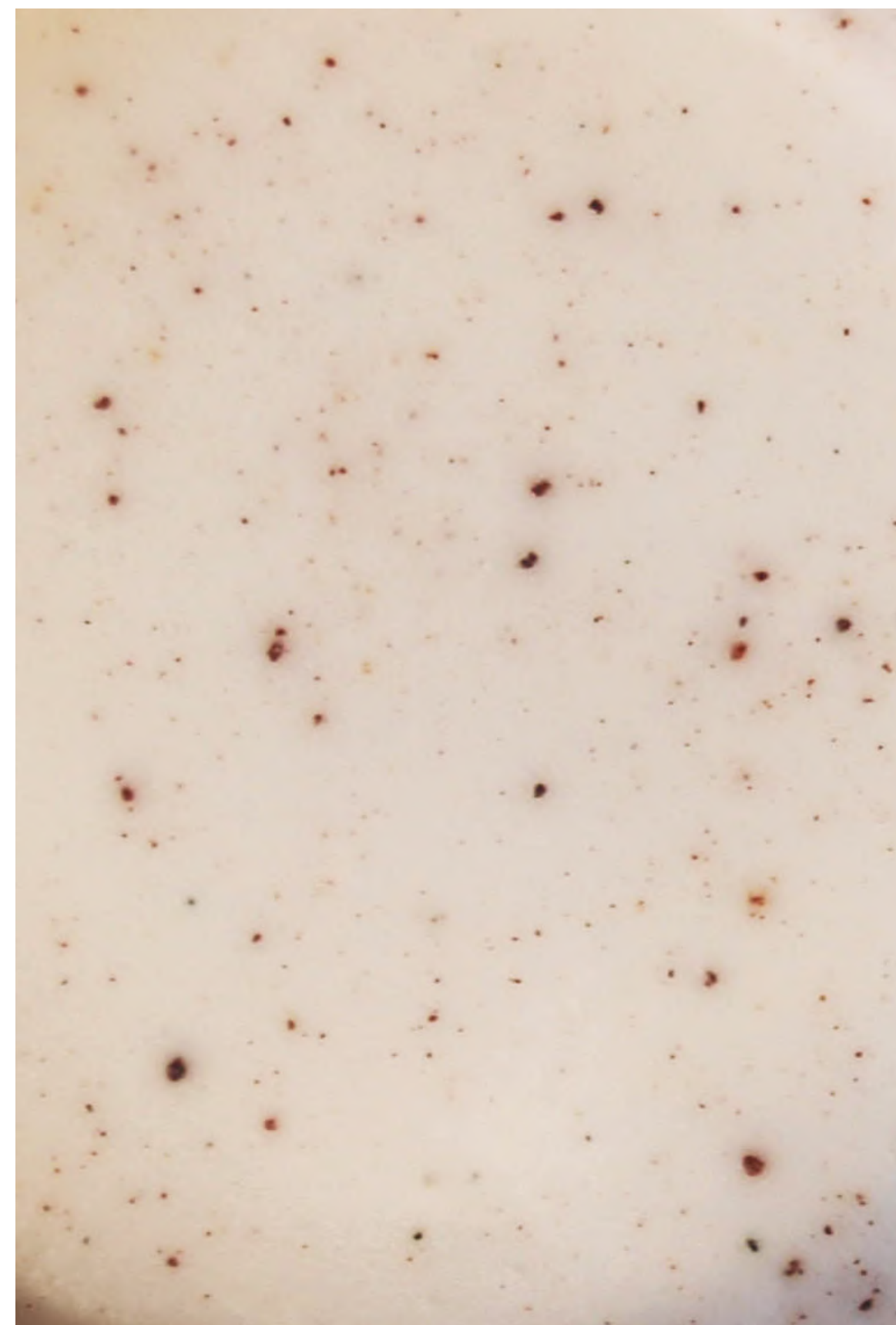

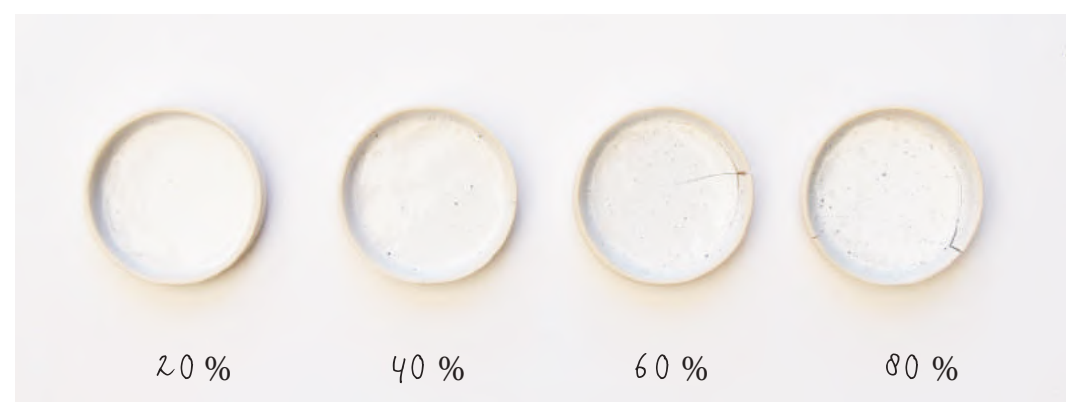
M A T W I T G L A Z U U R
 +
 G E D R O O G D E D U I V E N P O E P

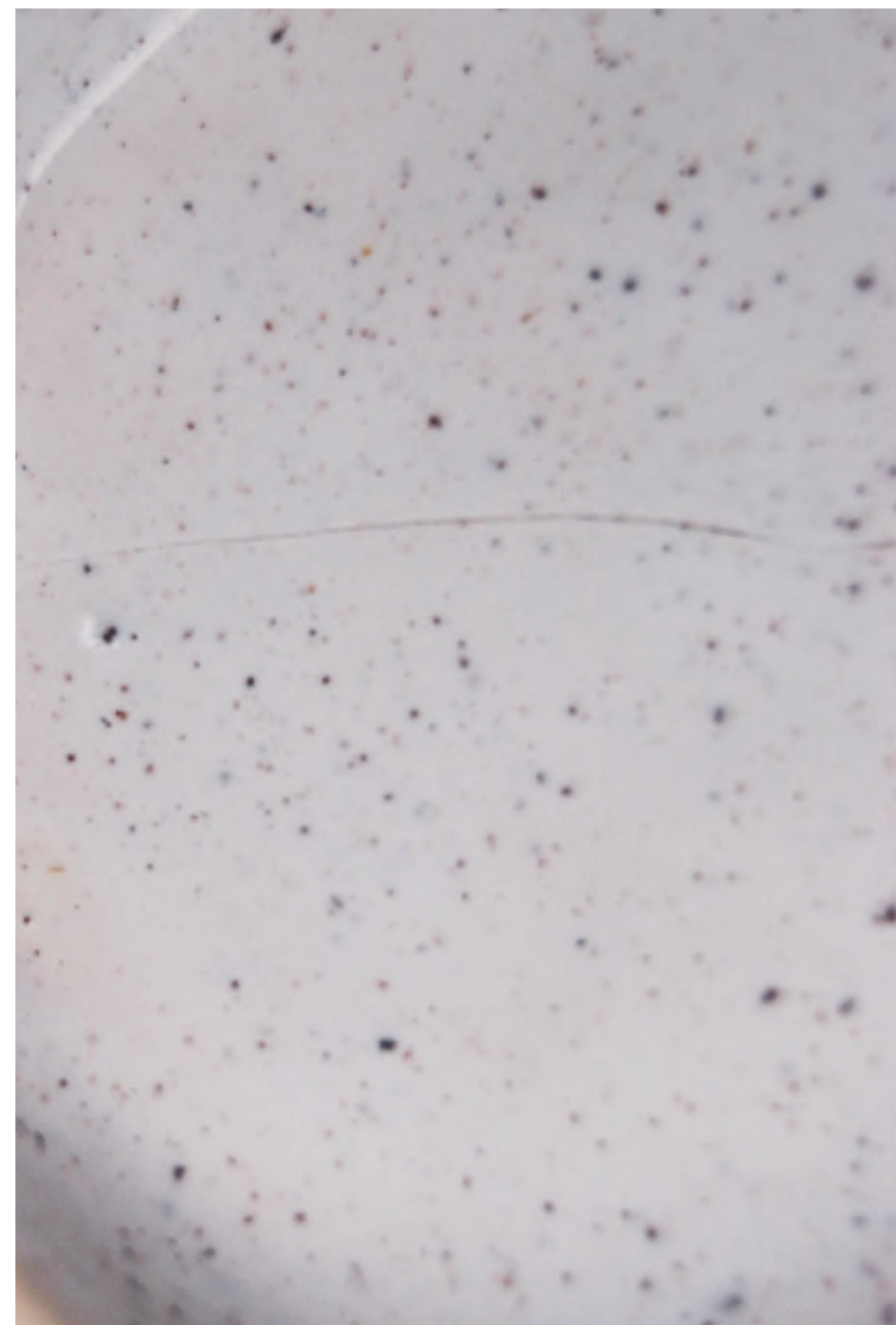

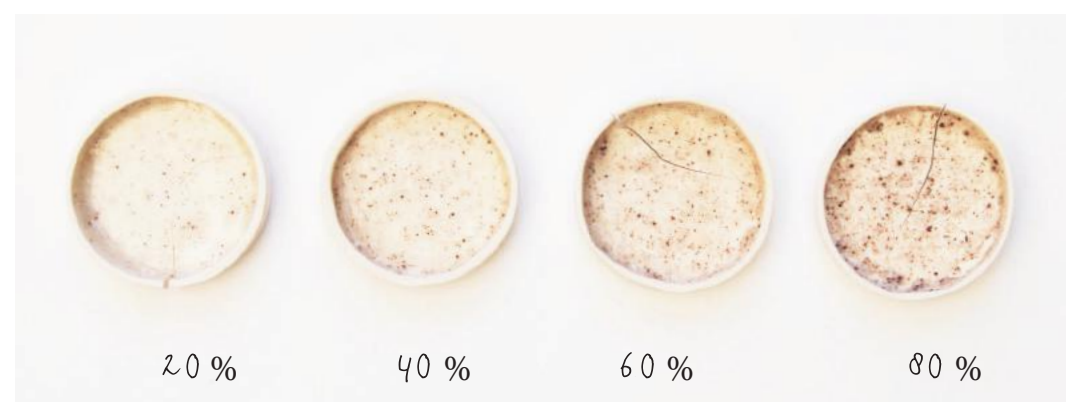
M A T T R A N S P A R A N T G L A Z U U R
 +
 G E D R O O G D E D U I V E N P O E P

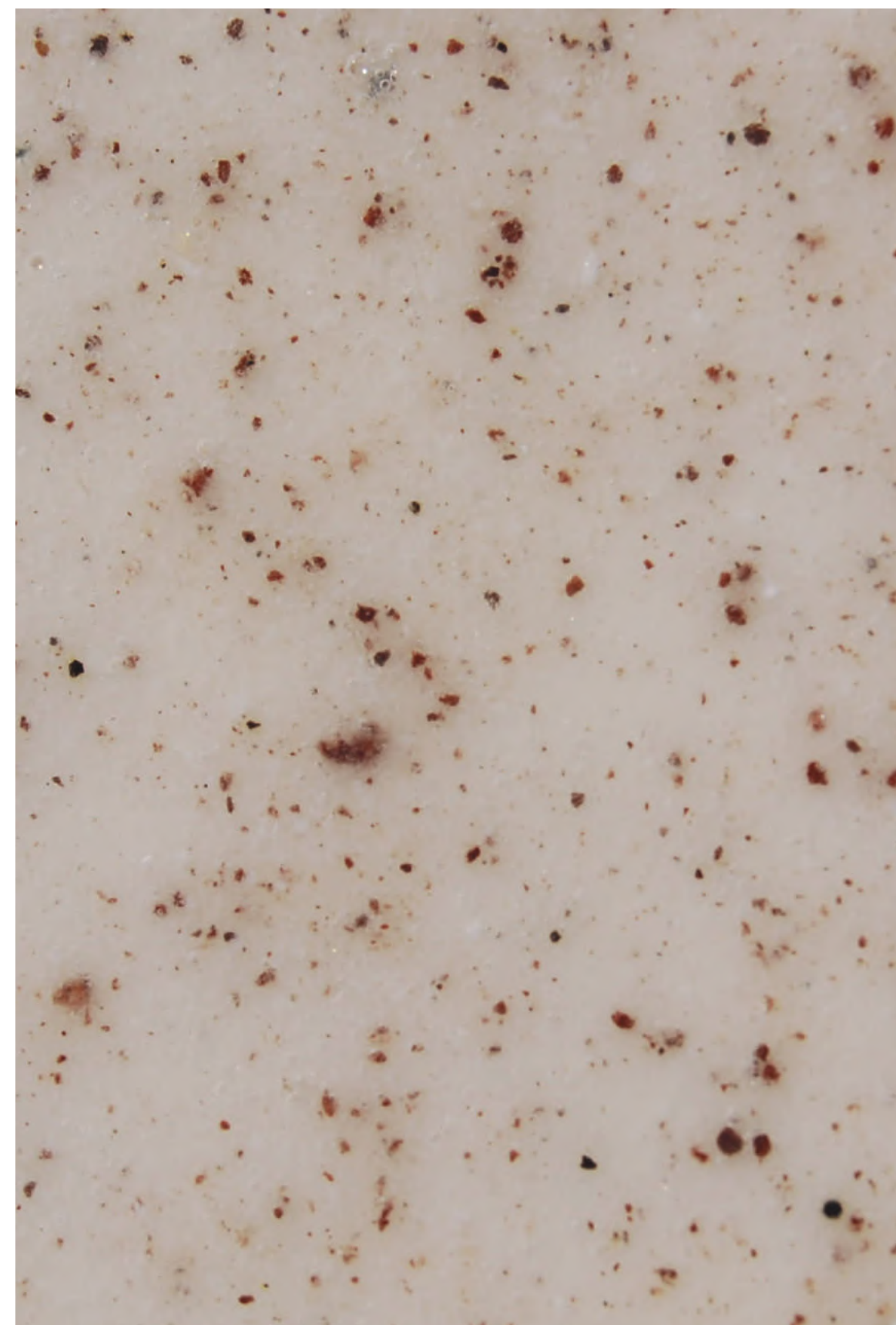

G L A N S W I T G L A Z U U R
 +
 G E D R O O G D E D U I V E N P O E P

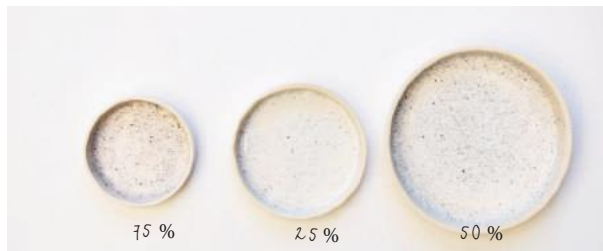
G L A N S T R A N S P A R A N T G L A Z U U R
 +
 G E D R O O G D E D U I V E N P O E P

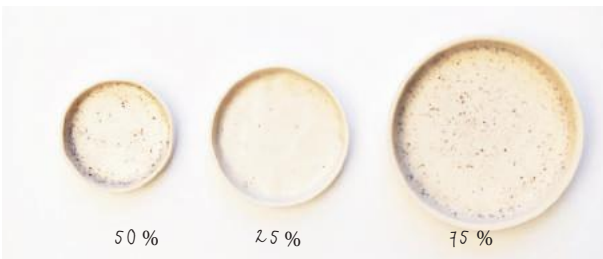

AS GLAZUREN IS IETS WAAR VEEL GEBRUIK VAN
WORDT GEMAAKT IN DE KERAMIEKWERELD.
IN DE MEESTE GEVALLEN IS DIT AS VAN HOUT, ELKE
BOOM HEEFT EEN ANDERE SAMENSTELLING DUS OOK
EEN VERSCHILLENDE AS-CONSTRUCTIE. HOE ZOU DE
SAMENSTELLING EN HET UITERLIJK VAN DE AS VAN
DUIVENPOEP ZIJN? OM DIT TE ONDERZOEKEN IS VERSE
DUIVENPOEP VERBRAND TOT AS OP EEN VUURKORF.
NA HET ZEVEN EN WASSEN VAN DE AS, KON HET
TOEGEPAST WORDEN IN DE GLAZUUR. OOK DEZE
GLAZUURPROEVEN WAREN OPGEBOUWD UIT
LINEAIRE REEKSEN WAARBIJ DE PROCENTUELE
STIJGING MET 25% STEEG. NA EEN AANTAL PROEVEN
WERD HET DUIDELIJK DAT DE DUIVENPOEP-AS VEEL
BETER UITVLOEIDE DAN DE ONDERZOEKEN WAARBIJ
GEDROOGD MATERIAAL GEBRUIKT WAS.
WAARSCHIJNLIJK KOMT DIT OMDAT HET ORGANISCHE
MATERIAAL AL UIT DE AS IS GESTOOKT EN HET PUUR
DE GRONDSTOFFEN ZIJN DIE GAAN WERKEN MET DE
GLAZUREN. ER HOEFT GEEN VOCHT TE VERDAMPEN EN
NATUURLIJK MATERIAAL TE VERBRANDEN.

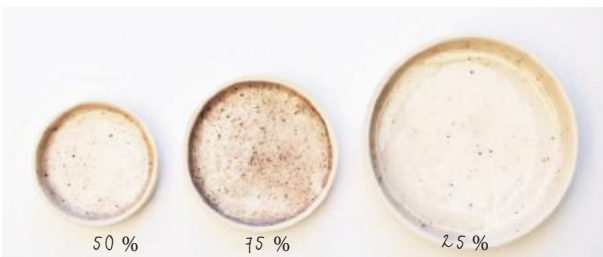

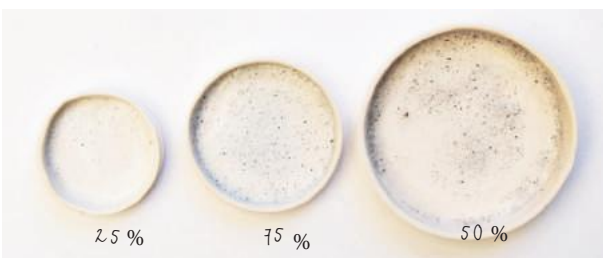
M A T W I T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

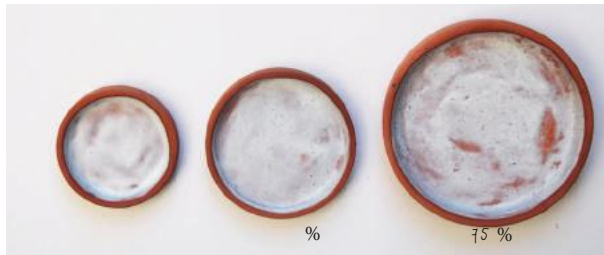
M A T T R A N S P A R A N T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

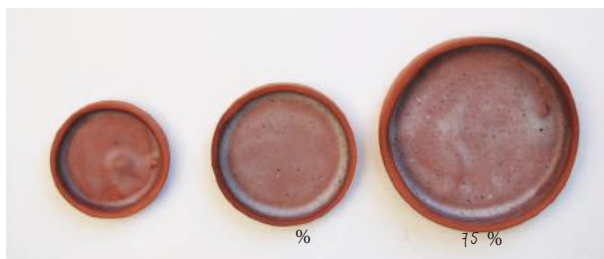
G L A N S T R A N S P A R A N T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

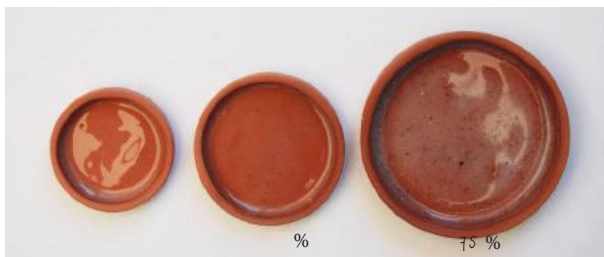
G L A N S W I T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

M A T W I T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

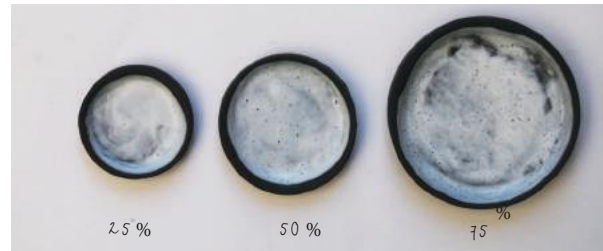
M A T T R A N S P A R A N T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

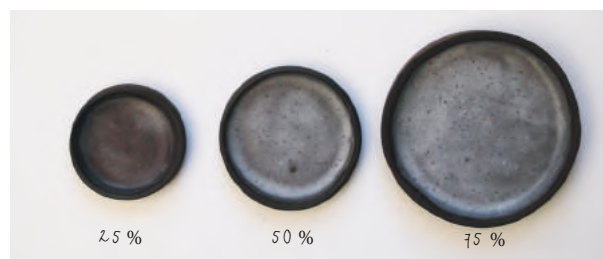
G L A N S T R A N S P A R A N T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

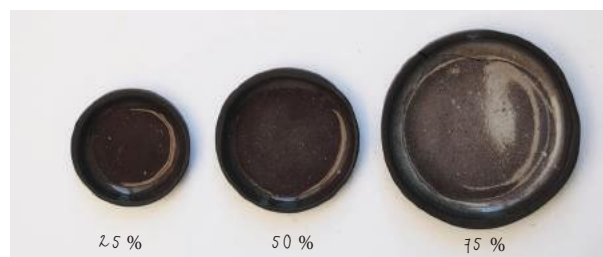
G L A N S W I T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

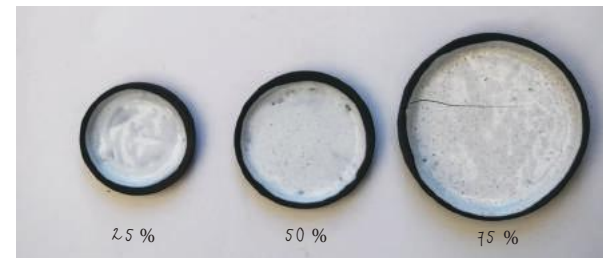
M A T W I T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

M A T T R A N S P A R A N T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

G L A N S T R A N S P A R A N T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

G L A N S W I T G L A Z U U R
+
D U I V E N P O E P A S

MATERIAAL ONDERZOEK

6.2 TOEPASSING

DE KERAMIEKPROEVEN PRESENTEERDE VISUELE INFORMATIE, WELKE GEBRUIKT KAN WORDEN VOOR HET UITEINDELIJKE ANTWOORD OP DE ONDERZOEKSVRAAG.

DE DOCUMENTAIRE "DE BEWAKERS VAN BEMELN" (2016) VAN DOCUMENTAIREMAKER HANS HEIJNEN GAAT OVER EEN KLEINE LIMBURGSE GEMEENSCHAP TEGEN DE ACHTERGROND VAN GROTE MAATSCHAPPELIJKE VERANDERINGEN. HIERIN WORDT VERMELD DAT EEN DORP EEN PRETTIGE OVERZICHTELIJKE WERELD IS, DEZE KLEINE GEMEENSCHAPPEN MET DE BEWONERS GEKOESTERD MOETEN WORDEN EN IEDEREEN VOORAL IN ZIJN WAARDE GELATEN MOET WORDEN. (35)

UIT EEN ONDERZOEK VAN I&O RESEARCH, IN OPDRACHT VAN NOS EN REGIONALE OMROEPEN, IS GEBLEKEN DAT LIMBURGERS NA FRIEZEN, ZEEUWEN, DRENTEN EN GRONINGERS HET MEEST TROTS ZIJN OP HUN PROVINCIE. VOLGENS HET ONDERZOEK ZIJN DE INWONERS VAN DE MEEST ZUIDELIJKE PROVINCIE VAN ONS LAND HET MEEST TROTS OP HUN BOURGONDISCHE LEVENSTIJL EN DE GEMOEDELIJKEID. HET DIALECT IS IETS WAT MENSEN VERBINDT. LIMBURGSE VLAAI, CULTUREEL ERFGOED EN DE GESCHIEDENIS VAN DE PROVINCIE ZIJN OOK ASPECTEN WAAROP DE LIMBURGERS ONTZZETTEND TROTS ZIJN. (36)

LIMBURGSE GEZELLIGHEID, DAT VERBROEDERT. SOCIAAL CULTURELE OPVATTINGEN EN LEEFPATRONEN IN KLEINE GEMEENSCHAPPEN, ZOALS HORST SEVENUM. OM MEER INZICHT TE GEVEN IN DE DORPSE GEMEENSCHAP WORDT EEN BEELD GESCHETST:

"ACHTEROM IS KERMIS, IEDEREEN LOOPT BIJ ELKAAR DOOR DE ACHTERDEUR BINNEN, LIMBURG IS DE MEEST BOURGONDISCHE PROVINCIE VAN ONS LAND. NAAR EEN OUD LIMBURGS GEBRUIK WAARDIJ ER ROND EEN UUR OF 3 BIJ ELKAAR BINNEN WORDT GELOPEN DOOR DE ACHTERDEUR VOOR EEN KOP KOFFIE, EEN STUK VLAAI EN EEN GOED GESPREK, EEN DRIE UURTJE, TIJD VOOR ELKAAR VRIJMAKEN EN DE DAG DOORNEMEN."

DIT GESCHETSTE BEELD IS EEN CRUCIAAL ONDERDEEL VAN DIT ONDERZOEK, EEN "DRIE UURTJE" KAN OOK GEORGANISEERD WORDEN VOOR ALLE BETROKKEN PARTIJEN OP HET SINT LAMBERTUSPLEIN BIJ DE KERK. ER KAN EEN STUK LIMBURGSE VLAAI GEGETEN WORDEN EN EEN KOP KOFFIE OF THEE GEDRONKEN WORDEN. DIT "DRIE UURTJE" VERBINDT DE BETROKKEN GROEPEN. EEN KOFFIE EN VLAAI SERVIES, GEMAAKT VAN GEGLAZURDE DUIVENPOEP. HOE VIES? SERVIES! NA AFLOOP WORDT GEZAMENLIJK DE AFWAS GEDAAN. DE "VUILE VAAT" WORDT OPGERUIMD EN HET HOOFDSTUK WORDT AFGESLOTEN.

(35)
(36)

Heijnen, H. (2016). De bewakers van Bemelen. Redactie. (2019, 11 maart). Limburgers vooral trots op gemoedelijkheid en Bourgondische levensstijl. Geraadpleegd op 29 april 2020, van https://www.limburger.nl/cnt/dmf20190311_00095856/limburgers-vooral-trots-op-gemoedelijkheid-en-bourgondische-levensstijl

HOE VIES! SERVIES!
"DE VUILE VAAT!"

H O E V I E S ? S E R V I E S ! " D E V U I L E V A A T ! "

IN HET BEGIN VAN HET PROJECT IS DE KEUZE GEMAAKT OM HET MATERIAAL DAT VERZAMELD WORDT TE PRESENTEREN IN GLAZEN PETRISCHALEN. TIJDENS HET ONDERZOEK BIJ DE DIERARTSENPRAKTIJK EN BIJ APPLIED SCIENCE KWAMEN DEZE SCHAALTJES TERUG. HET VORMONDERZOEK VAN HET SERVIES IS GEÏNSPIREERD DOOR LABORATORIUM GLAS, IN HET GEHELE PROJECT ZIJN DEZE SCHAALTJES EEN TERUGKOMEND ITEM. HET LABORATORIUMGLAS STAAT BEKEND ALS STERIEL EN SCHOON, TERWIJL DE DUIVENPOEP WORDT GEZIEN ALS IETS VIES EN IETS ONHYGIËNISCH. DIT MAAKT HET EINDPRODUCT EEN INTERESSANT CONTRAST.

TIJDENS DE OPENDAG VAN DE OPLEIDING LAGEN DE DUIVENPOEP-PROEVEN OP TAFEL IN DE PETRISCHALEN. BEZOEKERS KEKEN ERNAAR EN SOMMIGE MENSEN PAKTEN DE SCHALEN OP. WANNEER MEDEGEDEELD WERD DAT HET GEMAAKT WAS VAN DUIVENPOEP, WERDEN DE SCHAALTJES ALS VIES BESCHOUWD. DIT RIEP NIEUWE VRAGEN OP VOOR HET ONDERZOEK: HOE VIES IS VIES? DURVEN MENSEN UIT EEN KOFFIE KOPJE TE DRINKEN WANNEER HET GEGLAZUURD IS MET DUIVENPOEP, MAAR DE VORM ERUITZIET ALSOF HET HEEL ERG SCHOON IS?

"HOE VIES IS VIES?

DURVEN MENSEN UIT EEN KOFFIE

KOPJE TE DRINKEN WANNEER HET

GEGLAZUURD IS MET DUIVENPOEP,

MAAR DE VORM ERUITZIET ALSOF

HET HEEL ERG SCHOON IS? "

HOE VIES? SERVIES! "DE VUILE VAAT!"

7.1 DE VUILE VAAT SAMEN OPKNAPPEN

EEN ONDERZOEK NAAR LABORATORIUMGLAS ONTHULDE ONBEKENDE VORMEN. DE RONDE VORMEN ZIJN HEEL ERG KENMERKEND VOOR DE GLAZEN INSTRUMENTEN DIE VEEL WORDEN GEBUIKT DOOR SCHEIKUNDIGEN EN BIOLOGEN OM WETENSCHAPPELIJKE EXPERIMENTEN MEE UIT TE VOEREN. VAAK WORDT LABORATORIUMGLASWERK GEMAAKT VAN BORIUMSILICAAT. DEZE GLASSOORT IS BESTAND TEGEN STERKE ZUREN, OXIDERENDE MATERIALEN EN ONTVLAMBARE STOFFEN.

HET KOFFIESERVIES IS GEÏNSPIREERD OP HET LABORATORIUMGLAS, EEN GEBAKSBORDJE EN SCHOTELTJE ZIJN GEÏNSPIREERD OP EEN PETRISCHAAL, MET VERSCHILLENDE UITNEEMBARE STUKKEN OM VERSCHILLENDE STUKKEN LIMBURGSE VLAAI OP TE LEGGEN. EEN PETRISCHAAL IS EEN LAGE EN RONDE SCHAALVORM DIE EEN OPSTAANDE RAND HEEFT. KOFFIE- EN THEEKOPPEN ZIJN OOK GEBASEERD OP DEZE PETRISCHALEN, MAAR DAN UIT VERHOUDING GETROKKEN EN HOGER ZIJN. DE KOFFIE- EN THEEKAN EN EEN KLEIN MELKKANNETJE ZIJN GEÏNSPIREERD OP EEN BEKERGLAS. EEN BEKERGLAS IS EEN CILINDERVORMIGE BEKER MET EEN SCHENKTUITJE. OMDAT EEN BEKERGLAS NET ZO BREED ALS HOOG IS, IS HET EEN STABIELE VORM. OP DE KOFFIEKAN KAN EEN KOFFIEFILTER GEZET WORDEN. DEZE IS GEÏNSPIREERD OP EEN TRECHTER. EEN TRECHTER IS EEN VORM DIE TAPS TOELOOPT EN VOORAL GEBRUIKT WORDT OM VLOEISTOFFEN TE GELEIDEN. DE VORM VAN EEN ERLLENMEYER IS GEBRUIKT ALS SUIKERPOT "SCHENKER".

EEN ERLLENMEYER IS EEN CILINDERVORMIG SLAG MET EEN NAUW LOPENDE HALS.

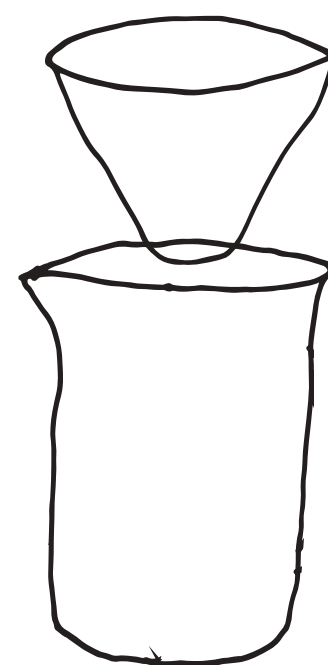
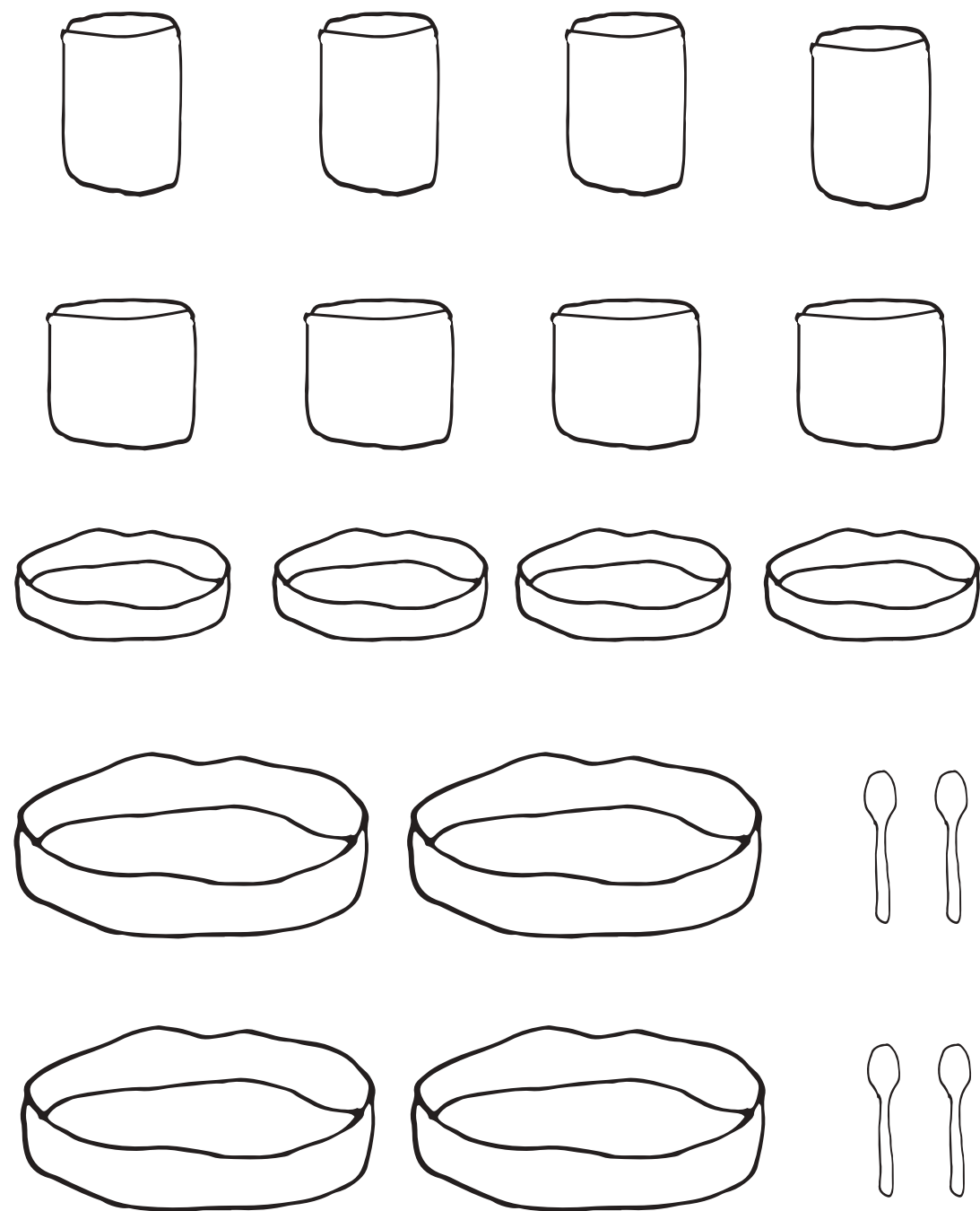
HET EINDPRODUCT WORDT VORMGEGEVEN ALS KOFFIE- EN VLAAISERVIES. HET SERVIES VOOR 4 PERSONEN BEVAT ONDERSTAANDE ELEMENTEN:

- 1 KOFFIEKAN MET KOFFIEFILTER
- 1 GROTE VLAAISCHAAL
- 4 GEBAKSBORDJES
- 4 KOFFIE - OF THEEKOPPEN
- 1 SUIKERPOT
- 1 MELKKANNETJE
- 4 VORKJES
- 4 LEPELTJES
- 1 VLAAISCHEP

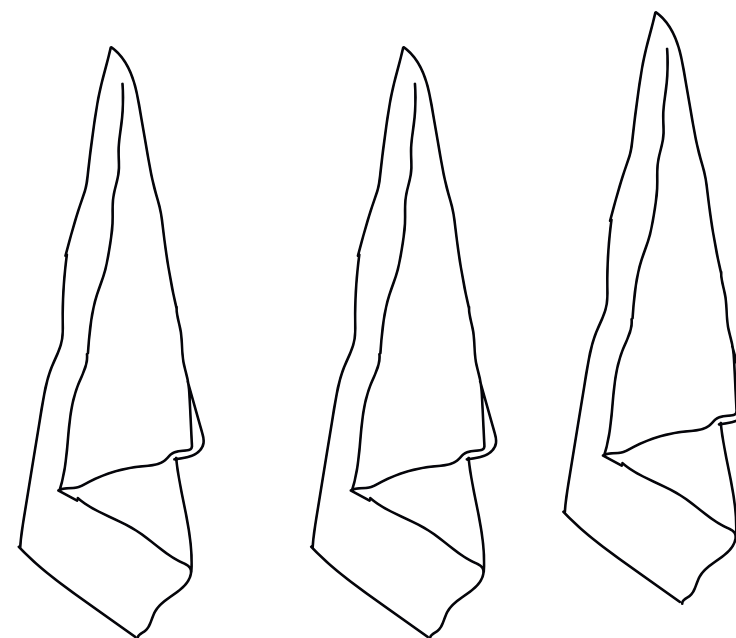
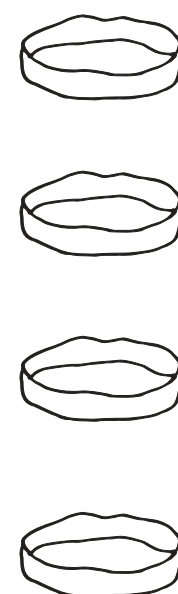
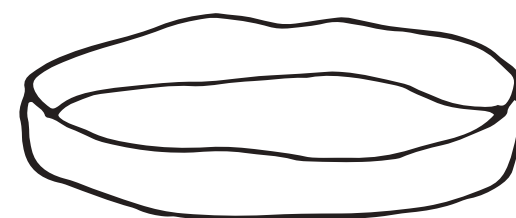
ER WORDT GEBRUIK GEMAAKT VAN DE TRANSPARANTE AS- GLAZUUR DIE EERDER ONDERZOCHT IS. DEZE VORM LAAT DE DUIVENPOED HET BESTE TOT ZIJN RECHT KOMEN.

UITEINDELIJK WORDEN ALLE BETROKKEN PARTIJEN UITGENODIGD OM SAMEN MET ELKAAR OP HET SINT LAMBERTUSPLEIN BIJ DE KERK VAN HORST EEN KOP KOFFIE OF THEE TE DRINKEN MET EEN LEKKER STUK LIMBURGSE VLAAI ERBIJ. OM GESPREKKEN AAN TE GAAN EN UITEINDELIJK SAMEN DE VUILE VAAT OP TE KNAPPEN EN ALLES AF TE SLUITEN.

H O E V I E S ?
S E R V I E S !

H O E V I E S ? S E R V I E S ! " D E V U I L E V A A T ! "

72 SOCIAL DESIGN

DESIGN WAARBIJ DE MAATSCHAPPIJ EN DE SAMENLEVING EEN GROTE ROL IN SPELEN WORDT SOCIAL DESIGN GENOEMD. HET SAMENBRENGEN VAN VERSCHILLENDE ZAKEN IS HET BELANGRIJKSTE IN DEZE ONTWERP GENRE. DOOR HET DELEN VAN ERVARINGEN, HERINNERINGEN EN EMOTIES, ONTSTAAT EEN LANGE TERMIJN EFFECT. ⁽³⁷⁾

ER ZIJN VELE SOCIAL DESIGNERS EN KUNSTENAARS IN NEDERLAND. HAAS & HAHN (JEROEN KOOLHAAS & DRE URHAHN) ZIJN BIJVOORBEELD GROTE NAMEN, FAVELA PAINTING EN PHILLY PAINTING, ZIJN PROJECTEN WAAR DE ONTWERPERS GROTE NAAMSBEKENDHEID MEE KREGEN HEBBEN. SAMEN MET DE PLAATSELIJKE BEVOLKING ZIJN DE FAVELA'S OMGETOVERD TOT GROTE KUNSTPROJECTEN. HAAS & HAHN WILDE OP DEZE MANIER DE SLOPPENWIJKEN IN RIO DE JANEIRO OP EEN POSITIEVE MANIER BENADEREN. TIJDENS HET PROJECT WERD DE COMMUNICATIE TUSSEN DE BEWONERS VAN DE FAVELA'S BETER EN ONTSTOND ER VERBROEDERING. DE BEWONERS WERDEN TROTS OP HUN WIJK. ⁽³⁸⁾

DAAN ROOSEGAARDE IS EEN SOCIAAL ONTWERPER MET DE DRANG OM VISIE DE WERELD LETTERLIJK TE VERBETEREN. MET HET PROJECT SMOG FREE TOWER HEEFT HIJ EEN TOREN GEBOUWD DIE GEMAAKT IS OM SMOG OP TE ZUIGEN EN TE ZUIVEREN. MET DEZE TOREN WIL HIJ DE KLIMAATPROBLEMEN IN BEIJING AANPAKKEN. ROOSEGAARDE ZIET ZICHZELF ALS EEN WERELDVERBETERAAR, "DE OUDE WERELD IS KAPOT, WE MOETEN EEN NIEUWE MAKEN." ⁽³⁹⁾

DESIGN KAN HELPEN BIJ HET AAN DE KAAK STELLEN VAN MAATSCHAPPELIJKE THEMA'S. DESIGNERS KUNNEN HIERIN EEN VERBINDENDE FACTOR HEBBEN. "EEN DOEPIE LATEN RUIKEN" VERBINDT OOK VERSCHILLENDE GROEPEN EN DISCIPLINES. ZE WORDEN GEHOORD EN BEGREPEN EN MAKEN KENNIS MET NIEUWE ERVARINGEN.

HET PROJECT "EEN DOEPIE LATEN RUIKEN" VALT OOK ONDER DE NOEMER SOCIAL DESIGN. HET ASPECT WAARBIJ DE ONTWERPER VERTROUWEN WINT VAN MENSEN. TIJDENS HET VELDONDERZOEK VROEGEN RESPONDENTEN ZICH AF WAT ER UITEINDELIJK VAN DE DUIVENDOEP GEMAAKT WERD. TIJDENS HET VELDONDERZOEK KON DEZE VRAAG NOG NIET BEANTWOORD WORDEN. TIJDENS DIT PROJECT VINDT ER EEN KRUISBESTUIVING PLAATS TUSSEN DE GEMEENSCHAP EN ONTWERPER. EEN UITKOMST DIE ZONDER HET SOCIALE ASPECT VAN HET PROJECT NOOIT BEHAALD HAD KUNNEN WORDEN.

- (37) Wat elke marketeer moet weten over social design. (2015, 20 augustus). Geraadpleegd op 20 april 2020, van <https://www.adformatie.nl/pr/wat-elke-marketeer-moet-weten-over-social-design>
- (38) Kunsthal. (2019, 2 maart). Favela Painting. Geraadpleegd op 15 april 2020, van <https://www.kunsthal.nl/nl/plan-je-bezoek/tentoonstellingen/favela-painting/>
- (39) Leclaire, A. (2013, 1 september). Profiel: Daan Roosegaarde. Geraadpleegd op 15 april 2020, van <https://www.vn.nl/profiel-daan-roosegaarde/>

TELL ME AND I'LL FORGET
TEACH ME AND I'LL REMEMBER
INVOLVE ME AND I'LL LEARN

BENJAMIN FRANKLIN

P U B L I C A T I E

21
05
WK21 \ 2020

HALLO

Horst aan de Maas

02 'Ik heb hier een fantastische tijd gehad'

03 Ook de sozen mogen open

03 Hongerige inbrekers slaan toe in Lottum

06 'We zitten in de wachtkamer'

10 Gemeentenieuws Horst aan de Maas

Servies van duivenpoep

Een artikel in HALLO Horst aan de Maas inspireerde de 24-jarige Lotte Hendriks uit Maasbree voor het maken van een bijzonder servies. De studente aan de Kunstacademie in Maastricht noemde haar afstudeerproject 'Een poepie laten ruiken'. Het servies is namelijk gemaakt van duivenpoep. [Lees verder op pagina 07](#)

Subsidie en lening

BiblioNu wil geen lening aangaan voor transitiebijdrage

BiblioNu ziet niets in de splitsing van de transitiebijdrage van gemeente Horst aan de Maas in een deel subsidie en deel lening. Eerder heeft het College van B&W laten weten dat zij een eenmalige subsidie van 30.000 euro verleent en een lening verstrekt van 30.000 euro. In een brief aan het college uit directeur-bestuurder Fons Stegink ongenoegen over dit voorstel.

Het college heeft voorgesteld dat de lening wordt omgezet naar een subsidie als BiblioNu heeft voldaan aan de voorwaarden om voordelen te halen uit de samenwerking met verschillende partijen in het toekomstige onderkomen van de bieb in 't Gasthoes in Horst. De bedoeling is dat BiblioNu in 't Gasthoes gaat samenwerken met zoveel mogelijk andere partners die zich in het pand vestigen. Door deze samenwerking moet de bibliotheek

per jaar 75.000 euro besparen. Als dit doel in 2021 wordt bereikt, kan de lening van 30.000 euro worden omgezet in een subsidie.

Risico

Volgens BiblioNu is het nu nog niet in te schatten waar die samenwerkingsvoordelen uit kunnen bestaan. Zij wil dan ook niet het risico lopen dat ze de lening niet kan terugbetalen. In de brief aan het college schrijft de bieb

dat 'De taakstelling en eventuele halvering van de transitiebijdrage kan leiden tot een verdere uitholling van het bibliotheekwerk.' Dit staat volgens Stegink haaks op de nieuwe gemeentelijke visie voor het bibliotheekwerk. "In de ogen van BiblioNu is het dan ook niet mogelijk om én verder te bezuinigen én tegelijkertijd een vergaande cultuurverandering te implementeren." Hoewel de directeur ervan uit gaat dat de samenwerking

iets gaat opleveren, vindt hij het te voorbarig om een lening te koppelen aan een gezamenlijke taakstelling waarvan de financiële haalbaarheid erg onzeker lijkt. Tijdens de voorbereidende raadsvergadering van dinsdag 19 mei gaf wethouder Han Geurts aan dat de gemeente niet genoeg middelen heeft om de 60.000 euro in zijn totaal als subsidie te verlenen. Daarom is ervoor gekozen het bedrag te knippen in een subsidie en lening. "Wil de bibliotheek dit niet, dan krijgen ze alleen de 30.000 euro subsidie", aldus de wethouder. Hij gaat daarover in gesprek met BiblioNu.

Gemeente Venray

Gemeente Venray heeft eerder laten weten 60.000 euro te subsidiëren. Net als gemeente Horst aan de Maas stelt gemeente Venray 30.000 euro direct beschikbaar voor de transitie. Over de tweede 30.000 euro gaat Venray na besluitvorming van de raad van Horst aan de Maas met BiblioNu in gesprek. De gemeenteraad neemt tijdens de raadsvergadering van dinsdag 2 juni een besluit over het collegevoorstel.

Tekst: Marieke Vullings

Vervolg voorpagina

Servies gemaakt van duivenpoep

Door de coronamaatregelen kan Lotte momenteel niet op de academie terecht om aan haar project te werken. Gelukkig kon ze achter in de tuin bij haar ouders een werkplaats inrichten. Aan de muur hangt een kunststof duif, op een stellingkast staan, naast plastic potjes gelabeld met duivenpoep, een koffiekkan, beker en bord. Gemaakt van aardewerk en geglazuurd met duivenpoep. Wie het niet weet, zou het niet zeggen. Aanleiding voor het maken van dit servies vormde een artikel in de HALLO van 1 augustus vorig jaar en een nieuwsitem op de tv. Een bestuurslid van Postduivenvereniging De Snelvliegers uitte daarin zijn ongenoegen over het plan van het federatiebestuur Horst-Sevenum om nestkasten voor slechtvalken te gaan plaatsen. Het federatiebestuur wilde daarmee de overlast van duiven en duivenpoep op de kerktoren tegen gaan. De duif staat namelijk op het menu van de slechtvalk. Lotte: "Ik zat thuis aan de keukentafel te werken en mijn vader keek naar de provinciale nieuwszender. Ik ving iets op over overlast van de duiven en de reacties die daarop kwamen. Ik vond het een apart verhaal, maar dacht er verder niet zo bij na. Totdat ik 's nachts wakker werd en dacht: dát is het onderwerp voor mijn afstudeerproject."

Tragisch en komisch

Lotte studeert momenteel af aan de Kunstacademie in Maastricht in de richting materiaal designer. Materiaal,

voornamelijk keramiek, vormt voor haar de basis van haar werk. Ze laat zich daarvoor inspireren door wat ze zelf tragisch-komische verhalen noemt. "De 'Man bijt hond'- verhalen. Op school vinden ze dit echt een Lotte-project. Zo heb ik een keer herdenkingsbordjes gemaakt voor een boer uit de buurt en daarvoor de tot as vermalen botten van zijn koeien gebruikt." Het verhaal van de duiven-overlast in Horst en Sevenum triggerde haar. "Aan de ene kant vond ik het grappig, maar aan de andere kant ook een beetje tragisch. Als buitenstaander kijk je er natuurlijk ook anders tegenaan. Ik besloot in het verhaal te duiken. Eerst heb ik veldonderzoek gedaan. Een kennis van de familie is lid van de postduivenvereniging en ik heb hem om informatie gevraagd. Ook heb ik contact gehad met het bestuur van de federatie en ben ik in de kerk geweest. Er zijn intussen reken geplaatst tegen de duiven, waardoor de kasten voor de slechtvalken niet meer nodig zijn. Het probleem is daarmee opgelost, maar toch wilde ik iets verzinnen wat de twee partijen weer met elkaar zou verbreiden. Toen dacht ik: wat is typisch Limburgs dat de mensen verbindt? Dat is koffie met vlaai." Zo werd het idee voor dit bijzonder servies geboren.

Petrischaaltjes

Lotte ging daarvoor niet over één nacht ijs. Ze nam contact op met de dierenarts in Horst om te laten onderzoeken of de uitwerpselen gevaarlijk zijn voor mensen.

Dat blijkt niet zo te zijn en ze kan de duivenpoep veilig gebruiken. De vorm van het servies is gebaseerd op materiaal dat je in een laboratorium vindt. Zo hebben de gebaksbordjes de vorm van petrischaaltjes, het suikerpotje is een erlenmeyer. "Ik ben nu drie weken bezig met het maken van het servies. Er komen koffie- en theekopjes, een melkkan en een suikerpotje, een koffiekkan, lepels en vorkjes, taartschep, een groot vlaaibord en een klein bordje. Ik droog de poep en vermaal en verbrand het tot as. Dit roer ik vervolgens door het glazuur. Ik werk uiteraard altijd met een mondkapje en handschoenen. Ja hoor, in het begin moest ik ook wel even een drempel over om met duivenpoep te werken", beaamt Lotte lachend.

Ontmoeting

"We zouden in eerste instantie ook een presentatie en expositie op school hebben. Dat is voor nu gecancelld, misschien kan het nog later dit jaar." Lotte wil uiteindelijk graag een ontmoeting tussen de partijen op het Lambertusplein in Horst organiseren en daar koffie met vlaai van haar servies serveren. Of dat door kan gaan, is nog afwachten. "Wat ik in elk geval heb geprobeerd is iets op een positieve manier aan de kaak te stellen en met humor. Niet voor, niet tegen, maar mét de duiven."

Tekst en beeld: Marieke Vullings

C O N C L U S I E

HET ONDERZOEK

TIJDENS DIT AFSTUDEERPROJECT IS ER GEZOCHT NAAR ANTWOORDEN OP TWEE HOOFD-ONDERZOEKSVRAGEN, NAMELIJK: "HOE KUNNEN MENSEN DE WAARDE INZIEN EN TROTS WORDEN OP DE HERKOMST VAN DIT MATERIAAL?" EN "HOE KUNNEN DE GROEPEN DIE NU TEGENOVER ELKAAR STAAN WEER BIJ ELKAAR GEBRACHT WORDEN?" EEN POEPIE LATEN RUIKEN IS EEN ONDERZOEK NAAR SOCIAAL MATERIAAL, MATERIAALGESCHIEDENIS EN STORYTELLING. VANUIT DIE VERSCHILLENDE PERSPECTIEVEN IS ER EEN ONTWERP ONTSTAAN. ER IS INFORMATIE VERZAMELD DOOR HET MATERIAAL VAN VERSCHILLENDE KANTEN TE BEKIJKEN. DIT IS GEDOCUMENTEERD OP SYSTEMATISCHE WIJZE. ALLEEN DOORDAT DE INFORMATIE OP DEZE MANIER IS VERZAMELD, IS IETS MOOIS ONTSTAAN WAAR ALLE BETROKKEN PARTIJEN TROTS OP ZIJN EN WAARBIJ DE WAARDE VAN HET MATERIAAL WORDT INGEZIEN. DOOR AFSTAND TE NEMEN IS DE KERN BEREIKT. DEZE KERN ZOU ZONDER DIT PROCES NIET BEREIKT KUNNEN WORDEN. VERDER IS ER ARTISTIEK ONDERZOEK GEDAAN MET HET ARTISTIEK ONDERZOEK HEB IK VERSCHILLENDE BETEKENISSEN VAN HET MATERIAAL ONDERZOCHT DOOR ARTISTIEK ONDERZOEK HEB JE VERSCHILLENDE BETEKENISSEN VAN HET MATERIAAL ONDERZOCHT; CHEMISCHE, SOCIALE, HISTORISCHE, POLITIEKE ASPECTEN. HET MATERIAAL EN DE HERKOMST HIERVAN IS GETRACEERD EN GEVISUALISEERD.

INLEIDING EN AANLEIDING

AL SINDS IK MIJ KAN HERINNEREN BEN IK GEFASCINEERD DOOR MOOIE, BIJZONDERE VERHALEN. DEZE VERHALEN BRENG IK GRAAG OVER NAAR ANDEREN. ALS SOCIALE, MAATSCHAPPELIJKE EN CULTURELE ONTWERPER LEG IK PROBLEEMKWESTIES VERHALEND VOOR DOOR MIDDEL VAN ONDERGEWAARDEERD MATERIAALONDERZOEK. DEZE RELATIVEER IK MET HUMOR EN ILLUSTRATIES. IK VIND HET BELANGRIJK OM MENSEN HIERMEE SAMEN TE BRENGEN.

DIT AFSTUDEERPROJECT IS GEÏNSPIREERD OP DE DUIVENPLAAG IN HORST – SEVENUM.

VANDAAR UIT STUITTE IK OP DEZE SITUATIE DOOR EEN NIEUWS ITEM OP DE LOKALE ZENDER L1. VANUIT STARTTE DE ZOERTOCHT NAAR DE GEZICHTEN, BETROKKEN PARTIJEN EN VERHALEN ACHTER DEZE TRAGISCHE KOMEDIE. HET ONDERZOEK VOND PLAATS DOOR MIDDEL VAN VELDWERK. HET VELDWERK BRACHT VEEL NIEUWE INZICHTEN. UIT HET RESULTAAT VAN DEZE MANIER VAN ONDERZOEK KAN GECONCLUDEERD WORDEN DAT HET VERHAAL DESTIJD'S ERG OPGERKLOPT WERD. VEEL ZAKEN EN UITSPRAKEN WAREN UIT HUN VERBAND GETROKKEN. DOOR DE KOMKOMMERTIJD, DUS GEBREK AAN NIEUWS, WERD ER SENSATIE GEZOCHT. DOOR GESPREKKEN AAN TE GAAN MET BETROKKENEN WERD DE SITUATIE VAN VERSCHILLENDE KANTEN BELICHT.

DE DUIVEN BLEKEN NIET DE BOEMAN TE ZIJN IN DIT VERHAAL. DE BOEMAN WAS DE 14 KILO POEP PER DUIF PER JAAR, DIE DE DUIVEN OVERAL LIETEN VALLen. DIT MOEST OPGERUIMD WORDEN DOOR DE VRIJWILLIGERS VAN DE PAROCHIE, DAT KOSTE VEEL TIJD EN WERKE ERGERNIS OP. DUS ER MOEST EEN OPLOSSING KOMEN. HET KERKBESTUUR DACHT AAN HET INZETTEN VAN EEN NESTKAST VOOR EEN SLECHTVALK. 90% VAN HET VOEDSEL VAN DE SLECHTVALK BESTAAT NAMELIJK UIT DUIF. OP DEZE MANIER KONDEN ZE DE DUIVENOVERLAST VERMINDEREN. DE LOKALE POSTDUIVENVERENIGING "DE SNELVLIEGERS" DIENDE PROTEST IN. EEN NESTKAST VOOR DE SLECHTVALK ZOU BETEKENEN DAT DE DUIVENSPOORT NIET MEER BEOEFEND ZOU KUNNEN WORDEN IN DE REGIO.

ALS COMPROMIS ZIJN ER REKKEN GEPLAATST IN DE KERKTORENS. DOOR DE GEPLAATSTE REKKEN HEBBEN DE DUIVEN GEEN MOGELIJKHEID MEER OM IN DE KERKTOREN TE KOMEN, WAARDOR DE POEP OOK WEGBLIJFT. "DE SNELVLIEGERS" KUNNEN WEER OPGELUCHT ADEMHALen WANT DE KOMST VAN EEN SLECHTVALK IS VAN DE BAAN. HET ENIGE WAT NU NOG OVERBLIJFT ZIJN DE DAKLOZE DUIVEN EN DE NOG GRIMMIGE SITUATIE TUSSEN HET KERKBESTUUR EN DE LOKALE DUIVENSPOORT VERENIGING. DEZE BEVINDINGEN EN CONCLUSIES GAVEN MEER INZICHT IN DE SITUATIE.

DOOR MIDDEL VAN HET TRAGIKOMISCHE ASPECT VAN DIT PROJECT WORDT HET VERHAAL TOEGANKELIJKER. VOOR DE BETROKKEN PARTIJEN IS HET EEN TRAGISCH VERHAAL, TERWIJL HET VOOR BUITENSTAANDERS VOORAL KOMISCH IS. DIT KOMISCHE BEELD ONTSTAAT DOOR DE AFSTAND WAARMEE NIET – BETROKKENEN NAAR HET VERHAAL KIJKEN. DEZE AFSTAND GEEFT INZICHT EN MOGELIJKHEID TOT REFLECTIE EN RELATIVEREN.

ONDERZOEK CONCLUSIES

IN HOOFDSTUK 6 IS ER ONDERZOEK GEDAAN NAAR SOCIAL DESIGN. BIJ SOCIAL DESIGN SPEELT DE MAATSCHAPPIJ EN SAMENLEVING EEN GROTE ROL DOOR HET DELEN VAN ERVARINGEN, VERHALEN EN EMOTIES ONTSTAAT EEN LANGE TERMIJN EFFECT. SOCIAL DESIGN KAN HELPEN MET HET AAN DE KAAK STELLEN VAN MAATSCHAPPELIJKE THEMA'S. DESIGNERS HEBBEN EEN VERBINDENDE FACTOR IN DIT GENRE. "EEN POEPIE LATEN RUIKEN" VERBINDT OOK VERSCHILLENDE GROEPEN EN DISCIPLINES.

IN DIT ONDERZOEK WERD INGEZOOMD OP DEZE VRAGEN MET ALS DOEL OM DE VERSCHILLENDE GROEPEN BINNEN DIT PROBLEEM MET ELKAAR TE VERBINDEN DOOR MIDDEL VAN EEN CREATIEVE OPLOSSING. DE KRUISBESTUIVINGEN DIE PLAATS VINDEN TUSSEN DE GEMEENSCHAP EN DE ONTWERPER GEEFT HET PROJECT GELAAGDHEID. GELAAGDHEID DIE ZEER VAN BELANG IS BIJ EEN SOCIAAL EN MAATSCHAPPELIJK PROBLEEM.

HET MATERIAALONDERZOEK IS GEKOPPELD AAN EEN SOCIALE CONTEXT WAARBIJ HET MATERIAAL MEERDERE ROLLEN VERVULT. IN DE EERSTE FASE VAN HET ONDERZOEK WERD HET MATERIAALONDERZOEK RUIM BENADERD. DE POEP ALS GRONDSTOF VOOR VERF, EMAILLE, PATINA'S EN KERAMIEK. MAAR LATER IN HET ONDERZOEK IS DE FOCUS OP KERAMIEK GELEGD OM DE VERDIEPING VAN HET ONDERZOEK MEER TE LATEN LEIDEN DAN DE BREEDTE.

IN HOOFDSTUK 4 IS ER ONDERZOEK GEDAAN NAAR HET THEMA VIES. WANNEER IS IETS VIES EN WANNEER IS HET NIET MEER VIES? TIJDENS HET MATERIAALONDERZOEK ONTSTONDEN ER VRAGEN OVER DE VEILIGHEID VAN HET MATERIAAL WAARMEE GEWERKT WERD. HOE VIES IS HET MATERIAAL NU ECHT? DE "POEP-PROEVEN" WERDEN TIJDELIJK TOT EEN HALT GEROEPEN. EEN ONDERZOEK BIJ

DIERENARTSENPRAKTIJK HORST SLOOT NA EEN SALMONELLA KWEK UIT DAT ER ZIEKTEVERWEKKERS IN DE POEP ZATEN. DE DARMFLORA WAS HELEMAAL IN ORDE. DE LABORANTE RAADDE TOCH AAN OM HEEL HYGIËNISCH MET HET MATERIAAL OM TE GAAN. HANDSCHOENEN AAN EN MONDKAPJE OP. ZO VIES IS DUIVENPOEP DUS. NA DEZE UITSLAG KON HET ONDERZOEK WEER WORDEN HERVAT.

OM MET MATERIAALPROEVEN EEN OPTIMAAL RESULTAAT TE KUNNEN BEHALEN, IS ONDERZOCHT WELKE GRONDSTOFFEN DUIVENPOEP BEVAT. HIERVOOR IS DE MASTER THESIS VAN EEN STUDENT AAN DE TECHNISCHE UNIVERSITEIT VAN PRAAG GERAADPLEEGD. DIT ONDERZOEK WAS VAN GROTE WAARDE VOOR HET PROJECT. DE GRONDSTOFFEN KWAMEN AAN HET LICHT EN TOT GROTE VERBAZING WORDT ONGEVEER 75% VAN DE STOFFEN DIE IN DUIVENPOEP ZITTEN OOK GEBRUIKT IN DE KERAMIEKINDUSTRIE. DE INFORMATIE DIE IN HET DOCUMENT STOND WAS ZEER COMPLEX, MEDE DOOR HET VAKJARGON DAT GEBRUIKT WERD. OM DEZE MATERIE TE BEGRIJPEN IS ER SAMENGEWERKT MET SERDAR, EEN STUDENT APPLIED SCIENCE ZUYD. HIJ HEEFT HET DOCUMENT SAMENGEVAT. DEZE SAMENVATTING IN BEGRIJP ELIJKE TAAL WAS VAN GROTE TOEGEVOEGDE WAARDE VOOR HET VERDERE ONDERZOEK.

GEDURENDE HET PROJECT IS VEEL DATA VERZAMELD. DEZE DATA IS GEVISUALISEERD IN DE VORM VAN ILLUSTRATIES. ER KAN GECONCLUDEERD WORDEN DAT ILLUSTRATIES ZWARE MATERIE VERDUIDELIJKEN. MET DEZE TEKENINGEN EN DE ILLUSTRATIESTIJL WORDT ER OP HUMORISTISCHE WIJZE INGESPEELD DE MATERIE EN WORDT DEZE LUCHTIGER. DE GEMAakte ILLUSTRATIES TRIGGEREN OP DEZE MANIER DE VERBEELDING.

DE VRAAG HOE DE PARTIJEN VERBROEDERD KONDEN WORDEN EN MENSEN DE WAARDE KONDEN INZIEN EN TROTS KONDEN WORDEN OP DE HERKOMST VAN DIT MATERIAAL, WERD BEANTWOORD NA ONDERZOEK NAAR TYPISCH LIMBURGSE GEBRUIKEN. UIT EEN ONDERZOEK VAN I & O RESEARCH BLEEK DAT LIMBURGERS HET MEEST TROTS ZIJN OP HUN LIMBURGSE VLAAI, CULTUREEL ERFGOED EN GESCHIEDENIS. VANDAAR DAT DE OPLOSSING NIET ZO MOEILIK WAS. KOFFIE EN VLAAI, WAT VERBROEDERT NU MEER DAN LIMBURGSE GEZELLIGHEID EN BOURGONDISCHE LEVENsstIJL? SAMEN KOFFIE DRINKEN

EN GENIETEN VAN EEN LEKKER STUK LIMBURGSE VLAAI, SOCIAAL EN CULTURELE OPVATTINGEN EN LEEFPATRONEN IN KLEINE GEMEENSCHAPPEN, ZOALS IN HORST SEVENUM. OM MEER INZICHT TE KUNNEN GEVEN IN DE DORPSE GEMEENSCHAP WERD EEN BEELD GESCHETST:

"ACHTEROM IS KERMIS, IEDEREEN LOOPT BIJ ELKAAR DOOR DE ACHTERDEUR BINNEN. LIMBURG IS DE MEEST BOURGONDISCHE PROVINCIE VAN ONS LAND. NAAR EEN OUD LIMBURGS GEBRUIK WAARBIJ ER ROND EEN UUR OF 3 BIJ ELKAAR BINNEN WORDT GELOPEN, DOOR DE ACHTERDEUR VOOR EEN KOP KOFFIE, EEN STUK VLAAI EN EEN GOED GESPREK, EEN "DRIE UURTJE," TIJD VOOR ELKAAR VRIJMAKEN EN DE DAG DOORNEMEN."

DIT GESCHETSTE BEELD WAS EEN CRUCIAAL ONDERDEEL VAN DIT ONDERZOEK. EEN "DRIE UURTJE" VOOR ALLE BETROKKEN PARTIJEN OP HET SINT LAMBERTUSPLEIN BIJ DE KERK. ER KAN EEN STUK LIMBURGSE VLAAI GEGETEN WORDEN EN EEN KOP KOFFIE OF THEE GEDRONKEN WORDEN. DIT "DRIE UURTJE" VERBINDT DE BETROKKEN GROEPEN. HET LAAT ZIEN DAT ZE OOK OVEREENKOMSTEN HEBBEN EN DAT DEZE ZWAARDER WEGEN VAN DE VERSCHILLEN. EEN "3 UURTJE" SERVIES, GEMAAKT VAN AARDEWERK GEGLAZUURD MET DUIVENPOEP, HOE VIES? SERVIES! NA AFLOOP WORDT GEZAMENLIJK DE AFWAS GEDAAN. DE "VUILE VAAT" WORDT OPGERUIMD EN HET HOOFDSTUK WORDT AFGESLOTEN.

HET SERVIES IS GEÏNSPIREERD OP LABORATORIUMGLAS. HET LABORATORIUMGLAS DAT BEKEND STAAT ALS SCHOON EN STERIEL, TERWIJL DE DUIVENPOEP WORDT GEZIEN ALS IETS VIES EN IETS ONHYGIËNISCH. WAT EEN INTERESSANT CONTRAST WAS OM MEE TE SPELEN. IN HET BEGIN VAN HET PROJECT IS ER GEKOZEN OM MATERIAAL EN PROEVEN TE PRESENTEREN IN PETRISCHALEN, ALS ESTHETISCH BEELD. TIJDENS HET ONDERZOEK BIJ DE DIERENARTSPRAKTIJK EN BIJ APPLIED SCIENCE KWAMEN DEZE SCHAALTJES TERUG. WANNEER IS IETS VIES? EN DURVEN MENSEN UIT EEN KOFFIEKOPJE TE DRINKEN WANNEER HET GEGLAZUURD IS MET DUIVENPOEP, MAAR DE VORM EN HET UITERLIJK IETS HEEL ANDERS UITSTRAALT? OP DEZE MANIER BEVRAAGT DE GEBRUIKER ZICHZELF OOK.

MET DE OPGEDANE KENNIS, NA VELE GLAZUURPROEVEN, IS ER GEKOZEN VOOR EEN TRANSPARANT GLAZUUR IN COMBINATIE MET DE DUIVENPOEP - AS. ER WERD NAMELIJK GECONCLUDEERD DAT IN DEZE HOEDANIGHEID DE POEP HET BESTE TOT ZIJN RECHT KWAM EN HET TOTAAL OP DEZE MANIER EEN ESTHETISCH BEELD WERD. ALS AFSLUITING WORDT ER EEN ONTMOETING OP DE SINT LAMBERTUS PLEIN GEORGANISEERD EN ALLE BETROKKEN PARTIJEN UITGENODIGD VOOR EEN KOP KOFFIE EN EEN HEERLIJK STUK LIMBURGSE VLAAI, GESERVEERD OP HET DUIVENPOEP SERVIES. OM GESPREKKEN TE STARTEN EN TE VERBROEDEREN.

VANWEGE DE HUIDIGE CORONA CRISIS IS ER HELAAS GEEN ONTMOETING MOGELIJK. MAAR DEZE ONTMOETING GAAT ZEKER NOG OP EEN LATER MOMENT PLAATSVINDEN. TIJDENS DEZE PERIODE IS SAMENHORGHEID EN HUMOR ZO BELANGRIJK, HUMOR KAN VEEL ZAKEN RELATIVEREN EN HET HELPT ALS ONTSPANNING. IETS WAT JUIST NU ONTZETTEND NODIG IS. NU HET GESPREK MET KOFFIE EN VLAAI OP EEN LATER TIJDSTIP GAAT PLAATSVINDEN, WORDEN ER UITNODIGINGEN VERSTUURD PER "POSTDUIF." OP DEZE MANIER KAN ER UITGEKEKEN WORDEN NAAR DE TOEKOMST EN NAAR EEN MOOIE AFTITELING VAN DEZE TRAGISCHE KOMEDIE. DUS HET ANTWOORD OP DE VRAAG OF DIT SERVIES EN ONDERZOEK DE PARTIJEN WEER KAN VERBROEDEREN, BLIJFT NOG EVEN IN HET MIDDEN.

EINDCONCLUSIE

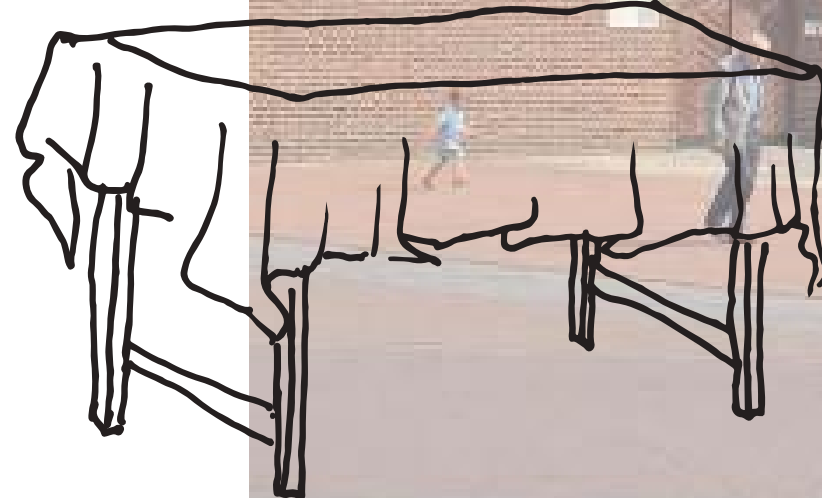
BIJ DE START VAN DIT ONDERZOEK WAS ER VEEL ONBEGRIIP ONDER DE PARTIJEN EN MENSEN. "WAT GA JE UITEINDELIJK MAKEN VAN DE DUIVENPOEP?" OP DEZE VRAAG KON NOG GEEN ANTWOORD WORDEN GEVEN. NU ER NA DIT PROCES WEL EEN ANTWOORD IS IS HET ONBEGRIIP VERDWENEN. HET EINDRESULTAAT GEEFT HET ANTWOORD OP DE VRAAG WAAR AL DIE TIJD NAAR IS GEZOCHT. NAAR AANLEIDING VAN HET INTERVIEW IN DE KRANT OVER MIJN ONDERZOEK, STROOMDEN VEEL MOOIE REACTIES BINNEN. OME FRITS, DIE ONTZETTEND TROTS WAS. HOBBYKERAMISTEN DIE MIJ CONTACTEERDEN EN AANBODEN OM WERK TE STOREN. HIERDOOR KWAM HET BESEF, DAT HOE GROTER HET BEREIK, HOE MEER ER MOGELIJK IS.

PERSOONLIJKE CONCLUSIE

IK KAN CONCLUDEREN DAT DEZE MANIER VAN ONTWERPEN MIJ GOED LIGT EN DAT HET VERBINDEN VAN MENSEN MIJ DE DRANG GEEFT OM TE ONTWERPEN. TIJDENS HET ONDERZOEK CONCLUDEERDE IK DAT HET PROJECT NIET ALLEEN HET PROBLEEM OP EEN HUMORISTISCHE MANIER AAN DE KAAK MOEST STELLEN MAAR DAT IK DAADWERKELIJK ALS PROBLEEMOPLOSSER KON DIENEN. EEN TUSSENLUIK TUSSEN DE ONGEWENSTE EN SOMS ZELFS "GEHATE" DUIVENPOEP EN DE GEDUPEERDEN. HOE KON IK ERVOOR ZORGEN DAT ALLE PARTIJEN ELKAAR MEER GINGEN BEGRIJPEN? PARTIJEN BIJ ELKAAR BRENGEN EN VERBROEDEREN. TIJDENS MIJN AFSTUDEERPROJECT HEB IK ONTZETTEND VEEL NIEUWE MENSEN MOGEN ONTMOETEN EN MIJN NETWERK KUNNEN VERBREDEN. DOOR DE SAMENWERKING MET VERSCHILLENDE PERSONEN EN DISCIPLINES KWAM IK ERACHTER DAT NETWERKEN ONTZETTEND BELANGRIJK IS. DOOR GESPREKKEN MET DE BETROKKEN GROEPEN, ONTVING IK WEER NIEUWE INFORMATIE, DIE IK KON TOEPASSEN BIJ HET VOLGENDE GESPREK DAT PLAATS GING VINDEN.

UITEINDELIJK BEN IK TROTS OP MIJN ONDERZOEK EN DE UITKOMST HIERVAN. NA DIT PROJECT ZIE IK MEZELF ALS EEN VERHALENVERTELLER, ONDERZOEKENDE ONTWERPER EN VERBINDER. IK VIND HET BELANGRIJK OM IETS TE ONTWERPEN WAT MAATSCHAPPELIJK RELEVANT IS. VOOR MIJ IS HET VERHAAL OF PROCES DAT ACHTER EEN PRODUCT SCHUULT BELANGRIJKER DAN HET EINDPRODUCT ZELF. GRAAG ZOU IK IN DE TOEKOMST MEER VAN DEZE PROJECTEN UITVOEREN. HET ONDERZOEKEN VAN EEN LOCATIE OF MATERIAAL EN DAARUIT EEN PRODUCT MAKEN, DAT ER MAATSCHAPPELIJK TOE DOET.

IK GA ZE EEN POEDIE LATEN RUKEN.

B R O N N E N L I J S T

Balogh , K. (2017). The Effects of Bird Excrements on Copper and Bronze (Master's Thesis). Geraadpleegd van <https://core.ac.uk/download/pdf/128480414.pdf>

BeestjesKwijt. (2019, 11 april). Alles over de duif: soorten, ontstaan en duiven voorkomen. Geraadpleegd op 20 april 2019, van <https://beestjeskwijt.nl/blog/duiven>

BELGA. (2012). Het Britse leger stuurt een postduif op pad in WOII. [Foto]. Geraadpleegd van <https://www.ad.nl/buiten-land/experts-kunnen-code-postduif-uit-woii-niet-kraken~afdd3b12/63694840/>

Bijl, H. (2015, 19 februari). Alleen de meest wanhopige duiven trekken naar het centrum. Geraadpleegd op 20 maart 2020, van <https://www.parool.nl/nieuws/alleen-de-meest-wanhopige-duiven-trekken-naar-het-centrum~b08e193f/>

BILL. (2019). Wim Delvoye: kak, een meesterwerk [Videobestand]. Geraadpleegd van <https://www.youtube.com/watch?v=5nncRxLA5Ak>

Blom , R. (2019, 4 september). Storytelling en leiderschap: verhalen brengen mensen bij elkaar. Geraadpleegd op 16 februari 2020, van <https://rotys.nl/media/storytelling-leiderschap-verhalen-brengen-mensen-bij-elkaar/>

Couwenberg, D. (2017, 11 december). Postduiven, belangrijke boodschappers. Geraadpleegd op 22 februari 2020, van <https://isgeschiedenis.nl/nieuws/postduiven-belangrijke-boodschappers>

Couwenbergh, D. (2017, 11 december). Postduiven, belangrijke boodschappers. Geraadpleegd op 20 februari 2020, van <https://isgeschiedenis.nl/nieuws/postduiven-belangrijke-boodschappers>

de Lange, H. (2019, 22 februari). Voor Piero Manzoni kon alles kunst zijn. Ook een blikje poep. Geraadpleegd op 12 februari 2020, van <https://www.trouw.nl/cultuur-media/voor-piero-manzoni-kon-alles-kunst-zijn-ook-een-blikje-poep~b457250d/>

De Mijnen. (z.d.-a). Een OVS'er van de Staatsmijn Hendrik bij zijn duiven [Foto]. Geraadpleegd van <https://www.demijnen.nl/collectie/foto/een-ovser-van-de-staatsmijn-hendrik-bij-zijn-duiven>

De Mijnen. (z.d.-b). Onbekend [Foto]. Geraadpleegd van <https://www.demijnen.nl/collectie/foto/j-janssen-bedienings-man-de-wasserij-van-de-staatsmijn-maurits-met-zijn-duiven>

Develo, S. L. (z.d.). Van Den Eynde - Duivenmest. Geraadpleegd op 20 april 2020, van <https://www.vismania.nl/7061-van-den-eynde-duivenmest.html>

Etre son propre tube de couleur. . (z.d.). [Foto]. Geraadpleegd van <http://ensembles.org/items/entre-son-propre-tube-de-couleur-peinture-a-la-maniere-fecale-peinture-analitique-sans-y-remake-1995-en-remake-2010-to-be-your-own-paint-tube-painting-in-the-fecal-style-analitic-painting-without-y-remake-1995-as-a-remake-2010>

Fransen, T. (2019). Het leven als tragikomedie (1ste editie, Vol. 3). Amersfoort , Nederland: Das Mag Uitgeverij B.V.

Fransen, T. (2020). Het leven als tragikomedie (1ste editie, Vol. 2). Nederland, Nederland: Das Mag Uitgeverij B.V.

Hendriks , J. (2015, 22 juli). Witste nog, Carboon liedtekst Koelpiet - Doevepiet. Geraadpleegd op 25 april 2020, van <https://www.demijnen.nl/actueel/nieuws-item/witste-nog-carboon-liedtekst-koelpiet-doevepiet>

Hofland, T., & Atwood , M. (2016, 21 november). Waarom we van verhalen houden én ze graag vertellen. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van <https://www.bedrock.nl/waarom-we-van-verhalen-houden-en-ze-graag-vertellen/>

Hoogvliet, N. (z.d.). Kaumera kimono [Foto]. Geraadpleegd van <https://www.nienkehoogvliet.nl/portfolio/kaumera-kimono/>

Houtduif. (z.d.). Geraadpleegd op 14 februari 2020, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/houtduif>

Illustratie. (z.d.). In Wikipedia. Geraadpleegd op 20 april 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Illustratie>

Jessen, M. (2019, 3 december). Eeuwfeest voor postduivenvereniging uit Sibbe [Persbericht]. Geraadpleegd op 30 april 2020, van <https://www.1limburg.nl/eeuwfeest-voor-postduivenvereniging-uit-sibbe>

Jongeling, C. (2016, 7 oktober). De wetenschap van walging: waarom vinden mensen verschillende dingen vies? Geraadpleegd op 23 maart 2020, van <https://www.vice.com/nl/article/pg3wyk/de-wetenschap-van-walging-waarom-vinden-mensen-verschillende-dingen-vies>

Kasteel artikel. (z.d.). Geraadpleegd op 20 maart 2020, van https://www.kasteleninnederland.nl/kasteel_artikel.php?id=15

Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland . (2017, 1 december). Postduivensport. Geraadpleegd op 20 februari 2020, van <https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/postduivensport>

Kleiduivenschieten. (z.d.). In Wikipedia. Geraadpleegd op 1 april 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Kleiduivenschieten>

Kleijer, P. (2019, 27 november). Parasite, van de Zuid-Koreaanse regisseur Bong Joon-ho, is een meesterwerk [Persbericht]. Geraadpleegd op 5 mei 2020, van <https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/parasite-van-de-zuid-koreaanse-regisseur-bong-joon-ho-is-een-meesterwerk~b9006440/>

Kunsthall. (2019, 2 maart). Favela Painting. Geraadpleegd op 15 april 2020, van <https://www.kunsthall.nl/nl/plan-je-bezoek/tentoonstellingen/favela-painting/>

L1. (2018). L1NWS: Duivenmelkers klagen over het aantal roofvogels in hun omgeving [Videobestand]. Geraadpleegd van <https://l1.nl/l1nws-duivenmelkers-139955/>

Laboratoriumglaswerk. (z.d.). In Wikipedia. Geraadpleegd op 20 april 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Laboratoriumglaswerk>

Leclaire, A. (2013, 1 september). Profiel: Daan Roosegaarde. Geraadpleegd op 15 april 2020, van <https://www.vn.nl/profiel-daan-roosegaarde/>

Ligtenberg, J. (2017). Moeten verhalen ondersteund worden door illustraties? Geraadpleegd van <http://arno.uvt.nl/show.cgi?fid=144055>

NPO. (z.d.). Visie. Geraadpleegd op 25 april 2020, van <http://www.gps2021.nl/visie/>

Oord, B. (2020, 25 februari). Storytelling: de 3 basisingrediënten om iemand te raken. Geraadpleegd op 1 maart 2020, van <https://www.frankwatching.com/archive/2014/05/15/storytelling-de-3-basisingredienten-om-iemand-te-raken/>

Pagès, A. (2017, 21 februari). Een korte geschiedenis van poep in kunst. Geraadpleegd op 2 april 2020, van <https://www.vice.com/nl/article/vvxby9/een-korte-geschiedenis-van-poep-in-kunst>

Redactie. (2019, 11 maart). Limburgers vooral trots op gemoedelijkheid en Bourgondische levensstijl. Geraadpleegd op 29 april 2020, van https://www.limburger.nl/cnt/dmf20190311_00095856/limburgers-vooral-trots-op-gemoedelijkheid-en-bourgondische-levensstijl

Redactie Samsam. (2019, 14 januari). Soep van duivenpoep. Geraadpleegd op 20 maart 2020, van <https://www.samsam.net/milieu-duurzaamheid/leerlooi-marokko>

Storytelling. (z.d.). In Wikipedia. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Storytelling>

Tragikomedie. (z.d.-a). In Wikipedia. Geraadpleegd op 15 februari 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Tragikomedie>

Tragikomedie. (z.d.-b). In Wikipedia. Geraadpleegd op 20 april 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Tragikomedie>

Valkenburg , S. (z.d.). Home Sweet Home – Suzanne Valkenburg. Geraadpleegd op 25 april 2020, van <http://suzannevalkenburg.nl/?portfolio=home-sweet-home>

van Balen, R. C. A. T. (z.d.). PIGEON D'OR - REVITAL COHEN & TUUR VAN BALEN. Geraadpleegd op 13 februari 2020, van <https://www.cohenvanbalen.com/work/pigeon-dor#>

van Broekhoven , R. (2019, 12 augustus). Komst valk valt slecht bij postduivenvereniging. Geraadpleegd op 30 april 2020, van <https://www.1limburg.nl/komst-valk-valt-slecht-bij-postduivenvereniging>

van der Geest-Buenen, A. (2018, 29 mei). Slechtvalk broedt in Astense kerktoeren. Geraadpleegd op 14 februari 2020, van <https://siris.nl/artikel/114859674/slechtvalk-broedt-in-astense-kerktoeren>

van der Zwan, G. (2019, 24 april). Lorenzo verdient bijna 10.000 euro per maand met duivenmelken. Geraadpleegd op 20 maart 2020, van <https://www.vice.com/nl/article/mb8ebn/lorenzo-verdient-bijna-10000-euro-per-maand-met-duivenmelken>

VICE. (2016, 7 oktober). De wetenschap van walging: waarom vinden mensen verschillende dingen vies? Geraadpleegd op 22 april 2020, van <https://www.vice.com/nl/article/pg3wyk/de-wetenschap-van-walging-waarom-vinden-mensen-verschillende-dingen-vies>

VICE. (2018, 18 oktober). Mooie spullen maken van vieze materialen is een trend. | DDW. Geraadpleegd op 13 maart 2020, van <https://ddw.nl/nl/magazine-archief/195/mooie-spullen-maken-van-vieze-materialen-is-een-trend>

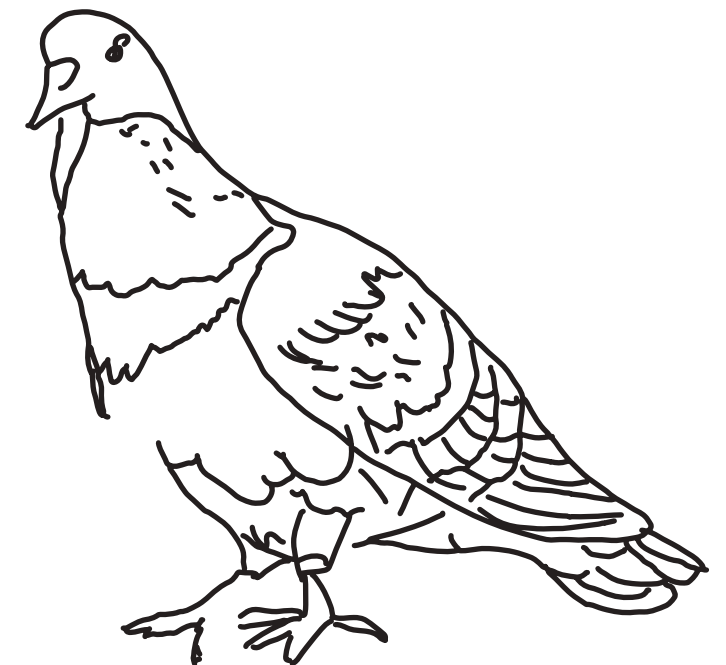
Vogelbescherming Nederland . (z.d.). Houtduif. Geraadpleegd op 24 april 2020, van <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/houtduif>

Vredesduif. (z.d.). In Wikipedia. Geraadpleegd op 26 april 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Vredesduif>

Wat elke marketeer moet weten over social design. (2015, 20 augustus). Geraadpleegd op 20 april 2020, van <https://www.adformatie.nl/pr/wat-elke-marketeer-moet-weten-over-social-design>

Wermink, M. (2018, 15 november). Een cloaca: wat doen vogels ermee? Geraadpleegd op 15 maart 2020, van <https://natuurwijzer.naturalis.nl/leerobjecten/een-cloaca-wat-doen-vogels-ermee>

Wikipedia-bijdragers. (2019, 29 november). Storytelling. Geraadpleegd op 16 februari 2020, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Storytelling>

STUDIO LOTTE HENDRIKS